

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS TARYBA

NUTARIMAS

DUOTI LEIDIMĄ VYKDYTI KONCENTRACIJĄ *MÜNCHENER RÜCKVERSICHERUNGSGESELLSCHAFT AKTIENGESELLSCHAFT IN MÜNCHEN* NETIESIOGIAI PER ERGO INTERNATIONAL AG ĮSIGYJANT 100 PROC. AKCINĖS DRAUDIMO BENDROVĖS „GJENSIDIGE“ AKCIJŲ PAGAL NUSTATYTAS KONCENTRACIJOS VYKDYMO SĄLYGAS IR ĮPAREIGOJIMUS

2025 m. gruodžio 11 d.
Vilnius

TURINYS

1. Informacija apie pranešimo apie ketinamą vykdyti koncentraciją nagrinėjimą ir sandorio aprašymas.....	2
2. Atlikti Koncentracijos nagrinėjimo veiksmai, įskaitant Koncentracijos nagrinėjimo pratęsimą ir kitus esminius nagrinėjimo veiksmus	2
3. Atitinkama rinka	3
3.1. Prekės rinka	4
3.1.2. Vežėjų civilinės atsakomybės draudimo pakeičiamumas kitomis draudimo rūšimis.....	4
3.1.3. Vežėjų civilinės atsakomybės draudimo rinkos segmentavimas.....	7
3.1.3.1. Užsienio draudikų dalyvavimo ir paslaugų prieinamumo vertinimas.....	7
3.1.3.2. Vežėjų civilinės atsakomybės draudimo rinkos segmentavimas pagal kliento dydį.....	9
3.1.4. Apibendrinimas	18
3.2. Geografinė rinka	19
4. Koncentracijos poveikio vežėjų civilinės atsakomybės draudimo Lietuvos Respublikoje rinkoje bei mažų įmokų rinkos segmente vertinimas	20
4.1. Susijungusios įmonės užimtų didelę rinkos dalį mažų įmokų rinkos segmente.....	21
4.2. Koncentracijos dalyviai yra artimi konkurentai mažų įmokų segmente	29
4.3. Mažų įmokų segmento klientai turės ribotas galimybes pakeisti tiekėją	39
4.4. Mažai tikėtina, kad konkurentai padidins pasiūlą.....	43
4.5. Susijungimas panaikins svarbią konkurencinę jėgą mažų įmokų segmente	45
4.6. Klientai neturi kompensacinės pirkėjo įtakos.....	45
4.7. Įėjimo į rinką kliūtys bei naujos įmonės įėjimo tikimybė	49
4.8. Dėl papildomų Koncentracijos dalyvių pateiktų argumentų	54
4.9. Koncentracijos poveikio konkurencijai vertinimo išvados.....	58
5. Pateikti Įsipareigojimai ir jų vertinimas	58
5.1. Įsipareigojimų vertinimo gairės	58
5.2. Pateikti Įsipareigojimai.....	59

5.3. Įsipareigojimų vertinimas 60

1. Informacija apie pranešimo apie ketinamą vykdyti koncentraciją nagrinėjimą ir sandorio aprašymas

- (1) *Münchener Rückversicherungs-Gesellschaft Aktiengesellschaft in München* pateikė pranešimą apie koncentraciją (toliau – Pranešimas) *Münchener Rückversicherungs-Gesellschaft Aktiengesellschaft in München* (toliau – ir *Munich Re* arba Bendrovė) netiesiogiai per *ERGO International AG* įsigyjant 100 proc. akcinės draudimo bendrovės „Gjensidige“ (toliau – Gjensidige) akcijų ir tokiu būdu įgyjant vienvaldę pastarosios bendrovės kontrolę (toliau – Koncentracija)¹.
- (2) Pranešimą Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba gavo 2025 m. balandžio 22 d. Apie gautą Pranešimą Konkurencijos tarybos interneto svetainėje buvo paskelbta 2025 m. balandžio 28 d. Nuomonių iš suinteresuotų asmenų dėl numatomos vykdyti Koncentracijos per 10 darbo dienų nuo paskelbimo apie gautą Pranešimą Konkurencijos tarybos interneto svetainėje dienos nebuvo gauta.
- (3) Sandoris, kurio pagrindu vykdoma Koncentracija, yra *Gjensidige Forsikring ASA* ir *ERGO International Aktiengesellschaft* 2024 m. liepos 25 d. sudaryta akcijų pirkimo-pardavimo sutartis, pagal kurią *Gjensidige Forsikring ASA* perleidžia 100 proc. Gjensidige akcijų *ERGO International Aktiengesellschaft*.

2. Atlikti Koncentracijos nagrinėjimo veiksmai, įskaitant Koncentracijos nagrinėjimo pratęsimą ir kitus esminius nagrinėjimo veiksmus

- (4) Pranešimo nagrinėjimo terminas buvo pratęstas 2025 m. gegužės 20 d. Konkurencijos tarybos nutarimu Nr. 1S-51 (2025) Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 11 straipsnio 2 dalyje numatytam laikotarpiui. Pranešimo nagrinėjimo terminas buvo sustabdytas keletą kartų:² (i) nuo 2025 m. birželio 12 d. iki 2025 m. liepos 4 d.; (ii) nuo 2025 m. liepos 7 d. iki 2025 m. liepos 15 d.; (iii) nuo 2025 m. liepos 21 d. iki 2025 m. liepos 21 d.; ir (iv) nuo 2025 m. rugpjūčio 14 d. iki 2025 m. spalio 3 d.
- (5) Nagrinėjant Pranešimą, buvo apklausti Koncentracijos dalyviai, jų konkurentai bei kiti rinkos dalyviai – brokeriai ir nagrinėtų paslaugų pirkėjai.
- (6) Po Konkurencijos tarybos Susijungimų priežiūros grupės ir Ekonominės analizės grupės ekspertų (toliau kartu – Grupė) įvairių susitikimų su Koncentracijos dalyviais ir jų atstovais, kuriuose Grupės ekspertai nurodė preliminarias išvalgas dėl Koncentracijos galimo neigiamo poveikio konkurencijai analizuojamoje rinkoje, Koncentracijos dalyvių atstovai pateikė paaiškinimus³ ir *Copenhagen Economics* analizes⁴.
- (7) Grupė 2025 m. spalio 8 d. Pranešimą pateikusiam ūkio subjektui nurodė preliminarias išvalgas dėl Koncentracijos galimo neigiamo poveikio konkurencijai analizuojamoje rinkoje.

¹ Informacija apie paskelbtą [koncentracija](#).

² Konkurencijos tarybos raštų Nr. (2.41-46)6V-588, Nr. (2.41Mr-46)6V-593, Nr. (2.41-46)6V-659 ir atitinkamai Nr. (2.41-46)6V-676, Nr. (2.41-46)6V-715, bei Nr. (2.41-46)6V-727, Nr. (2.41Mr-46)6V-739, Nr. (2.41Mr-46)6V-808, o taip pat Nr. (2.41-46)6V-861, Nr. (2.41-46)6V-957 pagrindu, atitinkamai, (Bylos tomas 7 K, b. l. 30-32, b. l. 33-35, b. l. 60-62, b. l. 63-65, b. l. 69-71, b. l. 72-74, b. l. 93-94, b. l. 99-100, b. l. 149-151, Bylos tomas 8 K, b. l. 99-101).

³ 2025 m. rugsėjo 5 d. Koncentracijos dalyvių atstovų pateiktas atsakymas į 2025 m. rugpjūčio 12 d. Konkurencijos tarybos raštą Nr. (2.41Mr-46)6V-803, 2025 m. rugsėjo 23 d. Koncentracijos dalyvių atstovų pateikti „Papildomi pranešimą teikiančio ūkio subjekto paaiškinimai dėl koncentracijos poveikio vertinimo mažų klientų/mažų draudimo įmoky segmente“, Koncentracijos dalyvių atstovo 2025 m. spalio 3 d. el. laiškas atitinkamai (Bylos tomas 7 K, b. l. 129-148, Bylos tomas 8 K, b. l. 1-26, b. l. 73-92).

⁴ 2025 m. rugpjūčio 28 d. *Copenhagen Economics* analizė „*Closeness of Competition Between ERGO and Gjensidige*“, 2025 m. rugsėjo 26 d. *Copenhagen Economics* analizė „*Competitive assessment of the Carrier liability, Cargo and Surety markets*“, 2025 m. spalio 3 d. *Copenhagen Economics* analizė „*Assessment of carrier liability market*“, atitinkamai (Bylos tomas 7 K, b. l. 104, Bylos tomas 8 K, b. l. 27-38, Bylos tomas 8 K, b. l. 76-92).

- (8) Grupė 2025 m. spalio 27 d. pateikė Pranešimą pateikusiam ūkio subjektui Koncentracijos nagrinėjimo išvadas (toliau – Išvados), kuriose Konkurencijos tarybai siūloma priimti sprendimą, numatytą Konkurencijos įstatymo 12 straipsnio 1 dalies 3 punkte, t. y. atsisakyti duoti leidimą vykdyti Koncentraciją. Išvadose identifikuotos problemos vežėjų civilinės atsakomybės draudimo Lietuvoje atitinkamos rinkos mažų įmokų segmente.
- (9) Pranešimą pateikęs ūkio subjektas 2025 m. lapkričio 3 d. pateikė rašytinius paaiškinimus į Išvadas (toliau – Atsiliepimai) ir ketinamus priimti įsipareigojimus (toliau – Įsipareigojimai), kurie, Bendrovės vertinimu, pašalina Išvadose nurodytas galimas problemas vežėjų civilinės atsakomybės draudimo Lietuvoje atitinkamos rinkos mažų įmokų segmente.
- (10) Siekiant įvertinti, ar siūlomi Įsipareigojimai yra tinkami pašalinti galimas neigiamas Koncentracijos pasekmes vežėjų civilinės atsakomybės draudimo Lietuvoje atitinkamos rinkos mažų įmokų segmente, Pranešimo nagrinėjimo terminas buvo pratęstas Konkurencijos tarybos 2025 m. lapkričio 10 d. nutarimu Nr. 1S-93 (2025).
- (11) Konkurencijos taryba 2025 m. lapkričio 27 d. Įsipareigojimus paskelbė viešai konsultacijai⁵. Nuomonių dėl Įsipareigojimų nebuvo gauta.
- (12) Pranešimą pateikęs ūkio subjektas 2025 m. gruodžio 10 d. pateikė patikslintus Įsipareigojimus⁶.

3. Atitinkama rinka

- (13) Koncentracijos dalyvių ir su jais susijusių subjektų veiklos persidengia teikiant įvairias ne gyvybės draudimo paslaugas, pavyzdžiui, kelionių draudimo, draudimo nuo nelaimingų atsitikimų, vežamų krovinių draudimo ir kt., tačiau toliau šiame nutarime analizuojama tik vežėjų civilinės atsakomybės draudimo veikla, kurioje koncentracija gali turėti neigiamą poveikį. Kitų ne gyvybės draudimo paslaugų atveju nagrinėjimo metu nebuvo nustatyta, kad dėl ketinamos įgyvendinti koncentracijos būtų sukurta ar sustiprinta dominuojanti padėtis ar itin apribota konkurencija su šiomis veiklomis susijusiose atitinkamose rinkose, todėl nutarime jos nėra plačiau analizuojamos.
- (14) Vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 1 dalimi, atitinkama rinka – tai tam tikros prekės rinka tam tikroje geografinėje teritorijoje. Vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 3 ir 16 dalimis, prekės rinka suprantama kaip visuma prekių, kurios pirkėjų požiūriu yra tinkamas pakaitalas viena kitai pagal jų savybes, naudojimą ir kainas, o geografinė rinka – kaip teritorija, kurioje visi ūkio subjektai susiduria su iš esmės panašiomis konkurencijos sąlygomis tam tikroje prekės rinkoje ir kuri, atsižvelgiant į tai, gali būti atskiriama lyginant su greta esančiomis teritorijomis. Atitinkama rinka yra apibrėžiama vadovaujantis Paaiškinimais dėl atitinkamos rinkos apibrėžimo, kurie yra patvirtinti Konkurencijos tarybos 2024 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. 1S-126 (2024) „Dėl Paaiškinimų dėl atitinkamos rinkos apibrėžimo patvirtinimo“ (toliau – Paaiškinimai dėl atitinkamos rinkos apibrėžimo).
- (15) Remiantis Paaiškinimais dėl atitinkamos rinkos apibrėžimo, atitinkamos rinkos apibrėžimas yra konkurencijos ribų tarp ūkio subjektų nustatymo įrankis, kurio pagrindinis tikslas yra nustatyti nagrinėjamų ūkio subjektų konkurentus, galinčius varžyti jų laisvę elgtis nepriklausomai nuo veiksmingo konkurencinio spaudimo, ir atitinkamai įvertinti, ar egzistuoja nagrinėjama konkurencijos problema.
- (16) Praktikoje atitinkamos rinkos apibrėžimas paprastai apima keletą etapų: pirmiausia apibrėžiama prekės rinka, nustatant prekes, kurios yra ar gali būti pakeičiamos viena kita, po to apibrėžiama geografinė rinka, nustatant teritoriją, kurioje tas pakeičiamumas vyksta ar gali vykti. Apibrėžiant tiek prekes, tiek geografinę rinką, iš pradžių analizuojamas paklausos pakeičiamumas (pirkėjų galimybės

⁵ Prieiga internetu: [\[ISIPAREIGOJIMAI DĖL SANDORIO DRAUDIMO RINKOJE TEIKIAMI VIEŠAI KONSULTACIJAI\] Konkurencijos taryba.](#)

⁶ 2025 m. gruodžio 10 d. patikslintuose Įsipareigojimuose padaryti neesminiai pakeitimai.

keisti vieną prekę kita ar pirkti ją kitoje teritorijoje), vėliau – pasiūlos pakeičiamumas (kitų tiekėjų galimybės pradėti tiekti atitinkamas prekes ar pradėti tiekti jas iš kitų teritorijų).

- (17) Kadangi Konkurencijos įstatymu yra siekiama Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos konkurencijos santykius reglamentuojančios teisės suderinimo (Konkurencijos įstatymo 1 straipsnio 3 dalis), vertinant koncentraciją, įskaitant apibrėžiant atitinkamą rinką, taip pat atsižvelgiama į Europos Sąjungos institucijų praktiką taikant savo tikslais analogiškas teisės normas.

3.1. Prekės rinka

- (18) Pranešimą pateikusio ūkio subjekto vertinimu, šios Koncentracijos nagrinėjimo tikslais turėtų būti apibrėžiama bendra vežėjų civilinės atsakomybės draudimo prekės rinka.
- (19) Vežėjai – tai juridiniai asmenys, turintys vežėjo veiklos leidimus, licencijas arba kitus jų veiklą įteisinančius dokumentus ir atsakantys už krovinių gabenimą pagal krovinių gabenimo sutartis.
- (20) Abu Koncentracijos dalyviai teikia vežėjų civilinės atsakomybės draudimo paslaugas Lietuvos Respublikoje. Vežėjų civilinės atsakomybės draudimas yra viena iš ne gyvybės draudimo šakai priskiriamų draudimo grupių⁷. Šis draudimas yra savanoriškasis.
- (21) Vežėjų civilinės atsakomybės draudimo paslaugos parduodamos sudarant sutartis tarp draudiko ir draudėjo. Sutartys gali būti sudarytos tiesiogiai arba per trečiųjų asmenų valdomus pardavimo kanalus.
- (22) Vežėjų civilinės atsakomybės draudimo paslaugų kaina nustatoma individualiai, atsižvelgiant į rodiklius, padedančius apibrėžti riziką ir galimus nuostolius, pavyzdžiui: žalų istoriją (parodo vežėjo ankstesnę rizikos valdymo patirtį ir tikimybę, kad ateityje bus reikalaujama draudimo išmokų); apyvartą (parodo vežėjo veiklos apimtį); transporto priemonių skaičių (transporto priemonių parkas tiesiogiai koreliuoja su draudžiamų objektų skaičiumi ir bendru veiklos mastu; draudimo kainodara gali būti optimizuota didesniems parkams taikant grupinius tarifus ar specialius įkainius); geografinės transportavimo teritorijas; krovinio rūšį. Galutinę produkto pardavimo kainą sudaro bazinė kaina ir papildomos įvairaus tipo nuolaidos ar kiti individualūs kainodaros sprendimai.
- (23) Įprastai rinkoje vežėjų civilinės atsakomybės draudimo platinimas vykdomas pasitelkiant:
- (a) nuosavą pardavimų tinklą;
  - (b) draudimo brokerius (didžioji dauguma draudimo brokerių įmonių, veikiančių Lietuvoje, turi sudariusios neišimtinio bendradarbiavimo sutartis su Koncentracijos dalyviais ir turi teisę platinti Koncentracijos dalyvių draudimo produktus, veikdamos kaip nepriklausomi draudimo tarpininkai);
  - (c) kitus, priklausomus draudimo tarpininkus (pvz., draudimo agentus).
- (24) Pranešime nurodoma, kad Koncentracijos dalyviai neišskiria pardavimo kanalų pagal svarbą, [KOMERCINĖ PASLAPTIS].
- (25) Pranešimą pateikusio ūkio subjekto teigimu, nepriklausomai nuo to, koku kanalu klientai gauna pasiūlymą, jie paprastai lygina skirtingų draudikų pasiūlymus. Pranešimą pateikusiam ūkio subjektui nėra žinoma, kad klientai rengtų viešuosius pirkimus ar panašaus pobūdžio procedūras vežėjų civilinės atsakomybės draudimui įsigyti.
- (26) Nors vežėjų civilinės atsakomybės draudimo paslaugos platinamos įvairiais kanalais – tiek tiesiogiai, tiek per nepriklausomus ar priklausomus tarpininkus – šie skirtumai nelaikytini reikšmingais nagrinėjamos Koncentracijos vertinimo tikslais. [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Todėl platinimo kanalai šiame nutarime atskirai nevertinami.

3.1.2. Vežėjų civilinės atsakomybės draudimo pakeičiamumas kitomis draudimo rūšimis

Paklausos pakeičiamumas

---

⁷ Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo 7 straipsnio 3 dalies 10-12 punktai.

Pranešimą pateikusių ūkio subjekto pozicija

- (27) Pranešimą pateikęs ūkio subjektas nurodo, kad vežėjų civilinės atsakomybės draudimo paslaugų užsakovai, atsižvelgdami į draudimo objektą, negali, reaguodami į draudimo kainos padidėjimą arba paslaugos kokybės sumažėjimą, šios paslaugos pakeisti kitu draudimo produktu, įskaitant ir krovinių draudimu, draudžiančiu panašią riziką.
- (28) Kaip pažymima Pranešime, vežėjų civilinės atsakomybės draudimas ir krovinių draudimas yra susiję su prekių transportavimu, tačiau apima skirtingus atsakomybės aspektus. Vežėjų civilinės atsakomybės draudimas apima vežėjo atsakomybę už prekes, jei jos būtų prarastos, sugadintos ar vėluotų transportavimo metu dėl vežėjo kaltės ar aplaidumo. Tai reiškia, kad vežėjas yra atsakingas tik už nuostolius, kurie atsiranda dėl jo nepakankamo rūpestingumo.
- (29) Tarptautinio krovinių vežimo keliais sutarties (CMR) konvencija kompensaciją už žalą kroviniui numato tik pagal krovinio svorį, o svoris nebūtinai turi ryšį su krovinio verte. Todėl gali būti įsigyjamas ir krovinio draudimas, kurį paprastai įsigyja vežamo krovinio savininkas (pagal INCOTERMS⁸ sąlygas), [KOMERCINĖ PASLAPTIS].
- (30) Kaip pažymi Pranešimą pateikęs ūkio subjektas, krovinio draudimas yra skirtingų interesų (skirtingų draudėjų) draudimas, lyginant su vežėjų civilinės atsakomybės draudimu, todėl šie draudimo produktai paklausos atžvilgiu vienas kito nepakeičia. Taigi, Pranešimą pateikęs ūkio subjektas vežėjų civilinės atsakomybės draudimą vertina kaip savarankišką, paklausos požiūriu artimų pakaitalų neturinčią paslaugą.

Konkurencijos tarybos vertinimas

- (31) Konkurencijos taryba sutinka, kad vežėjų civilinės atsakomybės draudimas nėra pakeičiamas kitais ne gyvybės draudimo produktais.
- (32) Dauguma kitų ne gyvybės draudimo produktų, tokių kaip turto, bendrosios civilinės atsakomybės, vairuotojų ar transporto priemonių draudimai, nėra susiję su prekių transportavimo veikla ir dėl to negali būti laikomi pakaitalais šiai draudimo rūšiai. Vienintelis iš dalies panašus produktas yra krovinių draudimas, tačiau šių draudimų paskirtis ir draudimo objektas iš esmės skiriasi: krovinių draudimas apsaugo krovinio savininko interesus, o vežėjų civilinės atsakomybės draudimas – vežėjo interesus ir atsakomybę už žalą.
- (33) Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, vežėjų civilinės atsakomybės draudimas nėra pakeičiamas kitomis draudimo rūšimis iš paklausos pusės ir nėra pagrindo plėsti prekės rinką šiuo pagrindu.

Pasiūlos pakeičiamumas

Pranešimą pateikusių ūkio subjekto pozicija

- (34) Pranešimą pateikęs ūkio subjektas nurodo, kad vežėjų civilinės atsakomybės draudimo paslaugas galėtų teikti visi ne gyvybės draudimo paslaugas teikiantys ūkio subjektai, nes nėra specifinių teisinių patekimo į rinką ar klientų pasiekimo kliūčių norint teikti šios rūšies draudimo paslaugą. Pagrindiniai vežėjų civilinės atsakomybės draudimo veiklą vykdančios ūkio subjektai – AAS „BTA Baltic Insurance Company“ filialas Lietuvoje (toliau – BTA), AB „Lietuvos draudimas“ (toliau – Lietuvos draudimas), If P&C Insurance AS filialas (toliau – IF), ERGO Insurance SE Lietuvos filialas (toliau – ERGO), Gjensidige ir užsienio draudikai – jau veikia šioje rinkoje.
- (35) Pranešime taip pat nurodoma, kad skirtingų draudimo produktų pardavimai gali būti efektyviai užtikrinami naudojant tą patį personalą. Teigiama, kad toks personalo lankstumas leidžia bendrovėms operatyviai keisti pasiūlą ir greitai bei nepatiriant reikšmingų kliūčių pereiti nuo vieno produkto ar siauresnių rizikų rūšių prie kitų. Pranešime teigiama, kad su tokiu perėjimu yra susijusios investicijos į IT sistemų kalibravimą, draudimo taisyklių korekcijas, personalo mokymus ir kitas organizacines

---

⁸ INCOTERMS – tarptautinės prekybos rėmų (angl. *International Chamber of Commerce, ICC*) parengtos tarptautinės prekybos sąlygos, nustatančios pirkėjo ir pardavėjo pareigų, rizikos bei išlaidų pasidalijimą gabenant prekes.

priemonės, kurios laiko ir išlaidų požiūriu nesudaro reikšmingų kliūčių draudimo bendrovėms išplėsti draudžiamų rizikų apimtį.

- (36) Taigi Pranešimą pateikęs ūkio subjektas teigia, kad galėtų būti pagrindas plėsti prekės rinką pasiūlos pakeičiamumo pagrindu į ją įtraukiant kitas draudimo rūšis, nors galiausiai Pranešime teigiama, kad rinka turėtų būti apibrėžta kaip vežėjų civilinės atsakomybės draudimo rinka, į ją neįtraukiant kitų draudimo rūšių.

Konkurencijos tarybos vertinimas

- (37) Vadovaujantis Paaiškinimų dėl atitinkamos rinkos apibrėžimo 6.5 punktu, pasiūlos pakeičiamumas – tiekėjų, kurie netiekia nagrinėjamos prekės nagrinėjamoje teritorijoje, galimybė reaguojant į tos prekės kainos padidėjimą arba kokybės sumažėjimą pradėti tiekti šią prekę nagrinėjamoje teritorijoje.
- (38) Pasiūlos pakeičiamumas gali būti svarbus apibrėžiant rinką, kai tiekėjai naudoja tą patį turtą ir taiko tuos pačius procesus susijusioms paslaugoms (kurios nėra pakaitalai pirkėjams) teikti ir kai dėl to susidaro panašios konkurencijos sąlygos kiekvienos tokių susijusių paslaugų atveju. Tokiais atvejais gali būti tikslinga susijusias prekes įtraukti į atitinkamą prekės rinką, jeigu pasiūlos pakeičiamumo varžantis poveikis, kurį sukelia minėtos paslaugos, yra lygiavertis paklausos pakeičiamumo poveikiui veiksmingumo ir greitumo prasme⁹.
- (39) Būtinios sąlygos, kad rinka būtų išplėsta remiantis pasiūlos pakeičiamumu – dauguma tiekėjų (jei ne visi) turi galimybę keisti vienos susijusių paslaugų asortimentą sudarančios paslaugos teikimą kitos paslaugos teikimu; keisdami gamybą tiekėjai turi patirti tik nereikšmingus papildomus neatgaunamus kaštus ar su tuo susijusią riziką; tiekėjai taip pat turi turėti paskatų tai daryti (ir faktiškai tai darytų) pasikeitus santykinėms kainų ar paklausos sąlygoms, be to, jie turi galėti veiksmingai pasiūlyti visas asortimento paslaugas trumpuoju laikotarpiu.¹⁰
- (40) Nors Pranešime teigiama, kad vežėjų civilinės atsakomybės draudimo paslaugas gali teikti visi ne gyvybės draudimo paslaugas teikiantys ūkio subjektai, nepriklausomai nuo to ar šiuo metu atitinkamas paslaugas jie teikia, su tokia išvada negalima sutikti. Pažymėtina, kad norint pradėti platinti naują draudimo produktą, draudimo bendrovės turi atitikti įvairias sąlygas ir reikalavimus. Lietuvos banko 2014 m. gegužės 29 d. nutarimu Nr. 03-95 patvirtinti Draudimo įmonių skaidraus, patikimo ir apdairaus valdymo nuostatai (su vėlesniais pakeitimais), ypač šių nuostatų 55 ir 56 punktai, reglamentuoja pagrindinius veiksmus, kuriuos turi atlikti draudikas prieš priimdamas sprendimą diegti naują produktą, o taip pat ir šio sprendimo įgyvendinimo metu.
- (41) Surinkta informacija rodo, kad nagrinėjamų paslaugų šiuo metu neteikiančios ne gyvybės draudimo paslaugų bendrovės susidurtų su pakankamai reikšmingais papildomais paslaugų teikimo kaštais, t. y. būtų reikalingos investicijos į reikiamą patirtį turinčius darbuotojus, stiprų partnerių tinklą, būtų reikalingas IT sistemų atnaujinimas (sistemų pritaikymas naujų draudimo rūšių sutarčių sudarymui ir administravimui). Taip pat gali būti reikalingas licencijos praplėtimas, jei turima licencija neapima naujai norimo tiekti draudimo produkto (plačiau (277) – (279) pastraipos).
- (42) Nors Pranešimą pateikęs ūkio subjektas nurodė, kad turimas personalas iš esmės gali teikti bet kokias draudimo paslaugas, vis dėlto viena Lietuvos ne gyvybės draudimo bendrovė nurodė, kad nepakankamas konkretaus sektoriaus specifikos išmanymas gali apriboti galimybę adekvačiai vertinti prisiimamas rizikas bei paruošti ir siūlyti tinkamas draudimo sąlygas klientams, o reikalingų žmogiškųjų išteklių (įvairių draudimo sričių specialistų – rizikos vertintojų, žalos reguliavimo ekspertų, aktuarų) darbo rinkoje trūksta. Be to, naujos draudimo paslaugos teikimas gali lemti poreikį sudaryti perdraudimo sutartis, kas lemia neapibrėžtumą dėl perdraudimo kainos (kadangi jis įprastai priklauso nuo konkrečios draudimo rūšies metinių pardavimo apimčių), poreikį keisti (arba sudaryti

⁹ Paaiškinimų dėl atitinkamos rinkos apibrėžimo 37 punktas.

¹⁰ Paaiškinimų dėl atitinkamos rinkos apibrėžimo 38 punktas.

naujas) draudimo tarpininkavimo sutartis, surasti partnerius užsienyje ir pasirašyti bendradarbiavimo sutartis (jei draudžiamasis įvykis įvyksta ir turi būti administruojamas užsienyje).¹¹

- (43) Atsižvelgiant į šias aplinkybes, Konkurencijos tarybos vertinimu, nors teoriškai vežėjų civilinės atsakomybės draudimo paslaugas galėtų pradėti teikti ir kitas ne gyvybės draudimo paslaugas teikiančios bendrovės, praktinės kliūtys patekti į šią rinką yra pakankamai reikšmingos, todėl nėra pagrindo plėsti prekės rinką pasiūlos pakeičiamumo pagrindu.

3.1.3. Vežėjų civilinės atsakomybės draudimo rinkos segmentavimas

- (44) Konkurencijos taryba, įvertinusi Koncentracijos dalyvių, konkurentų, brokerių ir klientų pateiktą informaciją, nenustatė aplinkybių, rodančių, kad vežėjų civilinės atsakomybės draudimo rinką turėtų būti skaidoma pagal sutarties tipą (pavyzdžiui, standartinės ar specializuotos sutartys), pagal paslaugų naudotojų grupes (ekspeditorius, vežėjus, terminalų operatorius ar krovos darbų atlikėjus), ar pagal vežimo veiklos teritoriją (tik nacionaliniai ar tarptautiniai vežimai).

3.1.3.1. Užsienio draudikų dalyvavimo ir paslaugų prieinamumo vertinimas

- (45) Pranešimą pateikęs ūkio subjektas nurodo, kad vežėjų civilinės atsakomybės draudimo paslaugas Lietuvoje tiesiogiai arba per brokerius teikia ir užsienio subjektai, galintys šias paslaugas teikti įvairių tipų ir dydžių klientams. Tai, pasak Pranešimą teikiančio ūkio subjekto, parodo ir Lietuvos banko skelbiami duomenys.
- (46) Siekiant išsiaiškinti faktinį užsienio draudikų siūlomų vežėjų civilinės atsakomybės draudimo paslaugų prieinamumą ir nustatyti, ar egzistuoja kliūčių vežėjams gauti pasiūlymus iš užsienio draudikų, buvo apklausti rinkos dalyviai – Lietuvos draudimo bendrovės, brokeriai bei klientai (vežėjai).
- (47) Surinkta informacija iš esmės patvirtino Koncentracijos dalyvių teiginius, kad vežėjų civilinės atsakomybės draudimo paslaugas be Lietuvos draudimo bendrovių Lietuvoje taip pat teikia ir užsienio draudimo bendrovės. Įprastai tokios paslaugos yra teikiamos per Lietuvoje veikiančius draudimo tarpininkus (brokerius).
- (48) Vis dėlto, surinkta informacija rodo, kad ne visi vežėjai turi realią galimybę apsidrausti pas užsienio draudikus. Nors formaliai tokios paslaugos yra prieinamos, praktikoje jų prieinamumą gali riboti įvairios aplinkybės¹², įskaitant užsienio draudikų taikomas minimalias įmokas. Surinkta informacija rodo, kad užsienio draudikų paslaugų prieinamumas gali būti ribotas, priklausomai nuo kliento dydžio¹³.
- (49) Pavyzdžiui, iš atsakymus pateikusių Koncentracijos dalyvių konkurentų, IF pažymėjo, kad yra gavę „informacijos iš savo klientų, kad kai kurios užsienio draudimo bendrovės (konkrečių įmonių nežinome) taiko ganėtinai didelę minimalią įmoką (keli tūkstančiai eurų), todėl darome prielaidą, kad šios bendrovės prioritetą teikia didesnėms vežėjų įmonėms, o mažesniems vežėjams tokios draudimo paslaugos būtų per brangios“.¹⁴
- (50) Balcia Insurance SE Lietuvos filialas (toliau – Balcia) išskyrė [KOMERCINĖ PASLAPTIS].¹⁵ [KOMERCINĖ PASLAPTIS].
- (51) Dalis brokerių savo atsakymuose dėl užsienio bendrovių konkurencijos taip pat nurodė, kad konkurencija mažesnių klientų atžvilgiu yra ribota arba faktiškai nevyksta.

¹¹ „Compensa Vienna Insurance Group“, akcinė draudimo bendrovė atsakymas į 2025 m. birželio 23 d. Konkurencijos tarybos rašto Nr. (2.41Mr-46)6V-595 „Dėl informacijos pateikimo“ į 12 klausimą (Bylos 21 tomas NK, 63 lapas).

¹² 2025 m. gegužės 5 d. Konkurencijos tarybos raštas Nr. (2.41Mr-46)6V-392 „Dėl informacijos pateikimo“ atsakymai į 26 klausimą: uždaroji akcinė draudimo brokerių bendrovė „Marsh Lietuva“ (Bylos tomas 14 NK, 58 lapas).

¹³ Šiame vertinime sąvoka „kliento dydis“ vartojama ne įmonės ekonominio masto (pvz., apyvartos ar darbuotojų skaičiaus), o draudimo sutartyje nurodyto draudimo įmokos dydžio ir draudimo objektų apimties prasme.

¹⁴ If P&C Insurance AS filialas atsakymas į Konkurencijos tarybos 2025 m. birželio 23 d. raštą Nr. (2.41Mr-46)6V-595 3 klausimą, (Bylos tomas 21 NK, 50 lapas).

¹⁵ Balcia atsakymas į 2025 m. gegužės 2 d. Konkurencijos tarybos rašto Nr. (2.41Mr-46)6V-388 „Dėl informacijos pateikimo“ 24 klausimą (Bylos tomas 10 K, 26-27 lapai).

- (52) Dėl bendrovės ir/ar mokamos minimalios įmokos dydžio pasisakė 4 iš 7 brokerių, kurie dirba su užsienio draudikais. Jie pabrėžė, kad užsienio draudimo bendrovių įsitraukimą lemia kliento dydis.
- (53) UADBB „Rizikos cesija“ nurodė¹⁶, kad *„užsienio draudimo kompanijos turi pranašumą vežėjų civilinės atsakomybės draudime dėl platesnės draudimo apsaugos, tačiau tik stambesnių kontraktų atveju. Smulkių ir (ar) veikiančių tik Lietuvoje vežėjų atvejais, užsienio draudimo bendrovės nėra tokios konkurencingos su Lietuvoje veikiančiomis draudimo bendrovėmis dėl užsienio draudimo bendrovių taikomų minimalių draudimo poliso įmokų“*. Bendrovė taip pat nurodė, kad *„užsienio draudimo kompanijos taiko platesnę draudimo apsaugą, todėl yra patrauklesnis pasirinkimas klientams. Tačiau tuo pačiu užsienio draudimo kompanijos taiko ir didesnes minimalias įmokas, kas savo ruožtu, gali būti lemiantis veiksnys smulkesniems vežėjams rinktis vežėjų civilinės atsakomybės draudimo paslaugas iš Lietuvoje veikiančių draudimo bendrovių“*.
- (54) UADBB „Perlo draudimo brokeris“ nurodė¹⁷, kad *„jei kliento draudimo apimtys yra didesnės ir jo veikla didžiąja dalimi yra vykdoma ne Lietuvoje, tuomet toks klientas yra „patrauklesnis“ draudimo objektas užsienio draudikui“*. Taip pat nurodė, kad *„pavienių vilkikų vežėjai užsienio draudikams nėra patrauklūs“*¹⁸, nes mažesnėms bendrovėms taikomos įmokos yra tokio dydžio, kad šių bendrovių galimybės draustis faktiškai yra ribotos.
- (55) Tai, kad užsienio draudikų galimybės konkuruoti dėl mažų klientų yra ribotos, nurodė ir UADBB „H Brokers“¹⁹: *„mažiausio segmento klientai neturi realių galimybių vietoje Lietuvos draudimo bendrovių rinktis užsienio draudimo bendroves“*, nes *„užsienio bendrovės dėl per didelių administracinių kaštų yra nustačiusios minimalias įmokas, kurių mažesnių klientų sutartys tiesiog nepasiekia“*. Be to, UADBB „H Brokers“²⁰ pažymėjo, jog mikrovežėjų (iki 5 vilkikų) ir ekspeditorių įmonių, kurių apyvarta sudaro iki 500 000 Eur per metus, segmente nėra užsienio draudikų konkurencijos. Šiame segmente Lietuvos draudimo bendrovės tarpusavyje konkuruoja kaina ir sutarties paprastumu. Panašią situaciją akcentavo ir uždaroji akcinė draudimo brokerių bendrovė „Legator“ (toliau – UADBB „Legator“)²¹, nurodžiusi, kad *„užsienio draudikai pasiūlymus teikia tik vežėjams nuo -8-10 vilkikų“*, taip pat nurodė²², kad užsienio draudikų pasirinkimas *„labai priklauso nuo vežėjo dydžio“*.
- (56) Tai patvirtina ir brokerių vertinimai dėl klientų galimybių pereiti prie užsienio draudikų.²³ [KOMERCINĖ PASLAPTIS].
- (57) Taigi, brokerių ir konkurentų atsakymai rodo, kad mažiems klientams užsienio draudimo bendrovių vežėjų civilinės atsakomybės draudimo paslaugos yra neprieinamos arba ribotai prieinamos dėl taikomų didelių minimalių įmokų, o užsienio draudimo bendrovių konkurencinis spaudimas Koncentracijos dalyviams šiame segmente nėra ženklus.
- (58) Nors nė vienas iš atsakymus pateikusių vežėjų civilinės atsakomybės draudimo paslaugų klientų nenurodė, kad užsienio draudimo bendrovių paslaugos būtų prieinamos tik tam tikro dydžio įmonėms,

¹⁶ 2025 m. gegužės 5 d. Konkurencijos tarybos raštas Nr. (2.41Mr-46)6V-392 „Dėl informacijos pateikimo“ atsakymai į 24 ir 25 klausimus: UADBB „Rizikos cesija“. (Bylos tomas 14 NK, 33 lapas).

¹⁷ 2025 m. gegužės 5 d. Konkurencijos tarybos raštas Nr. (2.41Mr-46)6V-392 „Dėl informacijos pateikimo“ atsakymas į 25 klausimą: UADBB „Perlo draudimo brokeris“. (Bylos tomas 13 NK, 81 lapas).

¹⁸ 2025 m. birželio 23 d. Konkurencijos tarybos raštas Nr. (2.41Mr-46)6V-596 „Dėl informacijos pateikimo“ atsakymas į 4 klausimą: UADBB „Perlo draudimo brokeris“. (Bylos tomas 23 NK, 39 lapas).

¹⁹ 2025 m. birželio 23 d. Konkurencijos tarybos raštas Nr. (2.41Mr-46)6V-596 „Dėl informacijos pateikimo“ atsakymas į 4 klausimą: UADBB „H Brokers“. (Bylos tomas 23 NK, 63 lapas).

²⁰ 2025 m. gegužės 5 d. Konkurencijos tarybos raštas Nr. (2.41Mr-46)6V-392 „Dėl informacijos pateikimo“ atsakymai į 25 klausimą: UADBB „H Brokers“. (Bylos tomas 14 NK, 73 lapas).

²¹ 2025 m. gegužės 5 d. Konkurencijos tarybos raštas Nr. (2.41Mr-46)6V-392 „Dėl informacijos pateikimo“ atsakymas į 24 klausimą: UADBB „Legator“. (Bylos tomas 13 NK, 123 lapas).

²² 2025 m. gegužės 5 d. Konkurencijos tarybos raštas Nr. (2.41Mr-46)6V-392 „Dėl informacijos pateikimo“ į 27 klausimą: UADBB „Legator“ (Bylos tomas 13 NK, 123 lapas).

²³ Apibendrinti atsakymai į 2025 m. gegužės 5 d. Konkurencijos tarybos rašto Nr. (2.41Mr-46)6V-392 „Dėl informacijos pateikimo“ rašto (2.41Mr-46)6V-392 26 klausimą. (Bylos tomai 13 NK, 14 NK, 15 K).

4 iš 5 teigė²⁴, kad nėra pirkę vežėjų civilinės atsakomybės draudimo iš užsienio bendrovių; vienas klientas, kuris buvo įsigijęs tokią paslaugą, priskirtinas prie didesnių įmonių, o vienas iš mažesnes įmokas mokančių klientų pažymėjo, kad užsienio draudikai jam atrodo nekonkurencingi.

- (59) Vienas iš pirkėjų (vidutinės įmokos apie [KOMERCINĖ PASLAPTIS] Eur) nurodė, kad Lietuvos draudimo bendrovės siūlo mažesnes įmokas nei užsienio, ir būtent tai lemia pasirinkimą draustis Lietuvoje, net jei užsienio bendrovės kartais pateikia palankesnes sąlygas. Viena įmonė skirtumų nepastebėjo (vidutinė draudimo įmoka apie [KOMERCINĖ PASLAPTIS] Eur), kitos negalėjo pateikti palyginimo²⁵.
- (60) Apibendrinant, nagrinėjimo metu surinkta informacija rodo, jog daliai vežėjų civilinės atsakomybės draudimo paslaugomis besinaudojančių klientų užsienio draudimo bendrovės nėra tinkama alternatyva Lietuvos draudimo bendrovėms. Užsienio draudikai aktyviai konkuruoja dėl didesnių klientų, tuo tarpu mažesniems klientams užsienio draudikai nėra tinkama alternatyva. Šios aplinkybės sudaro pagrindą teigti, kad vežėjų civilinės atsakomybės draudimo rinkoje egzistuoja atskiri segmentai, kuriuose konkurencinės sąlygos reikšmingai skiriasi, ir kuriuos būtų pagrįsta nagrinėti atskirai, siekiant įvertinti Koncentracijos poveikį skirtingoms klientų grupėms.

3.1.3.2. Vežėjų civilinės atsakomybės draudimo rinkos segmentavimas pagal kliento dydį

Pranešimą pateikusio ūkio subjekto pozicija

- (61) Pranešime nurodoma, kad Koncentracijos dalyviai ir kiti šioje rinkoje veikiantys ūkio subjektai teikia paslaugas įvairaus dydžio klientams ir nesispecializuoja konkrečiuose klientų segmentuose, nes vežėjų civilinės atsakomybės draudimo sprendimai (sutarčių sąlygos, derybų apimtis) priklauso nuo konkrečios rizikos ir jos priimtumo, nepriklausomai nuo kliento dydžio.
- (62) Vis dėlto, Pranešime taip pat teigiama, kad dirbant su didesniais klientais gali būti svarbesnis operatyvumas, didesniems klientams gali dažniau kilti poreikis individualizuoti draudimo sąlygas arba derėtis dėl platesnės draudimo apimties. Toks poreikis jiems yra labiau tikėtinas dėl potencialiai didesnių veiklos apimčių.
- (63) Nors produkto požiūriu teikiant pasiūlymus klientų skirstymas nevykdomas, klientų aptarnavimo veiklos požiūriu paprastai [KOMERCINĖ PASLAPTIS] Vis dėlto, Pranešimą pateikusio ūkio subjekto vertinimu, [KOMERCINĖ PASLAPTIS] nereiškia, kad turėtų būti išskiriamos atskiros rinkos (ar segmentai) pagal kliento dydį. [KOMERCINĖ PASLAPTIS].
- (64) Pranešime nurodoma, jog nėra vienodų kriterijų, kuriais vadovaujantis būtų įprasta išskirti klientus pagal dydžius. ERGO savo verslo klientus skirsto į: [KOMERCINĖ PASLAPTIS].
- (65) Gjensidige nurodė, kad klientus (tiek vežėjų civilinės atsakomybės draudimo, tiek kitų draudimo grupių atveju) skirstyti pagal įmokų dydį nėra būdinga [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Nors kaip ir ERGO, Gjensidige iš esmės analogiškai verslo klientus skirsto pagal kliento [KOMERCINĖ PASLAPTIS]²⁶ į: [KOMERCINĖ PASLAPTIS].
- (66) Koncentracijos dalyvių teigimu, nors klientai įprastai skirstomi [KOMERCINĖ PASLAPTIS], vežėjai [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Tai paaiškinama tuo, kad jiems aptarnauti yra reikalingas [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. O vežėjo turimų transporto priemonių skaičius ir veiklos teritorija yra svarbios aplinkybės vertinant vežėjo riziką ir nustatant draudimo įmokos dydį. [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Koncentracijos dalyvių teigimu, „<...> [KOMERCINĖ PASLAPTIS]“.
- (67) Nors Gjensidige ir nurodė, kad [KOMERCINĖ PASLAPTIS]: [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

²⁴ Apibendrinti atsakymai į 2025 m. birželio 27 d. Konkurencijos tarybos raštas Nr. (2.41Mr-46)6V-636 „Dėl informacijos pateikimo“ 6 klausimą. (Bylos tomas 26 NK).

²⁵ Apibendrinti atsakymai į 2025 m. birželio 27 d. Konkurencijos tarybos raštas Nr. (2.41Mr-46)6V-636 „Dėl informacijos pateikimo“ 1 klausimą. (Bylos tomas 26 NK).

²⁶ Tiksliesni duomenys, kokios [KOMERCINĖ PASLAPTIS] skirtingoms pirkėjų grupėms Konkurencijos tarybai nebuvo pateikti.

- (68) Pranešimą pateikęs ūkio subjektas teigia, kad pateiktas [KOMERCINĖ PASLAPTIS] bei skirti atsakyti į Konkurencijos tarybos klausimus. T. y. savo veikloje Gjensidige taip klientų neskaido bei šio draudimo produkto tokiu būdu nevertina.
- (69) Kaip minėta aukščiau, Koncentracijos dalyvių vertinimu, vežėjų draudimo klientų skirstymas pagal [KOMERCINĖ PASLAPTIS].
- (70) Taip pat Koncentracijos dalyviai nurodo, kad, vertinant iš draudiko perspektyvos, [KOMERCINĖ PASLAPTIS].
- (71) Atsižvelgiant į tai, Koncentracijos dalyvių teigimu, nėra pagrįsta segmentuoti vežėjų civilinės atsakomybės draudimo rinkos pagal kliento dydį.

Konkurencijos tarybos vertinimas

- (72) Paaiškinimų dėl atitinkamos rinkos apibrėžimo 26 punkte pažymėta, jog tam, kad konkurencijos vertinimas būtų naudingas, apibrėžiant atitinkamą rinką taip pat gali būti svarbu nustatyti pirkėjus, kurie gali susidurti su panašiu nagrinėjamo elgesio ar koncentracijos poveikiu. Atsižvelgdama į tai, Konkurencijos taryba vertina, ar klientai susiduria su panašiomis arba skirtingomis konkurencijos sąlygomis. Toks vertinimas dažnai yra svarbus apibrėžiant atitinkamą prekės ir geografinę rinką, kai tiekėjai derasi su atskirais klientais arba kai jie gali diskriminuoti pirkėjus ar pirkėjų grupes.
- (73) Konkurencijos taryba konkurencijos sąlygas vertina nagrinėdama įvairius įrodymus. Vertinant galimą konkurencinių sąlygų skirtumą tarp skirtingų pirkėjų grupių, Konkurencijos taryba vadovaujasi nuostatomis, susijusiomis su pirkėjų diskriminacija. Pirkėjai arba jų grupės gali būti laikomi atskirais segmentais, kai jiems dėl priežasčių, nesusijusių su kaštais, taikomos skirtingos tiekimo sąlygos (pavyzdžiui, skiriasi kaina ar paslaugų prieinamumas). Tokiais atvejais konkurencijos sąlygos tarp pirkėjų grupių gali skirtis, todėl koncentracijos poveikis joms vertinamas atskirai. Atsižvelgiant į tai, toliau bus vertinama, ar egzistuoja reikšmingi konkurencinių sąlygų skirtumai skirtingų dydžių klientų atžvilgiu.
- (74) Svarbu pažymėti ir tai, kad, vertinant diferencijuotų produktų rinkas, bendros rinkos buvimas nedaro įtakos galimybei nustatyti skirtingą konkurencijos dinamiką kai kuriuose rinkos segmentuose.²⁷ Be to, diferencijuotų prekių rinkų atvejais taikant bendros atitinkamos rinkos apibrėžimą neatmetama galimybė nustatyti skirtingą konkurencijos dinamiką kai kuriuose rinkos segmentuose, tiksliai nenustatant segmento ribų. Atlikus koncentracijos konkurencijos analizę gali būti nustatyta, kad koncentracija nevienodai varžo konkurenciją visose atitinkamos rinkos dalyse, tačiau tai neturi įtakos tos rinkos apibrėžimui ir nekelia abejonių dėl jo.²⁸
- (75) Nors [KOMERCINĖ PASLAPTIS] nurodė, kad jie klientų pagal dydį neskirsto, [KOMERCINĖ PASLAPTIS], matyti, kad tam tikras klientų skirstymas yra taikomas. [KOMERCINĖ PASLAPTIS].²⁹ Šis skirstymas rodo, jog [KOMERCINĖ PASLAPTIS] ne tik suvokia, jog egzistuoja konkurencinių sąlygų skirtumai skirtinguose klientų segmentuose [KOMERCINĖ PASLAPTIS] patys pabrėžia, jog [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Iš to galima daryti prielaidą, kad mažesnio parko (atitinkamai mažesnių įmokių) klientų segmentas yra identifikuojamas kaip atskira grupė, pasižyminti mažesne konkurencija ir [KOMERCINĖ PASLAPTIS].
- (76) Be to, Pranešime pateikti paaiškinimai dėl [KOMERCINĖ PASLAPTIS] rodo, kad [KOMERCINĖ PASLAPTIS].
- (77) Kad rinkoje egzistuoja tam tikra klientų diferenciacija pagal įmonių dydį, patvirtina ir rinkos dalyvių atsakymai. Pavyzdžiui, UADBB „H Brokers“ nurodė³⁰, kad vežėjų civilinės atsakomybės draudimo produktus Lietuvos draudikai dažniausiai siūlo įmonėms, valdančioms iki 20–40 vilkikų, arba

²⁷ 2022 m. gegužės 18 d. sprendimo *Wieland-Werke / Komisija*, T-251/19, EU:T:2022:296, 40 punktas.

²⁸ 2022 m. gegužės 18 d. sprendimo *Wieland-Werke / Komisija*, T-251/19, EU:T:2022:296, 40–41, 64 ir tolesni punktai.

²⁹ [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

³⁰ 2025 m. gegužės 5 d. Konkurencijos tarybos raštas Nr. (2.41Mr-46)6V-392 „Dėl informacijos pateikimo“ atsakymai į 25 klausimą: UADBB „H Brokers“. (Bylos 14 tomas NK, 73 lapas).

ekspeditoriams, kurių metinė veiklos apyvarta siekia iki 4–6 mln. Eur. Šiame segmente ypač aktyviai veikia AB „Lietuvos draudimas“, BTA, Gjensidige bei IF, o ERGO veikia platesniame klientų rate.

- (78) Kaip nurodo brokeriai, savo veikloje jie klientų pagal dydį formaliai nesegmentuoja, nes poreikiai ir reguliavimo reikalavimai yra panašūs tiek mažoms, tiek didelėms įmonėms. Vis dėlto praktikoje brokeriai vertina klientus pagal generuojamų draudimo įmokų sumą bei komisinius.
- (79) Atsižvelgiant į tai, kad turima informacija rodo skirtumus tarp skirtingo dydžio įmonių bei jų galimybių draustis pas užsienio draudikus, Konkurencijos taryba toliau vertina, kaip apibrėžti mažų klientų segmentą.

Dėl segmentavimo kriterijaus

- (80) Pagal gautą informaciją bei paaiškinimus, klientų dydį galima vertinti pagal įvairius kriterijus – įmonės apyvartą, darbuotojų skaičių, draudimo įmokos dydį, transporto priemonių skaičių ir pan. Vis dėlto, įmonės apyvarta ir darbuotojų skaičius Konkurencijos taryba vertinimu nėra tinkami nagrinėjamu atveju, kadangi šie dydžiai tiesiogiai neatspindi šių įmonių galimybių įsigyti draudimą konkurencingomis sąlygomis. Priklausomai nuo įmonių veiklos pobūdžio, tiesioginio ryšio tarp įmonių dydžio pagal apyvartą, ar tuo labiau darbuotojų skaičiaus ir tai įmonei reikalingo vežėjų civilinės atsakomybės draudimo apimties gali ir nebūti: didelei įmonei gali būti reikalinga tiek didesnė, tiek ir mažesnė draudimo apsauga, o net ir didesnės įmonės, sudarydamos mažų įmokų vežėjų civilinės atsakomybės draudimo sutartis, faktiškai gali turėti ribotas galimybes gauti konkurencingą pasiūlymą iš užsienio draudikų.
- (81) Atitinkamai, Konkurencijos tarybos vertinimu, tikslingiau būtų vertinti klientų dydį pagal draudimo įmokos dydį arba transporto priemonių skaičių. Pažymėtina, kad nėra galimybės analizės atlikti pagal transporto priemonių skaičių (transporto priemonių parko dydį), kadangi vienas iš Koncentracijos dalyvių [KOMERCINĖ PASLAPTIS] ir dalis kitų rinkos dalyvių neturėjo galimybės pateikti informacijos apie klientų parkų dydžius. Be to, klientų dydžio vertinimas pagal transporto priemonių skaičių neleistų įvertinti užsienio draudikų taikomų minimalių įmokų, nes minimalios įmokos nėra tiesiogiai siejamos su draudžiamų transporto priemonių skaičiumi. Vis dėlto, kaip detaliau paaiškinama (159) pastraipoje, įmokos dydis koreliuoja su transporto priemonių parko dydžiu.
- (82) Lietuvos bei užsienio draudikų įmokų pasiskirstymas pagal įmokų dydžius rodo aiškius konkurencijos sąlygų skirtumus vežėjų civilinės atsakomybės draudimo rinkoje (Pav. 1).

Pav. 1 Lietuvos ir užsienio draudikų įmokų pasiskirstymas pagal įmokų režius

[KOMERCINĖ PASLAPTIS]

Šaltinis. Parengta pagal Konkurencijos tarybai pateiktus duomenis

- (83) Kaip matyti iš pateiktų duomenų, Lietuvos draudikai sugeneruoja ženkliai didesnę savo įmokų dalį mažų įmokų segmentuose, lyginant su užsienio draudikais. Pavyzdžiui, net pačiame mažiausiame įmokų režyje – iki 500 Eur – matyti, jog Lietuvos draudikai susirenka [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. įmokų, o užsienio draudikai – vos [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. nuo visų gaunamų įmokų. Įmokų režyje iki 2 500 Eur Lietuvos draudikai sugeneruoja [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. savo įmokų, tuo tarpu užsienio draudikai šiame režyje sugeneruoja tik [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. savo įmokų. [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. savo įmokų užsienio draudikai surenka tik [KOMERCINĖ PASLAPTIS] tūkst. Eur įmokų režyje.
- (84) Skirtumas tarp Lietuvos ir užsienio draudikų gaunamų įmokų dalies didėjant įmokų režiuvi palaipsniui mažėja. Mažiausiame režyje Lietuvos draudikų generuojamų įmokų dalis yra daugiau nei [KOMERCINĖ PASLAPTIS] kartų didesnė už užsienio draudikų generuojamų įmokų šiame režyje dalį. Vėliau, įmokoms augant, skirtumas visą laiką mažėja, tačiau iki pat [KOMERCINĖ PASLAPTIS] Eur ribos išlieka dvigubas. Duomenys taip pat aiškiai parodo, jog užsienio draudimo bendrovių generuojamų įmokų dalis kyla palaipsniui, didėjant įmokų dydžiui, ir iki pat [KOMERCINĖ PASLAPTIS] Eur ribos išlaiko augimo tempą virš 5 proc., tuo tarpu Lietuvos

draudikų spartus augimas (> 5 proc.) pastebimas iki [KOMERCINĖ PASLAPTIS] Eur ribos, o vėliau augimo tempas lėtėja ir ties daugeliu rėžių siekia vos iki 1 proc.

- (85) Rinkos dalių duomenys (plačiau – 4.1 dalyje) taip pat rodo, jog skirtinguose įmokų dydžio rėžiuose egzistuoja ženklūs konkurencijos sąlygų skirtumai. Mažų įmokų segmentuose, pavyzdžiui iki 2 500 Eur, užsienio draudimo bendrovių užimama rinkos dalis yra nedidelė (2024 m. svyruoja tarp [0-5] – [10-20] proc.), o aukštesniuose rinkos segmentuose užsienio draudikų rinkos dalis palaipsniui auga, kol galiausiai visoje rinkoje 2024 m. siekia maždaug [70-80] proc. Tai rodo aiškius konkurencinės padėties skirtumus – mažų įmokų segmente užsienio draudikų svarba yra ribota, tuo tarpu, vertinant visą rinką, užsienio draudikai (vertinant visus užsienio draudikus bendrai) yra aiškūs rinkos lyderiai.
- (86) Atsižvelgiant į rinkos dalyvių pastebėjimus, jog skirtingą kiekį transporto priemonių draudžiantys bei skirtingo dydžio draudimo įmokas mokantys klientai turi skirtingas galimybes įsigyti vežėjų civilinės atsakomybės draudimo paslaugas iš užsienio draudikų, [KOMERCINĖ PASLAPTIS], bei reikšmingus konkurencijos sąlygų skirtumus, atsispindinčius kiekybiniuose duomenyse, yra pagrindas segmentuoti sutartis pagal įmokų dydį. Kadangi nebuvo nustatyta aplinkybių, rodančių, kad klientai, įsigyjantys brangesnes draudimo sutartis, patirtų neigiamą poveikį, poveikio vertinimo dalyje yra pagrindas atskirai vertinti tik mažų įmokų segmentą. Toliau pateikiamas vertinimas dėl mažų įmokų segmento ribos.

Dėl segmento ribos

- (87) Kadangi buvo gauta indikacijų, jog užsienio draudikai taiko aukštas minimalias įmokas, buvo kreiptasi į brokerius, norint išsiaiškinti, kokia įprastai yra įmokos riba, nuo kurios užsienio draudikai sudaro draudimo sutartis. Iš 15 apklaustų vežėjų civilinės atsakomybės draudimo paslaugose tarpininkaujančių brokerių 7 nurodė³¹, jog užsienio draudimo bendrovės taiko minimalias įmokas. Mažiausia nurodyta minimali įmoka buvo 500 Eur, didžiausia – 15 000 Eur³². Atkreiptinas dėmesys, kad tarp brokerių, nenurodžiusių, jog užsienio draudikai taiko minimalią įmoką, buvo vienas, kuris, atsakydamas į ankstesnius paklausimus, pats nurodė užsienio draudikų taikomas minimalių įmokų ribas³³, taigi, iš viso net 8 apklausti brokeriai įvardijo, jog užsienio draudimo bendrovės taiko minimalias įmokas.
- (88) Visų brokerių nurodytų minimalių įmokų vidurkis siekė 1670 Eur³⁴. Turimi duomenys rodo, kad apie [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. visų su užsienio draudikais 2024 m. sudarytų sutarčių įmokos siekė iki 1670 Eur, taigi, [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Tuo tarpu Lietuvos draudikų situacija priešinga. Net apie [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. visų 2024 m. sudarytų sutarčių įmokos buvo iki 1670 Eur. Taigi, ties šia riba aiškiai matosi, jog su užsienio bendrovėmis klientų sudaromos didesnės vertės sutartys nei su Lietuvos draudikais, kas rodo, jog egzistuoja konkurencinės padėties skirtumai lyginant mažų įmokų segmentą ir visą rinką bendrai.
- (89) Šiuos skirtumus bei minimalios įmokos pas užsienio bendrovės buvimą iliustruoja ir tai, jog sutarčių, kurių įmokos siektų tik iki 500 Eur (žemiausią brokerių nurodytą minimalios įmokos ribą), užsienio draudikai 2024 m. buvo sudarę vos [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc., kai Lietuvos bendrovės net [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. Be to, verta atkreipti dėmesį, jog dalis mažų įmokų sutarčių yra pasirašoma su klientais, kurie sudaro daugiau nei vieną sutartį per metus su tuo pačiu draudiku, taigi,

³¹ Atsakymai į 2025 m. rugpjūčio 4 d. Konkurencijos tarybos rašto Nr. (2.41Mr-46)6V-763 „Dėl informacijos pateikimo“ 1 ir 2 klausimus; 2025 m. rugpjūčio 4 d. Konkurencijos tarybos rašto Nr. (2.41Mr-46)6V-761 2 ir 3 klausimus; 2025 m. rugpjūčio 4 d. Konkurencijos tarybos rašto Nr. (2.41Mr-46)6V-762 2 ir 3 klausimus; Aon Baltic, UADBB 2025 m. liepos 30 d. atsakymas į elektroninį laišką (Bylos tomai 23 NK, 34 lapas, 30 NK, 31 K, 32 NK, 34 NK, 35 K).

³² Vis dėlto reikia atkreipti dėmesį, jog brokeris, nurodęs 15 000 Eur ribą, yra [KOMERCINĖ PASLAPTIS], taigi, šio brokerio pateikta minimali įmoka nebūtinai atspindi realią situaciją, ką rodo ir kitų brokerių atsakymai bei Konkurencijos tarybos turimi duomenys apie sumokamas įmokas. Taigi, šio brokerio atsakymas į vertinimą neįtraukiamas.

³³ UADBB „Legator“ atsakymas į Konkurencijos tarybos 2025 m. gegužės 5 d. rašto Nr. (2.41Mr-46)6V-392 26 klausimą (Bylos tomai 13 NK, 123 lapas)

³⁴ Į vidurkio skaičiavimą neįtrauktas brokerio, teigusio, jog užsienio draudikai taiko 15 000 Eur minimalią įmoką, atsakymas.

realus klientų skaičius, sudarančių sutartis už mažas įmokas su užsienio bendrovėmis, yra dar mažesnis ir tesiekia [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. nuo visų su užsienio draudikais sutartis pasirašančių klientų.

- (90) Atkreiptinas dėmesys, jog nors brokerių atsakymuose buvo minima, jog minimali įmoka gali siekti [KOMERCINĖ PASLAPTIS]³⁵ Eur ar 1000³⁶ Eur, o brokerių nurodytų įmokų vidurkis siekė 1670 Eur, kai kurie brokeriai įvardinio įmokas, siekiančias ir [KOMERCINĖ PASLAPTIS]³⁷ Eur, [KOMERCINĖ PASLAPTIS]³⁸ Eur bei [KOMERCINĖ PASLAPTIS]³⁹ Eur, taigi, brokerių atsakymai pagrindžia ribos brėžimą ir ties aukštesniu įmokų režiu. Be to, brokerių nurodytos minimalios įmokos ribos skiriasi, todėl galima spręsti, kad nurodytų ribų intervale užsienio draudikai tik pradeda teikti draudimo pasiūlymus, tačiau tai nereiškia, jog jų pasiūlymai yra konkurencingi, ką parodo ir rinkos dalys skirtinguose režiuose bei aukščiau matoma histograma (Pav. 1), kurioje atsispindi skirtinguose įmokų režiuose esantys ženklūs skirtumai tarp Lietuvos ir užsienio draudikų įmokų dalių pasiskirstymo.
- (91) Žiūrint į rinkos dalis, skaidant pagal įmokų režius, matyti, jog užsienio draudikų rinkos dalis nuosekliai auga didėjant įmokų režiu. Pasiėkus 1500-2000 Eur režį (į kurį patenka brokerių nurodytų minimalių įmokų vidurkis) užsienio draudikų dalis peržengia [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc., vis dėlto Koncentracijos dalyvių rinkos dalis ties šia riba vis dar viršija 40 proc. ir siekia [40-50] proc. Koncentracijos dalyvių rinkos dalis krenta žemiau 40 proc. tik peržengus 2500 Eur ribą, ties kuria užsienio draudikų rinkos dalis siekia [10-20] proc. Ties šia riba, kaip minėta anksčiau, vis dar matomas ženklus skirtumas tarp Lietuvos ir užsienio draudikų įmokų pasiskirstymo, be to, vis dar galima matyti, jog Lietuvos draudikai procentaliai sudaro žymiai daugiau sutarčių, kurių įmokos siekia iki 2500 Eur, nei užsienio draudikai⁴⁰.
- (92) Taigi, brokerių atsakymai dėl minimalių įmokų, rinkos dalių ir įmokų pasiskirstymo skaičiavimuose atsispindintys konkurencijos sąlygų skirtumai bei Koncentracijos dalyvių užimamos rinkos dalys skirtinguose režiuose sudaro pagrindą vertinti Koncentracijos poveikį tik tam tikrame klientų segmente – šiuo atveju, tiems klientams, kurie sudaro sutartis už įmokas, siekiančias iki 2500 Eur.
- (93) Tokios segmento ribos taikymą iš esmės pagrindžia ir [KOMERCINĖ PASLAPTIS]⁴¹. Nors Konkurencijos taryba segmentuoja sutartis ne pagal transporto priemonių skaičių, o įmokų dydį, [KOMERCINĖ PASLAPTIS] pateikti [KOMERCINĖ PASLAPTIS] duomenys leidžia matyti, jog [KOMERCINĖ PASLAPTIS], iš esmės atitinka apibrėžtą mažų įmokų verčių segmentą iki 2500 Eur [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Atmetus išskirtinai didelės vertės sutartis⁴², galima matyti, jog vienos transporto priemonės vidutinė įmoka siekia [KOMERCINĖ PASLAPTIS] Eur⁴³. Taigi, galima teigti, jog į Koncentracijos dalyvių [KOMERCINĖ PASLAPTIS] sutartys, kurių įmokos siekia iki [KOMERCINĖ PASLAPTIS] Eur. Taigi, ši riba yra labai artima Konkurencijos tarybos nustatytai segmento ribai.

³⁵ [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

³⁶ UADDB „Lagedra“ atsakymas į 2025 rugpjūčio 4 d. rašto Nr. (2.41Mr-46)6V-762 2 ir 3 klausimus (Bylos tomas 32 NK, 48 lapas).

³⁷ [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

³⁸ [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

³⁹ [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

⁴⁰ Užsienio draudimo bendrovėms tokios sutartys sudarė [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. nuo visų 2024 m. sudarytų sutarčių, Lietuvos draudikams – [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. nuo visų 2024 m. sudarytų sutarčių.

⁴¹ Pranešimo apie koncentraciją priedas Nr. 4.4. „Vežėjų atsakomybės draudimas“, 16 puslapis (Bylos tomas 4 K, 79 lapas).

⁴² Buvo atmestos 5 proc. didžiausių ERGO sutarčių 2022-2024 m. pagal įmokas.

⁴³ Vidutinei įmokai apskaičiuoti buvo naudojami 2022-2024 m. ERGO turėtų sutarčių, kuriomis buvo apdrausta [KOMERCINĖ PASLAPTIS], metinės draudimo įmokų sumos bei apdraustų objektų skaičiaus duomenys

- (94) Gjensidige pateikė hipotetinį vertinimą⁴⁴, kaip galėtų skirstyti klientus pagal dydį. Matyti, jog mažais klientais yra laikomi tie, kurių draudimo įmokos siekia [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Šis skirstymas iš esmės atitinka Konkurencijos tarybos [KOMERCINĖ PASLAPTIS] segmentavimą.
- (95) Taigi, [KOMERCINĖ PASLAPTIS] pagrindžia Koncentracijos poveikio vertinimo tik klientų, kurie sudaro sutartis už įmokas, siekiančias iki 2500 Eur, segmente (toliau – mažų įmokų segmentas) pagrįstumą.

Koncentracijos dalyvių argumentai dėl segmentavimo ir atsiliepimai į juos

- (96) Nagrinėjimo metu surinkti duomenys nepatvirtina Koncentracijos dalyvių teiginių, jog klientų segmentavimas pagal draudimo įmokų dydį nėra pagrįstas. Apklausti konkurentai, brokeriai ir klientai nurodė, kad mažas įmokas mokančių bendrovių galimybės įsigyti vežėjų civilinės atsakomybės draudimą iš užsienio draudikų yra ribotos. Be to, reikšmingi konkurencijos sąlygų skirtumai tarp mažų ir didelių įmokų klientų atsispindi rinkos dalyse bei užsienio draudikų įmokų pasiskirstymo duomenyse. Taip pat brokerių pateiktos minimalių įmokų ribos rodo, kad mažesnes įmokas mokančios bendrovės, patenkančios į šias ribas, negauna konkurencingo pasiūlymo.
- (97) Galiausiai, [KOMERCINĖ PASLAPTIS] dokumentai⁴⁵ rodo, kad [KOMERCINĖ PASLAPTIS] įmonės klientus segmentuoja pagal [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Šiuose dokumentuose taip pat identifikuojama, kad [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Be to, tuose pačiuose [KOMERCINĖ PASLAPTIS] taip pat nurodoma, kad [KOMERCINĖ PASLAPTIS].
- (98) Atitinkamai, Koncentracijos dalyvių teiginys, jog klientų segmentavimas ir su tuo susijęs galimas kainų pakėlimas tik mažų įmokų segmento klientams yra nesuderinamas su verslo logika ir draudimo bendrovių prioritetu pritraukti mažesnės rizikos klientus⁴⁶, prieštarauja [KOMERCINĖ PASLAPTIS] pateiktai informacijai. Koncentracijos dalyvių daroma prielaida, kad segmentavimas reikštų, jog sąlygos ir kainos blogėtų pirkėjams, kurių įmokos neviršija nustatytos segmento ribos, nepriklausomai nuo jų rizikos, taip pat nesuderinama su Pranešime, paaiškinimuose bei [KOMERCINĖ PASLAPTIS], kur teigiama, kad įmokų dydis priklauso nuo rizikos, kuri, be kita ko, priklauso ir nuo transporto priemonių skaičiaus. Be to, kainos kėlimas ten, kur yra mažesnė konkurencija, iš esmės atitinka komercinę verslo logiką, [KOMERCINĖ PASLAPTIS].
- (99) Atsiliepimuose į Išvadas Koncentracijos dalyviai teigia, jog tai, kad mažų įmokų segmento išskyrimas bei analizavimas atsietai nuo bendros vežėjų civilinės atsakomybės draudimo rinkos nėra pagrįstas, patvirtina ir Išvadose pateikti duomenys, kurie rodo, jog užsienio draudikai sėkmingai įėjo į vežėjų civilinės atsakomybės draudimo rinką ir palaipsniui įeina bei stumia Lietuvos draudikus iš visų šios rinkos segmentų. Anot Koncentracijos dalyvių, Konkurencijos tarybos surinkta informacija rodo, jog pirmiausia užsienio draudikai pradėjo konkuruoti dėl didesnių klientų, bet ilgainiui jie pradėjo teikti pasiūlymus ir mažesniems klientams⁴⁷.
- (100) Nagrinėjimo metu surinkti duomenys šio teiginio niekaip nepagrindžia. Rinkos dalių duomenyse matyti, jog užsienio draudikų rinkos dalis 2022-2024 m. mažų įmokų segmente neaugo, o tuo tarpu visoje rinkoje bendrai užsienio draudikų rinkos dalis didėjo. Taigi, duomenys rodo, kad Lietuvos draudikai didesnių klientų segmente galėjo jausti didesnę spaudimą iš užsienio draudikų, vis dėlto, mažų įmokų segmente ženklių rinkos dalių pokyčių nebuvo, todėl pagrindo manyti, jog užsienio draudikai stiprina pozicijas šiame segmente, nėra.
- (101) Paaiškinimuose Koncentracijos dalyviai išreiškia abejones dėl nustatytos segmento ribos pagrįstumo. Koncentracijos dalyvių teigimu, jiems brokeriai yra nurodę mažesnes užsienio draudikų taikomų

⁴⁴ Koncentracijos dalyvių atsakymas į Konkurencijos tarybos 2025 m. birželio 6 d. rašto Nr. (2.41Mr-46)6V-528 3 klausimą (Bylos tomas 7 K, 16 lapas).

⁴⁵ [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

⁴⁶ Koncentracijos dalyvių 2025 m. rugsėjo 23 d. paaiškinimų 31-32 pastraipos (Bylos tomas 8 K, 10 lapas).

⁴⁷ Atsiliepimų į išvadas 31 ir 32 pastraipos (Bylos tomas 45 K, 32 lapas)

įmokų ribas – vienas brokeris nurodė, jog yra sudaręs polisą už 250 Eur, kitas brokeris nurodė, kad įmokos gali prasidėti ir nuo 200 Eur⁴⁸.

- (102) Pažymėtina, kad nagrinėjimo metu brokerių buvo prašyta įvardinti įprastai užsienio draudikų taikomą minimalią įmoką, o ne už kokią mažiausią įmoką jie apskritai yra sudarę sutartis su užsienio draudimo bendrovėmis, taip, kaip tai padarė Koncentracijos dalyviai, bandydami gauti informaciją iš brokerių dėl užsienio bendrovių taikomų minimalių įmokų⁴⁹. Koncentracijos dalyvių brokeriams užduoto klausimo formuluotė yra netinkama, nes iš anksto suponuoja tam tikrą norimą gauti atsakymą ir pernelyg siaurai apibrėžia nagrinėjamą situaciją bei apima tik ribinius atvejus. Konkurencijos taryba neteigia, jog užsienio draudikai apskritai nesudaro sutarčių už mažesnes įmokas nei 2500 Eur, tačiau iš turimų duomenų matyti, jog sutartys, kurių įmokos siekia Koncentracijos dalyviams brokerių nurodytus 200 Eur ar 250 Eur, yra retos išimtis⁵⁰. Be to, vienas iš Koncentracijos dalyvių minimų brokerių, atsakydamas į Konkurencijos tarybos paklausimą, teigė, kad „užsienio draudikai dažnai taiko minimalią įmoką polisui ~2500-4000 Eur“⁵¹, tačiau paprašius tiesiogiai įvardinti įprastai taikomas minimalias įmokas, konkrečios įmokos nepateikė⁵², taigi šio brokerio, kurį Koncentracijos dalyviai pasitelkė kaip pavyzdį, atsakymai prieštarauja patys sau. Antras Koncentracijos dalyvių minimas brokeris, iš kurio Koncentracijos dalyviai gavo informaciją, savo atsakymuose į Konkurencijos tarybos paklausimą nurodė, jog šioje draudimo rūšyje nesispecializuoja ir yra sudaręs vos kelias sutartis⁵³. Taigi, Koncentracijos dalyvių naudojami pavyzdžiai yra išimtiniai ir įtakos vertinimui neturi.
- (103) Paaiškinimuose taip pat buvo teigiama, jog Konkurencijos tarybos gauti atsakymai iš brokerių galėjo apimti platesnę draudimo apsaugą ir todėl jie nebūtinai atspindi mažiausią įmanomą standartinio draudimo kainą ir net gali būti nepalyginami tarpusavyje⁵⁴.
- (104) Kaip minėta aukščiau, nagrinėjimo metu brokerių buvo prašoma nurodyti „įprastai“ taikomas minimalias įmokas, todėl nėra pagrindo manyti, kad brokerių nurodytos įmokos galėjo būti apie sutartis su platesnėmis apimtimis, o ne standartinį draudimą.
- (105) Taigi, Koncentracijos dalyvių abejonės dėl mažų įmokų segmento ribos brėžimo ties pasirinkta 2500 Eur riba nėra pagrįstos, nes konkurencinės padėties vertinimas negali būti grindžiamas pavienėmis išimtimis ar teorinėmis prielaidomis apie galimą platesnę apsaugą.
- (106) Atsiliepimuose Koncentracijos dalyviai taip pat pabrėžia, jog gauti rinkos dalyvių atsakymai dėl užsienio draudikų prieinamumo bei minimalių įmokų taikymo nėra vienareikšmiški. Apklausti rinkos dalyviai neįvardijo konkrečių objektyvių kliūčių, dėl kurių užsienio draudikai negalėtų efektyviai konkuruoti mažų įmokų segmente, o tai, kad apie pusę brokerių nenurodė, jog užsienio draudikai taiko minimalias įmokas, rodo, kad minimalių įmokų taikymas nėra universali praktika. Be to, tarp apklaustų brokerių buvo ir tokių, kurie nurodė, kad visi besidraudžiantys gali gauti konkurencingus pasiūlymus iš užsienio draudikų⁵⁵.
- (107) Konkurencijos tarybos vertinimu, tai, kad pusė pasisakiusiųjų nurodė, jog užsienio draudimo bendrovės taiko minimalias įmokas, ir tai, jog yra nemaža dalis brokerių, teigiančių, jog ne visi pirkėjai turi vienodas galimybes įsigyti draudimo paslaugas iš užsienio, yra pakankama indikacija,

⁴⁸ Koncentracijos dalyvių 2025 m. rugsėjo 23 d. paaiškinimų 10 pastraipa (Bylos tomas 8 K, 5 lapas).

⁴⁹ Koncentracijos dalyvių 2025 m. rugsėjo 23 d. paaiškinimų priedas (Bylos tomas 8 K, 26 lapas).

⁵⁰ Pavyzdžiui, 2024 m. nuo visų su užsienio draudikais sudarytų sutarčių vos [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. sutarčių buvo sudarytos už 250 Eur ar mažesnę įmoką, kai tuo tarpu iš su Lietuvos draudimo bendrovėmis sudarytų sutarčių net [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. buvo sudarytos už įmokas, siekiančias iki 250 Eur.

⁵¹ UADBB „Legator“ atsakymas į Konkurencijos tarybos 2025 m. gegužės 5 d. rašto Nr. (2.41Mr-46)6V-392 26 klausimą (Bylos tomas 13 NK, 123 lapas).

⁵² UADBB „Legator“ atsakymas į Konkurencijos tarybos 2025 m. rugpjūčio 4 d. rašto Nr. (2.41Mr-46)6V-763 1 klausimą (Bylos tomas 34 NK, 49 lapas).

⁵³ UADBB IVP Partners atsakymas į Konkurencijos tarybos 2025 m. birželio 23 d. rašto Nr. (2.41Mr-46)6V-596 2 klausimą (Bylos tomas 23 NK, 95 lapas).

⁵⁴ Koncentracijos dalyvių 2025 m. rugsėjo 23 d. paaiškinimų 12 pastraipa (Bylos tomas 8 K, 6 lapas).

⁵⁵ Atsiliepimų į Išvadas 33-36 pastraipos (Bylos tomas 45 K, 32-33 lapai).

rodanti, kad mažas įmokas mokantys pirkėjai gali susidurti su sunkumais įsigydami draudimo paslaugas iš užsienio, kas kartu su konkurencijos sąlygų skirtumais, atspindinčiais duomenyse, suteikia pakankamą pagrindą poveikio vertinimo dalyje vertinti mažų įmokų segmentą atskirai, net ir turint omenyje tai, kad užsienio draudikai nesusiduria su jokiais fizinėmis ar finansinėmis kliūtimis, kurios trukdytų jiems aktyviau dalyvauti teikiant draudimo paslaugas mažų įmokų segmento klientams. Be to, atkreiptinas dėmesys, jog brokeriai, kurie nurodė, jog užsienio draudikai taiko minimalias įmokas, yra [KOMERCINĖ PASLAPTIS] brokeriai, tuo tarpu brokeriai, nenurodę, jog užsienio draudikai taiko minimalias įmokas, yra [KOMERCINĖ PASLAPTIS], tad natūralu, jog jie rečiau susiduria su situacijomis, kai jų klientams užsienio draudikai taiko minimalias įmokas. Taip pat atkreiptinas dėmesys, jog Koncentracijos dalyviai pateikdami citatą, kuri, jų manymu, atspindi brokerio poziciją, jog visi klientai gali gauti konkurencingus pasiūlymus iš užsienio⁵⁶, ištraukė ją iš konteksto, neatsižvelgdami į viso atsakymo visumą, ir taip pakeitė pasisakymo prasmę. Pateikiamas pavyzdys neatspindi tikrosios rinkos dalyvių pozicijos ir yra naudojamas netinkamai.

- (108) Pranešimą pateikęs subjektas teigia, jog segmentas yra nevienalytis, „<...> to paties dydžio draudimo įmoką (pvz., 2 000 EUR ribose) už tą pačią draudimo apsaugą klientas gali mokėti tiek dėl to, kad jis yra rizikingas, tiek ir dėl to, kad jis yra mažai rizikingas. T.y. tokią pačią sumą gali mokėti tiek santykinai didesnė įmonė dėl to, kad jos (arba draudžiamos veiklos, konkretaus draudimo poliso) rizikos profilis yra geras, tiek ir santykinai mažesnė įmonė dėl to, kad jos (arba draudžiamos veiklos, konkretaus draudimo poliso) rizikos profilis yra blogas. vežėjų civilinės atsakomybės draudimo rinkos „mažos vertės“ sutarčių (iki 2 000 EUR) segmentas nėra Vienalytis – nors didžioji dalis į šį segmentą patekusių įmonių turi apyvartą iki 1 mln. EUR, tačiau mažesnes nei EUR 2 000 įmokas mokėjo ir didesnę nei 5 ar 10 mln. EUR apyvartą turinčios įmonės“.⁵⁷
- (109) Šis Koncentracijos dalyvių teiginys nėra pagrįstas, nes segmentavimas nėra grindžiamas įmonių dydžiu, o draudimo įmokos dydžiu, todėl savaime suprantama, kad į šį segmentą gali patekti ir didesnės įmonės. Vis dėlto ši aplinkybė neturi esminės reikšmės vertinimui – net ir didesnės įmonės, sudarydamos mažos vertės vežėjų civilinės atsakomybės draudimo sutartis, realiai turi ribotas galimybes gauti konkurencingą pasiūlymą iš užsienio draudikų.
- (110) Pranešimą pateikęs ūkio subjektas dėl galimos rinkos segmentavimo ribos teigia, kad „<...> nėra pakankamai aiškios, žinomos ir stabilios ribos, kuri leistų išskirti tokį segmentą ir sudarytų prielaidas į ateitį orientuotai Koncentracijos poveikio tokiame segmente analizei. Analizuojant Koncentracijos poveikį „mažos vertės“ sutarčių segmente turėtų būti atsakyta į klausimą, kiek yra tikėtina, jog po Koncentracijos jos dalyviai galės pelningai padidinti kainas, sumažinti gamybos apimtį, sumažinti kokybę, riboti inovacijas ar kitaip pabloginti šio segmento klientų padėtį. Tačiau tam, kad ūkio subjektai galėtų taip elgtis nagrinėjamo segmento ribose, atitinkamas segmentas turi būti objektyviai identifikuojamas ir apibrėžiamas bei atspindėti specifines paklausos ir pasiūlos sąlygas“.⁵⁸
- (111) Iš surinktos informacijos matyti, kad rinkos dalyviai geba identifikuoti, kurie klientai susiduria su ribotomis galimybėmis pakeisti draudiką, ypač mažų įmokų segmente. Tiek konkurentai, tiek brokeriai nurodė tam tikras įmokų ribas ar intervalus, kuriuose užsienio draudikų pasiūlymai tampa mažiau konkurencingi, nors šios ribos nėra vienodos. O tai rodo, kad riba tarp mažesnių ir didesnių įmokų klientų yra tam tikru mastu atpažįstama rinkoje. [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Tai reiškia, jog patys draudikai pripažįsta, kad skirtingo dydžio klientų grupės pasižymi skirtingomis konkurencijos sąlygomis bei [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Atsižvelgiant į tai, nagrinėjamas segmentas yra objektyviai identifikuojamas tiek pagal rinkos dalyvių kokybinius duomenis, tiek pagal faktinius elgesio modelius ir kainodaros praktiką. Todėl yra pagrindas teigti, kad šis segmentas atspindi specifines paklausos ir pasiūlos sąlygas, leidžiančias atlikti konkurencinės padėties vertinimą jo ribose.

⁵⁶ Atsiliepimų į Išvadas 36 pastraipa (Bylos tomas 45 K, 33 lapas).

⁵⁷ Koncentracijos dalyvių 2025 m. rugsėjo 23 d. paaiškinimų 16 pastraipa (Bylos tomas 8 K, 7 lapas).

⁵⁸ Koncentracijos dalyvių 2025 m. rugsėjo 23 d. paaiškinimų 18 pastraipa (Bylos tomas 8 K, 7 lapas).

- (112) Koncentracijos dalyviai taip pat teigia, jog segmento išskyrimas būtų sudėtingas dėl to, jog įmokų riba yra nestabili, nuolat kintanti, tikėtina – mažėjanti⁵⁹. Vis dėlto, nagrinėjimo metu nebuvo gauta indikacijų dėl mažėjančios įmokų ribos. Nors pačių įmokų tendencijos nebuvo vertinamos, surinkti duomenys rodo, jog riba, ties kuria Koncentracijos dalyvių rinkos dalys viršijo 40 proc., skirtingais metais buvo panaši, užsienio draudikų rinkos dalis nedidėjo, o riba, ties kuria užsienio draudikai sudarė didžiąją dalį sutarčių bei sugeneravo didžiąją dalį savo pajamų, pamečiui didėjo, todėl nėra pagrindo manyti, jog minimalios įmokos galėjo mažėti.
- (113) Koncentracijos dalyvių teigimu, „<...> nėra duomenų, jog toks segmentavimas atspindėtų rinkos praktiką. Kadangi Horizontaliosios gairės suponuoja poreikį vertinti paskatas ir galimybes pakelti kainas po koncentracijos, tokia analizė turėtų pirmiausia prasidėti nustatant, jog rinkos dalyviai „mažos vertės“ draudimo įmokas generuojančias sutartis suvokia kaip atskirą rinkos segmentą. Turint omenyje, jog Konkurencijos taryba pripažįsta tą aplinkybę, jog užsienio draudikai veikia vežėjų civilinės atsakomybės draudimo rinkoje, tokio segmento buvimas jau šiuo metu turėtų atsispindėti tiek Koncentracijos dalyvių, tiek kitų atitinkamose rinkose veikiančių draudikų praktikoje“. Taip pat teigia, kad „<...> įvertinti, ar toks segmentavimas koreliuoja su tuo, kaip rinkoje veikia tiek Koncentracijos dalyviai, tiek ir jų konkurentai. T. y., ar iš tiesų yra konkurencijos sąlygų skirtumai „segmente iki 2 000 EUR“ ir „segmente virš 2 000 EUR“.⁶⁰
- (114) Nors Koncentracijos dalyviai Pranešime ir Atsiliepimuose neapibrėžė „mažos vertės“ sutarčių kaip atskiro rinkos segmento ir su tokiu skaidymu nesutinka, surinkta informacija rodo, kad skirtingas konkurencijos sąlygas tarp mažesnių ir didesnių įmokų klientų gali identifikuoti tiek Koncentracijos dalyviai, tiek ir kiti rinkos dalyviai. Rinkos apibrėžimui svarbu ne formali ūkio subjektų segmentavimo praktika, o faktinės konkurencijos sąlygos ir rinkos dalyvių gebėjimas identifikuoti klientų grupes, kurios susiduria su mažesniu konkurenciniu spaudimu. Šiuo atveju surinkti duomenys patvirtina, kad rinkos dalyviai tokius skirtumus suvokia ir į juos atsižvelgia. Brokerių pateiktos minimalios įmokų ribos taip pat rodo, kad tam tikra kainos riba faktiškai lemia mažesnių klientų galimybes gauti pasiūlymą. Ši riba nėra formalaus segmentavimo priemonė, o konkurencinių sąlygų skirtumo indikacija, kuri atspindi, kad iki tam tikros ribos užsienio draudimo bendrovės negali pasiūlyti konkurencingos kainos mažesnėms bendrovėms ir šioms bendrovėms dažnu atveju nereikia platesnės apsaugos apimties.
- (115) Taigi, galima daryti išvadą, kad Koncentracijos dalyviai *de facto* identifikuoja šį segmentą ir vykdydami savo veiklą skaido klientus pagal dydį. Atsižvelgiant į tai, egzistuojančios aplinkybės pagrindžia mažų įmokų segmento identifikavimą ir galimybę įvertinti Koncentracijos poveikį būtent šiame segmente.
- (116) Pranešimą pateikęs subjektas taip pat nurodo, kad kliento „dydžio“ ar svarbos įvertinimas gali būti pakankamai problematiškas, kadangi klientai pajamas gali generuoti perkant paslaugas ne vienoje, bet keliose rinkose.
- (117) Argumentas dėl to, kad klientai pajamas gali generuoti keliose rinkose, nėra reikšmingas šio vertinimo kontekste. Vežėjų civilinės atsakomybės draudimo įmokos dydis nustatomas pagal draudžiamų objektų apimtį ir rizikos lygį, o ne pagal tai, kokiose rinkose klientas veikia ar perka kitas paslaugas, galiausiai Konkurencijos taryba nesiūlo rinką skaidyti pagal kliento pajamas.
- (118) Koncentracijos dalyviai taip pat teigia, jog, kai kitų valstybių institucijos vertina segmentus, tie segmentai turi aiškiai išskiriamas charakteristikas, tokias kaip skirtingi kaštai ar reguliaciniai barjerai, o šios koncentracijos nagrinėjimo atveju šių išskirtinumų nėra⁶¹.
- (119) Konkurencijos taryba negali tinkamai įvertinti šio argumento, kadangi Koncentracijos dalyviai nepateikė jokių konkrečių atvejų ir pavyzdžių, kada kitų valstybių konkurencijos institucijos vertino segmentus vadovaujantis šiais kriterijais. Vis dėlto, su tokiu Koncentracijos dalyvių argumentu bet

⁵⁹ Koncentracijos dalyvių 2025 m. rugsėjo 23 d. paaiškinimų 19 pastraipa (Bylos tomas 8 K, 7 lapas).

⁶⁰ Koncentracijos dalyvių 2025 m. rugsėjo 23 d. paaiškinimų 22 ir 23 pastraipos (Bylos tomas 8 K, 8 lapas).

⁶¹ *Copenhagen Economics* 2025 spalio 3 d. analizė „Assessment of carrier liability market“, 23 pastraipa (Bylos tomas 8 K, 85 lapas).

koku atveju negalima sutikti, kadangi tiek Europos Komisijos, tiek ir Konkurencijos tarybos⁶² praktikoje rinkos segmentai vertinami atsižvelgiant ne į skirtingų kaštų ar reguliacinių barjerų egzistavimą, o į konkurencinės situacijos vertinimą. Pavyzdžiui, Europos Komisija HUTCHINSON 3G UK / TELEFONICA UK sprendime⁶³ vertino įvairų galimą segmentų išskyrimą, o analizė buvo atlikta siekiant įvertinti konkurencijos sąlygų skirtumus, o ne kaštus ar reguliacinius barjerus: pavyzdžiui, nagrinėdama išankstinio apmokėjimo ir abonentinio mokėjimo mobiliojo ryšio telekomunikacijų paslaugas (angl. *Prepaid and postpaid services*), Europos Komisija nustatė, kad skirtumas tarp išankstinio ir atidėto mokėjimo paslaugų tampa nereikšmingas dėl skirtingų pasiūlymų rūšių plėtros, ir nors tarp paslaugų nėra paklausos pakeičiamumo, pasiūlos pakeičiamumo atžvilgiu dauguma paslaugų teikėjų galėjo nesudėtingai pereiti nuo vienu paslaugų teikimo prie kitų ir padidinti pasiūlą esant poreikiui, be to visi konkurentai jau teikė abiejų rūšių paslaugas. Iš to buvo padaryta išvada, kad nėra pagrindo atitinkamų paslaugų išskirti į atskiras nagrinėtinas atitinkamas rinkas, tačiau atitinkamos paslaugos sudaro rinkos segmentus bendroje mažmeninėje mobiliojo ryšio paslaugų teikimo rinkoje.⁶⁴ Panašaus pobūdžio analizė buvo atlikta ir kitų nagrinėtų paslaugų atveju, kuomet prieita išvados, kad nėra pagrindo išskirti atskiras atitinkamas rinkas, tačiau yra pagrindas nagrinėti poveikį konkurencijai atskiruose paslaugų segmentuose. Galiausiai, koncentracijos poveikio vertinimas turi būti atliekamas atsižvelgiant į specifines nagrinėjamos rinkos aplinkybes, kurios rodo, kad šios rinkos kontekste segmentai turi būti skaidomai pagal klientų mokamų įmokų dydį.

3.1.4. Apibendrinimas

- (120) Pranešimo nagrinėjimo metu nustatyta, kad nėra pagrįsta plėsti vežėjų civilinės atsakomybės draudimo rinką nei paklausos, nei pasiūlos pakeičiamumo pagrindu.
- (121) Nagrinėjimo metu surinkta informacija rodo, kad užsienio draudikai labiau orientuojasi į didesnius vežėjų civilinės atsakomybės draudimo klientus, tuo tarpu mažesnėms įmonėms užsienio draudikų prieinamumas yra ribotas. Taigi, daliai vežėjų civilinės atsakomybės draudimo paslaugomis besinaudojančių klientų užsienio draudimo bendrovės nėra tinkama alternatyva Lietuvos draudimo bendrovėms. Šios aplinkybės sudaro pagrindą teigti, kad vežėjų civilinės atsakomybės draudimo rinkoje egzistuoja atskiri segmentai pagal kliento dydį, kuriuose konkurencijos sąlygos reikšmingai skiriasi, ir kuriuos pagrįsta nagrinėti atskirai, siekiant įvertinti Koncentracijos poveikį skirtingoms klientų grupėms.
- (122) Konkurencijos tarybos vertinimu, šios Koncentracijos nagrinėjimo tikslais pagrįsta klientų dydį vertinti pagal jų mokamų draudimo įmokų dydį. Remiantis surinktais duomenimis nustatyta, kad mažų įmokų segmentą pagrįsta apibrėžti ties 2 500 Eur įmokos riba, kadangi žemiau šios ribos esančių klientų galimybės įsigyti vežėjų civilinės atsakomybės draudimą iš užsienio draudikų yra itin ribotos.
- (123) Atsižvelgiant į tai, kad bent tam tikra apimtimi paslaugas rinkoje teikiantys subjektai aptarnauja įvairaus dydžio klientus, nagrinėjamu atveju prekės rinka apibrėžiama kaip vežėjų civilinės atsakomybės draudimo paslaugų teikimo rinka, tačiau, kaip paaiškinta nutarimo (74) pastraipoje, dėl reikšmingų konkurencijos sąlygų skirtumų tarp skirtingo dydžio (pagal mokamų įmokų dydį) klientų segmentų, į padėtį mažų įmokų segmente bus atsižvelgta vertinant Koncentracijos poveikį konkurencijai.

⁶² Konkurencijos tarybos 2022 m. rugpjūčio 26 d. nutarimas Nr. 1S-95 (2022) dėl atsisakymo duoti leidimą vykdyti koncentraciją AS „Dobeles dzirnavnieks“ įsigyjant 100 proc. AB „Baltic mill“ akcijų ir įgyjant vienvaldę pastarosios bendrovės kontrolę. Prieiga čia: https://kt.gov.lt/uploads/docs/docs/5335_26c48d55455d68287a97d279534b890c.pdf

Konkurencijos tarybos 2023 m. liepos 26 d. nutarimas Nr. 1S-116 (2023) duoti leidimą vykdyti koncentraciją uždarajai akcinei bendrovei „Kauno liftai“ įsigijus 100 proc. UAB „Baltijos liftai“ ir uždarosios akcinės bendrovės „Šiaulių liftas“ akcijų pagal nustatytas koncentracijos vykdymo sąlygas ir įpareigojimus. Prieiga čia: https://kt.gov.lt/uploads/docs/docs/5335_26c48d55455d68287a97d279534b890c.pdf

⁶³ HUTCHINSON 3G UK / TELEFONICA UK Nr. M.7612.

⁶⁴ HUTCHINSON 3G UK / TELEFONICA UK Nr. M.7612, 268-270 paragrafai.

3.2. Geografinė rinka

Pranešimą pateikusių ūkio subjekto pozicija

- (124) Pranešimą teikiančio ūkio subjekto vertinimu, Lietuvos draudimo rinkoje veikiantys ūkio subjektai susiduria su panašiais konkurenciniais apribojimais. Jų taikomos draudimo sąlygos yra skelbiamos viešai draudikų internetiniuose puslapiuose ir taikomos vienodai visoje Lietuvos teritorijoje. Koncentracijoje dalyvaujantys ūkio subjektai, taip kaip ir kiti didieji draudikai veikiantys Lietuvoje, teikia vežėjų civilinės atsakomybės draudimo paslaugas tiesiogiai ar per tarpininkus visoje Lietuvoje. Visos draudimo įmonės vadovaujasi nacionaliniais teisės aktais. Nėra regioninių skirtumų ar išimčių, dėl kurių vežėjų civilinės atsakomybės draudimo produktai ar sąlygos galėtų skirtis priklausomai nuo pardavimo kanalo ar vietos, kurioje jie parduodami.
- (125) Draudimo įstatyme nurodyta, kas turi teisę vykdyti draudimo veiklą Lietuvos Respublikoje. Be Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka įsteigtų draudimo įmonių šią teisę turi ir užsienio ūkio subjektai⁶⁵, t. y. kitose Europos Sąjungos (toliau – ES) ir Europos ekonominės erdvės (toliau – EEE) valstybėse įsteigtos draudimo bendrovės.
- (126) Pranešimą pateikusių ūkio subjekto nuomone, kitose šalyse veikiantys vežėjų civilinės atsakomybės draudimo paslaugos teikėjai, kurie neteikia nagrinėjamos draudimo paslaugos Lietuvos Respublikoje, galėtų lengvai pradėti teikti šią paslaugą Lietuvoje, reaguojant į šios draudimo grupės kainos padidėjimą arba kokybės sumažėjimą. Šis vertinimas yra grindžiamas ta aplinkybe, jog nagrinėjamas produktas Lietuvoje ir kitose geografinėse rinkose yra bene identiškas, kadangi ši draudimo grupė yra kildinama iš Tarptautinio krovinių vežimo keliais sutarties konvencijos, kuria remiantis nustatomos pagrindinės draudimo sąlygos.
- (127) Tai, ar klientai atlieka pervežimus tik Lietuvos teritorijoje, ar ir vykdo tarptautinius pervežimus, užsienio draudikų vaidmens, ERGO vertinimu, nekeičia – jų teikiamos paslaugos yra visiškai pakeičiamos su Lietuvoje veikiančių draudikų draudimu. ERGO žiniomis, tai faktiškai ir vyksta, nes manoma, kad didesnė įmokų dalis yra sudaroma užsienio draudikų. ERGO žiniomis, beveik visi stambiausi vežėjai yra apdrausti užsienio bendrovėse, daugelis kitų vežėjų taip pat. Draudimo brokerių įmonės bendradarbiauja su užsienio draudikais draudžiant vežėjus civilinės atsakomybės draudimu.
- (128) Nors tikslių duomenų apie užsienio draudimo bendrovių veiklos apimtį Pranešimą pateikęs ūkio subjektas neturi, tačiau jeigu jo turima informacija apie užsienio draudikų dalyvavimo teikiant vežėjų civilinės atsakomybės draudimo paslaugą Lietuvoje mastą pasitvirtintų, Pranešimą pateikusių ūkio subjekto nuomone, tai leistų svarstyti ir platesnio nei nacionalinė geografinės rinkos apibrėžimo tikslingumą. Tačiau Pranešimą pateikęs ūkio subjektas mano, kad ir taikant konservatyvesnę, nacionalinę geografinės rinkos apibrėžimą, nagrinėjama Koncentracija problemų atitinkamoje rinkoje nesukels. Todėl Pranešimą pateikęs ūkio subjektas šios Koncentracijos nagrinėjimo tikslais siūlo geografinę prekės rinką apibrėžti kaip apimančią Lietuvos Respubliką.

Konkurencijos tarybos vertinimas

- (129) Remiantis Paaiškinimų dėl atitinkamos rinkos apibrėžimo 5.2 punktu, geografinė rinka – teritorija, kurioje visi ūkio subjektai susiduria su iš esmės panašiomis konkurencijos sąlygomis tam tikroje prekės rinkoje ir kuri, atsižvelgiant į tai, gali būti atskiriama lyginant su greta esančiomis teritorijomis.

⁶⁵ Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo 3 straipsnio 1 dalis.

- (130) Europos Komisijos praktikoje ne gyvybės draudimo geografinė rinka, įskaitant siauresnius galimus segmentus, įprastai yra apibrėžiama kaip nacionalinė⁶⁶. Konkurencijos tarybos praktikoje ne gyvybės draudimo paslaugų teikimo geografinė teritorija taip pat buvo laikoma nacionaline⁶⁷.
- (131) Vežėjų civilinės atsakomybės draudimo rinkoje veikiantys ūkio subjektai susiduria su iš esmės panašiomis konkurencijos sąlygomis visoje Lietuvoje. Draudimo sąlygos ir kainodara yra nacionalinė. Koncentracijos dalyviai ir jų konkurentai draudimo paslaugas parduoda tiesiogiai ar per tarpininkus visoje Lietuvoje. Taigi, nėra pagrindo geografinę rinką apibrėžti siauriau nei Lietuvos Respublika.
- (132) Taip pat nėra pagrindo geografinę rinką apibrėžti plačiau nei Lietuvos Respublika. Siekiant praplėsti geografinės rinkos apibrėžimą, vadovaujantis Europos Komisijos komunikato C/2024/1645 „Komisijos pranešimo dėl atitinkamos rinkos apibrėžimo Sąjungos konkurencijos teisės tikslams“⁶⁸ 38 pastraipa, reikėtų parodyti, kad konkurencinės sąlygos skirtingose geografinėse teritorijose yra pakankamai panašios (angl. *sufficiently homogenous*). To įrodymais, atsižvelgiant į kiekvienos bylos reikalavimus ir ypatumus, galėtų būti⁶⁹: tų pačių arba skirtingų tiekėjų buvimas skirtingose geografinėse teritorijose; jų rinkos dalių ir kainų panašumai arba skirtumai; klientų prioritetai (dėl kilmės šalies ir kitų kriterijų) ir pirkimo elgsenos panašumai arba skirtumai; kliūtys ir išlaidos, susijusios su tiekimu klientams kitoje teritorijoje ir kt. Remiantis Pranešimo nagrinėjimo metu surinktais duomenimis, lietuviškos draudimo bendrovės neveikia užsienyje ir tik maža dalis užsienio draudimo bendrovių veikia Lietuvoje. Taigi, konkurencinės sąlygos Lietuvoje ir kitose valstybėse skiriasi.
- (133) Atsižvelgiant į tai, šios Koncentracijos nagrinėjimo tikslais geografinė rinka apibrėžiama kaip nacionalinė, t. y. apimanti Lietuvos Respublikos teritoriją.

4. Koncentracijos poveikio vežėjų civilinės atsakomybės draudimo Lietuvos Respublikoje rinkoje bei mažų įmokių rinkos segmente vertinimas

- (134) Koncentracijos poveikio vertinimas yra atliekamas atsižvelgiant į konkrečios koncentracijos aplinkybes, rinkos sąlygas, konkurencinę situaciją konkrečiu atveju ir atsižvelgiant į Europos Komisijos Gairių dėl horizontalių susijungimų vertinimo pagal Tarybos reglamentą dėl koncentracijų tarp įmonių kontrolės (toliau – Gairės dėl horizontalių susijungimų vertinimo) nustatytus kriterijus.
- (135) Europos Komisija viename iš savo sprendimų⁷⁰ nurodė, kad Gairėse dėl horizontalių susijungimų vertinimo nurodyti vertinimo kriterijai gali daryti įtaką vertinant, ar dėl susijungimo tikėtinas neigiamų nekoordinuojamų pasekmių atsiradimas dėl koncentracijos, tačiau taip pat nurodoma, kad tokių padarinių tikėtinumui nustatyti konkrečiu nagrinėjamu atveju nebūtinai turi egzistuoti visi gairėse nurodyti veiksniai, be to, gairėse išvardintų vertinimo kriterijų sąrašas taip pat nelaikytinas išsamiu⁷¹.

⁶⁶ Europos Komisijos 2006 m. kovo 29 d. sprendimas Nr. M3786/BPI/EULER HERMES/COSEC p. 12, 21, Europos Komisijos sprendimas 1996 m. rugsėjo 27 d. sprendimas Nr. M.813 – Allianz/Hermes p. 8, 13, Europos Komisijos 2017 m. balandžio 7 d. sprendimas Nr. M.8257 – NN Group / Delta Lloyd, p. 16; Europos Komisijos 2019 m. lapkričio 20 d. sprendimas Nr. M.9531 – Assicurazioni Generali / Seguradoras Unidas / AdvanceCar, p. 13.

⁶⁷ Konkurencijos tarybos 2014 m. spalio 9 d. Nr. 1S-160/2014 nutarimas „Dėl leidimo vykdyti koncentraciją Powszechny Zakład Ubezpieczeń Spółka Akcyjna“ įsigyjant iki 100 proc. akcinės bendrovės „Lietuvos draudimas“ akcijų, 43 p., Konkurencijos tarybos 2016 m. rugpjūčio 18 d. Nr. 1S-97 (2016) nutarimas „Dėl dėl leidimo vykdyti koncentraciją VIENNA INSURANCE GROUP AG Wiener Versicherung Gruppe įsigyjant iki 100 proc. BTA Baltic Insurance Company AAS akcijų“ 71 p.

⁶⁸ Prieiga per internetą: [EUR-Lex - 52024XC01645 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/lexUri.do?uri=CELEX:52024XC01645-EN)

⁶⁹ Europos Komisijos komunikato C/2024/1645 „Komisijos pranešimo dėl atitinkamos rinkos apibrėžimo Sąjungos konkurencijos teisės tikslams“ 39 pastraipa.

⁷⁰ Europos Komisijos byla HUTCHINSON 3G UK / TELEFONICA UK Nr. M.7612.

⁷¹ Gairių dėl horizontalių susijungimų vertinimo 26 p., Europos Komisijos byla HUTCHINSON 3G UK / TELEFONICA UK Nr. M.7612, 321 p.

(136) Atliekant Koncentracijos poveikio vežėjų civilinės atsakomybės draudimo Lietuvos Respublikoje rinkoje bei mažų įmokų rinkos segmente vertinimą, buvo analizuojama:

- a) Koncentracijos dalyvių bei jų konkurentų užimamos rinkos dalys;
- b) Koncentracijos dalyvių konkurencinis artumas;
- c) Klientų galimybės pakeisti tiekėją;
- d) Konkurentų galimybės padidinti pasiūlą, jei išaugs kaina;
- e) Ar susijungimas panaikina svarbią konkurencinę jėgą;
- f) Kompensacinė pirkėjo įtaka;
- g) Įėjimo į rinką kliūtys bei naujos įmonės atėjimo tikimybė.

4.1. Susijungusios įmonės užimtų didelę rinkos dalį mažų įmokų rinkos segmente

(137) Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad jeigu neįrodoma priešingai, laikoma, kad ūkio subjektas užima dominuojančią padėtį atitinkamoje rinkoje, jeigu jo rinkos dalis sudaro ne mažiau kaip 40 proc.

(138) Gairių dėl horizontalių susijungimų vertinimo 27 punkte nurodyta, kad kuo didesnė rinkos dalis, tuo didesnė tikimybė, kad įmonė turi įtakos rinkoje. Ir kuo daugiau rinkos dalies pridedama, tuo didesnė tikimybė, kad susijungimas žymiai padidins įtaką rinkoje. Gairių dėl horizontalių susijungimų vertinimo 17 punkte nurodyta, kad labai didelės rinkos dalys – 50 proc. ir daugiau – jau savaime gali rodyti dominuojančią padėtį rinkoje.

(139) Žemiau (1 lentelė – 3 lentelė) pateikiami duomenys apie Koncentracijos dalyvių bei jų konkurentų užimamas rinkos dalis vežėjų civilinės atsakomybės draudimo Lietuvos Respublikoje rinkoje bei mažų įmokų segmente⁷² 2022-2024 m., vertinant pagal draudimo įmokų vertę.

(140) Kadangi ne visi rinkos dalyviai pateikė duomenis apie sutarčių įmokų korekcijas⁷³, skaičiuojant rinkos dalis buvo remtasi rinkos dalyvių duomenimis be įmokų korekcijų. Taip pat rinkos dalių skaičiavimuose nebuvo sumuojamos to paties kliento skirtingų sutarčių įmokos per metus⁷⁴.

1 Lentelė. Rinkos dalys vežėjų civilinės atsakomybės draudimo Lietuvos Respublikoje rinkoje bei mažų įmokų segmente pagal įmokų vertę (Eur), 2022 m.

Rinkos dalyvis	Iki 500 Eur	Iki 1000 Eur	Iki 1500 Eur	Iki 2000 Eur	Iki 2500 Eur	Bendra rinka
Įmokų vertė (Eur)						
ERGO	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]					
Gjensidige						
Koncentracijos dalyviai bendrai						
BTA	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]					
Lietuvos draudimas						
IF						
Užsienio draudikai bendrai						

⁷² Siekiant tiksliau atspindėti konkurencijos sąlygų skirtumus mažiausių įmokų režimuose, papildomai pateikiami rinkos dalių skaičiavimai 500 Eur, 1000 Eur, 1500 Eur ir 2000 Eur įmokų režimuose.

⁷³ Įmokų korekcijos – draudimo sutartyje nustatytos draudimo įmokos koregavimai dėl sutarties nutraukimo, sutarties sąlygų keitimo ar pan.

⁷⁴ Konkurencijos tarybos vertinimu, įmokų nesumavimas geriau atspindi konkurencijos sąlygas rinkoje, kadangi konkurencija rinkoje vyksta dėl kiekvienos atskiros sutarties. Pavyzdžiui, jeigu klientas pasirašo atskirą draudimo sutartį tam tikrai draudimo objektų apimčiai, tokiu atveju klientas ieškojo draudimo pasiūlymų tam konkrečiam draudimo objektų skaičiui, o draudimo bendrovės konkuravo dėl šio konkretaus pasiūlymo, o ne dėl visų šio kliento vežėjų civilinės atsakomybės draudimo sutarčių. Dar viena priežastis nesumuoti skirtingų sutarčių draudimo įmokų yra tai, jog brokerių nurodytos minimalios draudimo įmokos yra sutarčiai, o ne klientui.

Mannheimer Versicherung AG						
Lloyds						
Likę užsienio draudikai kartu						
Bendras rinkos dydis						
Rinkos dalys (proc.)						
ERGO	[10–20]	[20–30]	[20–30]	[20–30]	[20–30]	[10–20]
Gjensidige	[20–30]	[20–30]	[20–30]	[20–30]	[20–30]	[5–10]
Koncentracijos dalyviai bendrai	[40–50]	[40–50]	[40–50]	[40–50]	[40–50]	[10–20]
BTA	[30–40]	[20–30]	[20–30]	[20–30]	[20–30]	[5–10]
Lietuvos draudimas	[10–20]	[10–20]	[10–20]	[10–20]	[10–20]	[5–10]
IF	[5–10]	[5–10]	[5–10]	[5–10]	[5–10]	[0–5]
Užsienio draudikai bendrai	[0–5]	[5–10]	[5–10]	[10–20]	[10–20]	[60–70]
Mannheimer Versicherung AG	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[10–20]
Lloyds	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[10–20]
Likę užsienio draudikai kartu	[0–5]	[0–5]	[5–10]	[5–10]	[5–10]	[30–40]
Bendras rinkos dydis	100	100	100	100	100	100

Šaltinis – parengta pagal nagrinėjimo metu pateiktus duomenis

2 lentelė. Rinkos dalys vežėjų civilinės atsakomybės draudimo Lietuvos Respublikoje rinkoje bei mažų įmokų segmente pagal įmokų vertę (Eur), 2023 m.

Rinkos dalyvis	Iki 500 Eur	Iki 1000 Eur	Iki 1500 Eur	Iki 2000 Eur	Iki 2500 Eur	Bendra rinka						
Įmokų vertė (Eur)												
ERGO	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]											
Gjensidige												
Koncentracijos dalyviai bendrai												
BTA	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]											
Lietuvos draudimas												
IF												
Užsienio draudikai bendrai												
Lloyds												
Mannheimer Versicherung AG												
Likę užsienio draudikai kartu												
Bendras rinkos dydis												
Rinkos dalys (proc.)												
ERGO							[20–30]	[20–30]	[20–30]	[20–30]	[20–30]	[10–20]
Gjensidige	[20–30]	[20–30]	[20–30]	[20–30]	[10–20]	[5–10]						
Koncentracijos dalyviai bendrai	[40–50]	[40–50]	[40–50]	[40–50]	[40–50]	[10–20]						
BTA	[20–30]	[20–30]	[20–30]	[20–30]	[20–30]	[5–10]						

Lietuvos draudimas	[10–20]	[10–20]	[10–20]	[10–20]	[10–20]	[5–10]
IF	[10–20]	[5–10]	[5–10]	[5–10]	[5–10]	[0–5]
Užsienio draudikai bendrai	[0–5]	[5–10]	[5–10]	[10–20]	[10–20]	[60–70]
Lloyds	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[10–20]
Mannheimer Versicherung AG	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[10–20]
Likę užsienio draudikai kartu	[0–5]	[0–5]	[5–10]	[5–10]	[5–10]	[30–40]
Bendras rinkos dydis	100	100	100	100	100	100

Šaltinis – parengta pagal nagrinėjimo metu pateiktus duomenis

3 lentelė. Rinkos dalys vežėjų civilinės atsakomybės draudimo Lietuvos Respublikoje rinkoje bei mažų įmokų segmente pagal įmokų vertę (Eur), 2024 m.

Rinkos dalyvis	Iki 500 Eur	Iki 1000 Eur	Iki 1500 Eur	Iki 2000 Eur	Iki 2500 Eur	Bendra rinka						
Įmokų vertė (Eur)												
ERGO	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]											
Gjensidige												
Koncentracijos dalyviai bendrai												
BTA	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]											
Lietuvos draudimas												
IF												
Užsienio draudikai bendrai												
Mannheimer Versicherung AG												
Lampe Schwartze												
Likę užsienio draudikai kartu												
Bendras rinkos dydis												
Rinkos dalys (proc.)												
ERGO							[20–30]	[20–30]	[20–30]	[20–30]	[20–30]	[5–10]
Gjensidige	[20–30]	[20–30]	[20–30]	[10–20]	[10–20]	[0–5]						
Koncentracijos dalyviai bendrai	[50–60]	[40–50]	[40–50]	[40–50]	[40–50]	[10–20]						
BTA	[20–30]	[10–20]	[20–30]	[10–20]	[20–30]	[5–10]						
Lietuvos draudimas	[10–20]	[10–20]	[10–20]	[10–20]	[10–20]	[5–10]						
IF	[10–20]	[5–10]	[5–10]	[5–10]	[5–10]	[0–5]						
Užsienio draudikai bendrai	[0–5]	[0–5]	[5–10]	[10–20]	[10–20]	[70–80]						
Mannheimer Versicherung AG	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[20–30]						
Lampe Schwartze	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[0–5]	[10–20]						
Likę užsienio draudikai kartu	[0–5]	[0–5]	[5–10]	[5–10]	[5–10]	[30–40]						
Bendras rinkos dydis	100	100	100	100	100	100						

Šaltinis – parengta pagal nagrinėjimo metu pateiktus duomenis

- (141) Vertinant rinkos dalis matomi aiškūs konkurencijos sąlygų skirtumai lyginant visą rinką bei mažų įmokų segmentą. Mažų įmokų segmente, visi užsienio draudikai bendrai užėmė tik [10-20] – [10-20] proc. rinkos dalį, ši dalis 2024 m. buvo sumažėjusi, lyginant su 2022 m. Nagrinėjamu laikotarpiu nei vieno iš užsienio draudikų rinkos dalis mažų įmokų segmente neviršijo 5 proc. Tuo tarpu visoje rinkoje užsienio draudikų svarba ženkliai didesnė, jų užimama rinkos dalis siekė [60-70]–[70-80] proc. bei buvo didėjanti, priešingai nei mažų įmokų segmente. Taigi, rinkos dalys aiškiai rodo ženkliai mažesnę užsienio draudikų konkurencinį spaudimą mažų įmokų segmente, šis spaudimas nagrinėjamu laikotarpiu netgi sumažėjo.
- (142) Nors visoje rinkoje bendra Koncentracijos dalyvių rinkos dalis yra maža – 2022-2024 m. siekė [10-20] – [10-20] proc., vertinant Koncentracijos dalyvių padėtį mažų įmokų segmente, bendra Koncentracijos dalyvių rinkos dalis visu 2022-2024 m. laikotarpiu viršijo 40 proc., bei 2024 m. buvo padidėjusi, lyginant su 2022 m. Pokytis dėl Koncentracijos mažų įmokų segmente būtų ženklus ir siektų [10-20] – [20-30] proc. p. Koncentracijos dalyviai yra pirmas ir trečias šio rinkos segmento dalyviai, o po Koncentracijos bendra Koncentracijos dalyvių užimama rinkos dalis mažų įmokų segmente būtų [KOMERCINĖ PASLAPTIS] didesnė nei didžiausio konkurento. Be Koncentracijos dalyvių segmente veikia ir didesnę nei 5 proc. rinkos dalį turi tik BTA, Lietuvos draudimas ir IF.
- (143) Atsiliepimuose į Išvadas Koncentracijos dalyviai išreiškė abejones dėl atlikto rinkos dalių apskaičiavimo. Koncentracijos dalyvių teigimu, rinkos dalių skaičiavimams atlikti buvo netinkamai traktuojamos sutarčių korekcijos, kas lėmė, jog rinkos dalys buvo apskaičiuotos neteisingai, nepagrįstai padidinant Koncentracijos dalyvių rinkos dalis.⁷⁵ Konkurencijos taryba, norėdama išsklaidyti Koncentracijos dalyvių abejones dėl netinkamo rinkos dalių apskaičiavimo, atliko papildomus skaičiavimus ir pateikė juos Koncentracijos dalyviams⁷⁶. Pateikti skaičiavimai pašalino Koncentracijos dalyviams kilusias abejones dėl korekcijų traktavimo įtakos Koncentracijos poveikio konkurencijai vertinimui.⁷⁷
- (144) 4 lentelėje pateikiami Herfindahl-Hirschman indekso (toliau – HHI)⁷⁸ duomenys taip pat rodo konkurencijos sąlygų skirtumus visoje rinkoje ir mažų įmokų segmente. Mažų įmokų segmentas dar prieš Koncentraciją yra ženkliai labiau koncentruotas, lyginant su visa rinką. Įvykus Koncentracijai, mažų įmokų segmentas taptų labai koncentruotas, 2023-2024 m. HHI viršytų 2500, o 2022 m. būtų [2000-2500]. Koncentracija lemtų reikšmingą koncentracijos padidėjimą mažų įmokų segmente, HHI pokytis visu laikotarpiu viršytų [500-1000]. Tuo tarpu visoje rinkoje Koncentracija nelemtų ženklaus koncentracijos rinkoje išaugimo, rinką išliktų mažai koncentruota.

4 lentelė. Vežėjų civilinės atsakomybės draudimo Lietuvos Respublikoje rinkos bei mažų įmokų segmento HHI 2022 – 2024 m.

		2022	2023	2024
Visa rinka	HHI prieš Koncentraciją	[500-1000]	[500-1000]	[1000-1500]
	HHI po Koncentracijos	[1000-1500]	[1000-1500]	[1000-1500]

⁷⁵ Atsiliepimų į Išvadas 9-28 pastraipos (Bylos tomas 45 K, 25-31 lapai).

⁷⁶ Konkurencijos tarybos 2025 m. lapkričio 5 d. el. laiškas Koncentracijos dalyviams (Bylos tomas 45 K, 57-59 lapai).

⁷⁷ Koncentracijos dalyvių 2025 m. lapkričio 5 d. el. laiškas (Bylos tomas 45 K, 57 lapas).

⁷⁸ Vadovaujantis Gairių dėl horizontalių susijungimų vertinimo 16 punktu, bendras koncentracijos lygis rinkoje taip pat gali suteikti naudingos informacijos apie konkurencinę padėtį. Siekdamą išmatuoti koncentracijos lygius, Europos Komisija dažnai taiko HHI. HHI apskaičiuojamas susumuojant visų rinkoje veikiančių įmonių individualių rinkos dalių kvadratus. HHI suteikia proporcingai didesnę svorį didesnių įmonių rinkos dalims. Nors geriausia yra įtraukti į skaičiavimą visas įmones, informacijos apie labai mažas įmones nebuvimas nėra svarbus, nes tokios įmonės nedaro HHI didesnio poveikio. Nors absoliutinis HHI lygis gali suteikti pradinės informacijos apie rinkoje po susijungimo esantį konkurencinį spaudimą, HHI pokytis (vadinamas „delta“) yra naudingas pakaitinis koncentracijos pokyčio, kurį tiesiogiai sukėlė susijungimas, rodiklis.

Europos Komisija laiko, kad veikiausiai nenustatys pavojų horizontaliai konkurencijai rinkoje, kai HHI po susijungimo yra mažesnis nei 1000. Europos Komisija taip pat nenustatys pavojų horizontaliai konkurencijai, kai HHI po susijungimo yra nuo 1000 iki 2000, o pokytis – mažesnis nei 250, arba kai HHI po susijungimo yra didesnis nei 2000, pokytis – mažesnis nei 150, išskyrus atvejus kai vienos iš susijungiančių šalių rinkos dalis iki susijungimo yra 50 proc. ar daugiau. Jei HHI viršija 2500, laikoma, kad rinka yra labai koncentruota.

	HHI pokytis	[0-250]	[0-250]	[0-250]
Mažų įmokų segmentas	HHI prieš Koncentraciją	[1500-2000]	[1500-2000]	[1500-2000]
	HHI po Koncentracijos	[2000-2500]	[2500-3000]	[2500-3000]
	HHI pokytis	[500-1000]	[500-1000]	[500-1000]

Šaltinis – parengta pagal Konkurencijos tarybai pateiktus duomenis

- (145) Atsiliepimuose į Išvadas Koncentracijos dalyviai teigia, jog užsienio draudikų vaidmuo ir jų kuriamas konkurencinis spaudimas yra nuvertinamas. Anot jų, vertinant užsienio draudikų užimamas rinkos dalis bendrai, matyti, jog jų rinkos dalis yra panaši į kai kurių Lietuvos draudikų užimamas rinkos dalis, todėl prielaida, jog užsienio draudikai negali efektyviai veikti ir sudaryti konkurencinio spaudimo mažų įmokų segmente, nėra pagrįsta⁷⁹. Anot Koncentracijos dalyvių, nėra aišku, kodėl užsienio draudikai, kurie užima [70-80] proc. rinkos bendrai ir [10-20] proc. mažame įmokų segmente, nėra laikomi efektyviu konkurencinio spaudimo šaltiniu⁸⁰.
- (146) Pirma, vertinti visus užsienio draudikus bendrai ir lyginti su pavieniais Lietuvos draudikais nėra teisinga. Nors Koncentracijos dalyviai teigia, jog užsienio draudikų rinkos dalies vertinimas bendrai yra korektiškas dėl to, jog Konkurencijos taryba mažų įmokų segmentą išskyrė vertindama užsienio draudikų kaip visumos daromą konkurencinį spaudimą ir analizėje vertino tik tuos užsienio draudikus, kurie savo paslaugas Lietuvos vėžėjamas teikė ne tiesiogiai, bet per Lietuvoje veikiančius brokerius⁸¹, Konkurencijos tarybos manymu, toks vertinimas nėra tinkamas, nes užsienio draudikai rinkoje veikia individualiai, o ne bendrai. Taip pat nėra iki galo aišku, kaip tai, jog buvo vertinami tik tie užsienio draudikai, kurie veikia per brokerius, pagrindžia, kad vertinti visus užsienio draudikus bendrai yra tikslingiau. Patys Koncentracijos dalyviai teigia, kad tiesiogiai iš užsienio draudikų paslaugos įsigijamos retai.
- (147) Antra, užsienio draudikų užimama rinkos dalis savaime neparodo, jog jie yra efektyvus konkurencinio spaudimo šaltinis. Rinkos dalyvių atsakymai, duomenys, iliustruojantys konkurencinių sąlygų skirtumus, bei minimalių įmokų egzistavimas rodo, jog užsienio draudikai ne visais atvejais gali būti tinkama alternatyva visiems klientams Lietuvoje, todėl nėra pagrindo teigti, jog užsienio draudimo bendrovės sukuria pakankamą konkurencinį spaudimą mažų įmokų segmente.
- (148) Koncentracijos dalyvių teigimu, tai, jog draudimo paslaugas Lietuvos klientams teikia daugiau nei trys užsienio draudimo bendrovės parodo, kad užsienio draudikų yra bent tiek pat kiek Lietuvos draudikų ir tai taip pat parodo, kad užsienio draudikų dalyvavimas segmente nėra atsitiktinis⁸².
- (149) Konkurencijos tarybos vertinimu, nors užsienio draudimo bendrovių yra daugiau nei Lietuvos, svarbu atkreipti dėmesį į tai, jog užsienio draudikų net ir bendrai užimama rinkos dalis yra panaši arba net mažesnė už daugelį Lietuvos draudikų, o didžiausio jų užimama rinkos dalis neviršija net [0-5] proc.
- (150) Koncentracijos dalyviai taip pat teigia, kad duomenis apie užsienio draudikams tenkančią rinkos dalį svarbu vertinti platesniame visos rinkos kontekste – visoje rinkoje užsienio draudikų rinkos dalis 2024 m. sudarė net [70-80] proc.⁸³
- (151) Pabrėžtina, kad vertinimas platesniame visos rinkos kontekste tik dar labiau išryškina konkurencijos sąlygų skirtumus visoje rinkoje ir jos mažų įmokų segmente, o ne pagrindžia, jog užsienio draudikų svarba mažų įmokų segmente yra nuvertinama. Atkreiptinas dėmesys, jog [KOMERCINĖ PASLAPTIS] pateikiamas vertinimas, jog [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. [KOMERCINĖ PASLAPTIS].
- (152) Paaikškinimuose Koncentracijos dalyviai teigia, kad vežėjų civilinės atsakomybės draudimo rinka yra dinamiška ir net didelė rinkos dalis neapsaugo nuo konkurencinio spaudimo. 2020 - 2024 m. laikotarpiu Koncentracijos dalyvių rinkos dalims buvo būdinga mažėjimo tendencija. Nors ERGO turėjo didžiausią rinkos dalį vežėjų civilinės atsakomybės draudimo rinkoje, jos pardavimai

⁷⁹ Atsiliepimų į Išvadas 45 pastraipa (Bylos tomas 45 K, 34 lapas).

⁸⁰ Atsiliepimų į išvadas 50 pastraipa (Bylos tomas 45 K, 35 lapas).

⁸¹ Atsiliepimų į išvadas 46 pastraipa (Bylos tomas 45 K, 34 lapas).

⁸² Atsiliepimų į išvadas 48 pastraipa (Bylos tomas 45 K, 35 lapas).

⁸³ Atsiliepimų į išvadas 49 pastraipa (Bylos tomas 45 K, 35 lapas).

neaugdavo taip, kaip augdavo rinka, o rinkai „susitraukiant“ ERGO pardavimai „susitraukdavo“ labiau lyginant su rinkos vidurkiu⁸⁴.

- (153) Visų pirma, negalima sutikti su Koncentracijos dalyvių pateiktu rinkos dalių pokyčių vertinimu. Nors pagal Koncentracijos dalyvių pateiktus rinkos dalių skaičiavimus bendra Koncentracijos dalyvių rinkos dalis 2020 – 2024 m. mažėjo, šis sumažėjimas nebuvo esminis, 2024 m. bendra Koncentracijos dalyvių rinkos dalis vis dar viršijo 40 proc. ir pagal pateiktus duomenis siekė 45 proc. Taip pat, remiantis Koncentracijos dalyvių pateiktais 2025 m. I pusmečio duomenimis bendra Koncentracijos dalyvių rinkos dalis netgi buvo šiek tiek paaugusi, lyginant su 2024 m. (siekė atitinkamai 46 proc. ir 45 proc.). Kalbant apie ERGO užimą rinkos dalį, Koncentracijos dalyvių nagrinėtu laikotarpiu (2020 m. – 2025 m. I pusmetis) ERGO rinkos dalis buvo beveik nepakitusi (sumažėjimas siekė tik 0,5 proc. p), o 2025 m. I pusmetį ERGO rinkos dalis buvo padidėjusi 3,6 proc. p. Taigi nėra teisinga teigti, kad ERGO padėtis bendroje rinkoje smarkiai sumenko. Vertinant ilgo laikotarpio duomenis tam tikri rinkos dalių svyravimai rinkoje yra galimi, tačiau šios Koncentracijos atveju jie nėra reikšmingi ir atitinkamai jie nereiškia, kad rinka yra dinamiška.
- (154) Taip pat, nors Koncentracijos dalyviai ir neturėjo galimybės įvertinti rinkos dalių mažų įmokų segmente, svarbu pažymėti, kad Konkurencijos tarybos surinkti duomenys rodo, jog analizuotu 2022 – 2024 m. laikotarpiu bendra Koncentracijos dalyvių rinkos dalis nesumažėjo (2022 m. siekė [40-50] proc., o 2024 m. [40-50] proc.). Nors 2024 m. bendra rinkos dalis segmente buvo šiek tiek sumažėjusi, lyginant su 2023 m., šis sumažėjimas nebuvo ženklus. Vertinant ERGO padėtį mažų įmokų segmente, visu nagrinėjamu laikotarpiu ERGO užimama rinkos dalis augo (2022 m. rinkos dalis segmente siekė [20-30] proc., o 2024 m. buvo išaugusi iki [20-30] proc.), negana to, 2024 m. ERGO perėmė mažų įmokų segmento lyderio poziciją iš BTA. Tai rodo, jog ERGO svarba mažų įmokų segmente tik augo.
- (155) Paaiškinimuose Koncentracijos dalyviai teigia, kad vežėjų civilinės atsakomybės draudimo rinkoje Gjensidige rinkos dalis 2024 m. siekė 12 proc., o 2025 m. I pusmetį 9,2 proc., Gjensidige yra mažiausias rinkos žaidėjas. Todėl vertinant bendrą rinkos dalies dydį po Koncentracijos reikia atsižvelgti į tai, kad rinkos dalies išaugimas (pokytis) po Koncentracijos yra nuosaikus⁸⁵.
- (156) Visų pirma, Konkurencijos tarybos atlikti rinkos dalių skaičiavimai parodo, kad Gjensidige nėra mažiausias vežėjų civilinės atsakomybės draudimo rinkos dalyvis – mažesnę rinkos dalį vertinant visą rinką turėjo IF. Taip pat, nors Koncentracijos dalyviams ir nebuvo prieinami duomenys apie rinkos dalyvių padėtį mažų įmokų segmente, svarbu paminėti, kad segmente Gjensidige svarba itin išauga, jame Gjensidige yra trečias pagal dydį rinkos dalyvis su maždaug [10-20] proc. rinkos dalimi. Toks rinkos dalies pokytis mažų įmokų segmente yra labai reikšmingas ir negali būti vadinamas nuosaikiu.
- (157) *Copenhagen Economics* savo pateiktoje analizėje nurodė, jog Konkurencijos tarybos apskaičiuotos rinkos dalys yra nepatikimos. *Copenhagen Economics* supratimu, mažų įmokų segmentas yra išskiriamas kadangi mažesni klientai, nepriklausomai nuo jų rizikingumo, yra mažiau patrauklūs užsienio draudikams. Tačiau, skaičiuojant rinkos dalis remiantis draudimo įmokomis, į mažų įmokų segmento rinkos dalių rezultatus tikėtina yra įtraukiami tiek maži, tiek mažesnės rizikos klientai. Įtraukiant tiek mažus, tiek mažo rizikingumo klientus yra sujungiami du veiksniai, kurie skiria Koncentracijos dalyvių klientus, todėl gali būti supainiojamas šių skirtumų poveikis Koncentracijos dalyvių ir jų konkurentų rinkos dalims. Pavyzdžiui, viena šalis gali būti stipresnė mažos rizikos segmente, o kita mažų klientų segmente, todėl rinkos dalis pagal draudimo įmokas gali klaidingai rodyti, jog abi šalys yra stiprios tame pačiame segmente⁸⁶.
- (158) Konkurencijos taryba nesutinka su tokiu vertinimu. Visų pirma, Koncentracijos dalyviai niekaip nepagrindė skirtingų mažų klientų ir mažo rizikingumo klientų segmentų egzistavimo – nebuvo

⁸⁴ Koncentracijos dalyvių 2025 m. rugsėjo 23 d. paaiškinimai, 38 – 40 pastraipos (Bylos tomas 8 K, 11-12 lapai).

⁸⁵ Koncentracijos dalyvių 2025 m. rugsėjo 23 d. paaiškinimai, 43 pastraipa (Bylos tomas 8 K, 12 lapas).

⁸⁶ *Copenhagen Economics* 2025 m. spalio 3 d. analizė „Assessment of carrier liability market“, 8 – 11 pastraipos (Bylos tomas 8 K, 80 lapai).

pateikti įrodymai, jog Koncentracijos dalyviai ar kiti rinkos dalyviai specializuojasi tik kažkuriame iš šių segmentų. Taip pat rinkos dalių skaičiavimas remiantis draudimo įmokomis nebuvo pasirinktas atsitiktinai – apklausus Koncentracijos dalyvių konkurentus ir draudimo brokerius, pagal kokius kriterijus yra skirstomi klientai pagal dydį, bent dalis jų nurodė draudimo įmokų kriterijų. Nors dalis apklaustųjų, [KOMERCINĖ PASLAPTIS], identifiko ir transporto priemonių skaičiaus (parko dydžio) kriterijų, Konkurencijos taryba neturėjo galimybės apskaičiuoti rinkos dalių pagal parko dydį, [KOMERCINĖ PASLAPTIS] kadangi vienas iš Koncentracijos dalyvių ir dalis kitų rinkos dalyvių neturėjo galimybės pateikti informacijos apie klientų parkų dydžius.

- (159) Pastebėtina, kad sumokamų draudimo įmokų dydis, kliento rizikingumas ir kliento transporto priemonių parko dydis koreliuoja tarpusavyje. Tai pripažįsta ir Koncentracijos dalyviai savo paaiškinimuose, teigdami, kad: „<...> siūloma draudimo įmoka atspindi konkretaus draudimo poliso rizikos profilį <...>“⁸⁷ bei „<...> vežėjų civilinės atsakomybės atveju draudimo įmoka labiau koreliuoja su transporto priemonių parko dydžiu.“⁸⁸ Tai, kad maža draudimo įmoka koreliuoja su mažu transporto priemonių skaičiumi rodo tai, jog 2022 – 2024 m. duomenimis maždaug [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. ERGO sutarčių, patenkančių į mažų įmokų segmentą, buvo sudarytos transporto parkui [KOMERCINĖ PASLAPTIS] transporto priemonių ([KOMERCINĖ PASLAPTIS]⁸⁹). [KOMERCINĖ PASLAPTIS]⁹⁰. Visa tai patvirtina, kad draudimo įmoka, kliento rizikingumas ir kliento dydis (jo turimo parko dydis) yra glaudžiai susiję, todėl rinkos dalių skaičiavimas pagal draudimo įmokų vertę neiškraipo Koncentracijos dalyvių padėties mažų įmokų segmente.
- (160) *Copenhagen Economics* teigimu, jų atliktas alternatyvus rinkos dalių skaičiavimas pagal, [KOMERCINĖ PASLAPTIS] remiantis Lietuvos transporto saugos administracijos VEKTRA sistemos duomenimis, parodo, kad nors bendra Koncentracijos dalyvių rinkos dalis mažiems klientams yra didesnė, ji niekada nesiekė 40 proc. ir buvo mažėjanti visų dydžių klientams. Tai rodo, kad Grupė pervertina Koncentracijos dalyvių padėtį mažų klientų segmente⁹¹.
- (161) Konkurencijos taryba nesutinka su tokia pozicija. Visų pirma, negalima teigti, kad [KOMERCINĖ PASLAPTIS], gali būti tikslesni už konkrečius draudimo sutarčių duomenis. *Copenhagen Economics* naudoti VEKTRA duomenys nėra tinkami vertinti rinkos dalims vežėjų civilinės atsakomybės draudimo rinkoje:
- (a) nors *Copenhagen Economics* savo analizėje ir teigia, kad vežėjų civilinės atsakomybės draudimas yra privalomas⁹², patys Koncentracijos dalyviai Pranešime nurodo, kad vežėjų civilinės atsakomybės draudimas yra savanoriškas⁹³. Tai, kad vežėjų civilinės atsakomybės draudimas yra savanoriškas patvirtina ir tai, jog šios draudimo rūšies nėra Lietuvos banko paskelbtame privalomųjų draudimų sąrašė⁹⁴. Kadangi vežėjų civilinės atsakomybės draudimas yra savanoriškas, jį nebūtinai yra įsigiję visi VEKTRA duomenų sistemoje esantys vežėjai ar tuo labiau visoms toje sistemoje esančioms transporto priemonėms, o tai nepagrįstai padidina rinkos dydį;
  - (b) *Copenhagen Economics* pateikti VEKTRA duomenys bent kažkuria apimtimi apima ir bankrutavusias bendroves. Pavyzdžiui, pateiktuose 2024 m. duomenyse yra nurodyta, kad [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Vis dėlto, remiantis Registrų centro duomenimis, UAB „ST

⁸⁷ Koncentracijos dalyvių 2025 m. rugsėjo 23 d. paaiškinimai, 14 pastraipa (Bylos tomas 8 K, 6 lapas).

⁸⁸ Koncentracijos dalyvių 2025 m. rugsėjo 23 d. paaiškinimai, 16 pastraipa (Bylos tomas 8 K, 7 lapas).

⁸⁹ Pranešimo apie koncentraciją priedas Nr. 4.4. „Vežėjų atsakomybės draudimas“, 16 puslapis (Bylos tomas 4 K, 79 lapas)

⁹⁰ Pranešimo apie koncentraciją priedas Nr. 4.4. „Vežėjų atsakomybės draudimas“, 16 puslapis, 26 puslapis (Bylos tomas 4 K, 79 lapas).

⁹¹ *Copenhagen Economics* 2025 m. spalio 3 d. analizė „Assessment of carrier liability market“, 12 – 15 pastraipos (Bylos tomas 8 K, 81-82 lapai).

⁹² *Copenhagen Economics* 2025 m. spalio 3 d. analizė „Assessment of carrier liability market“, 12 pastraipa (Bylos tomas 8 K, 81 lapas).

⁹³ Pranešimas apie koncentraciją (Bylos tomas 5 K, 68 lapas).

⁹⁴ <https://www.lb.lt/lt/privalomuju-draudimu-sarasas>

TRANSPORTAS“ buvo išregistruota dar 2023 m. balandžio 14 d., todėl niekaip negalėjo turėti galiojančio vežėjų civilinės atsakomybės draudimo 2024 m. Neatmestina galimybė, jog panašių atvejų yra ir daugiau, kurie nepagrįstai padidina rinkos dydį;

- (c) *Copenhagen Economics* pateikti VEKTRA duomenys bent kažkuria apimtimi apima įmones, kurios nebevykdo vežėjų veiklos ir/ar kurioms vežėjų civilinės atsakomybės draudimas nėra aktualus. Pavyzdžiui, nagrinėjimo metu atliktoje dingusių Koncentracijos dalyvių klientų apklausoje UAB „Transleksa“ (įmonės kodas: 300557842) nurodė, jog po vežėjų civilinės atsakomybės draudimo sutartis su ERGO pasibaigimo 2024 m. birželio 14 d., nauja sutartis nebuvo sudaryta, nes nebuvo tam poreikio, pasikeitė kroviniai⁹⁵. Vis dėlto, remiantis 2025 m. spalio 15 d. duomenimis, UAB „Transleksa“ [KOMERCINĖ PASLAPTIS]⁹⁶. Tai parodo, kad VEKTRA sistemoje esantys duomenys niekaip neatspindi, ar ūkio subjektas tikrai yra apsidraudęs vežėjų civilinės atsakomybės draudimu, ir nepagrįstai padidina rinkos dydį.

- (162) Vien aukščiau nurodytos aplinkybės rodo, kad *Copenhagen Economics* naudoti duomenys rinkos dalių skaičiavimui neatitinka faktinės situacijos vežėjų civilinės atsakomybės draudimo rinkoje bei nėra tinkami analizei. Maža to, kad jie yra netikslūs, visi nustatyti netikslumai iš esmės mažina Koncentracijos dalyvių rinkos dalį.
- (163) Taip pat svarbu paminėti, kad *Copenhagen Economics* naudoti VEKTRA duomenys [KOMERCINĖ PASLAPTIS] ir faktiniai ERGO duomenys apie klientų [KOMERCINĖ PASLAPTIS] dažnu atveju nesutapdavo: atrinkus pirmus 20 ERGO klientų (pagal įmonių kodus, didėjimo tvarka) 2024 m., 18 atvejų duomenys tarp [KOMERCINĖ PASLAPTIS] ir ERGO [KOMERCINĖ PASLAPTIS] duomenų nesutapdavo, iš jų 6 atvejais [KOMERCINĖ PASLAPTIS] duomenys buvo didesni nei ERGO [KOMERCINĖ PASLAPTIS] duomenys. Tokių nesutapimų atveju *Copenhagen Economics* savo rinkos dalių skaičiavimams naudojo didesnę iš šių skaičių, teigdami, kad tai yra konservatyvus vertinimas, nes tai visada lemia didesnę [KOMERCINĖ PASLAPTIS] skaičių Koncentracijos dalyviams. Vis dėlto pabrėžtina, kad toks skaičiavimo metodas, kai imama maksimali reikšmė, nepagrįstai sumažina Koncentracijos dalyvių rinkos dalį mažiausiuose segmentuose ir atitinkamai pervertina ją didesniuose segmentuose, kadangi pasirenkant maksimalią reikšmę, ERGO sumažina savo dalyvavimą mažame segmente, tuo tarpu konkurentų skaičiai lieka nepakitę. Tokiu atveju, jeigu nesutapimo atveju būtų naudota minimali, o ne maksimali reikšmė, bendra Koncentracijos dalyvių rinkos dalis mažiausiame [KOMERCINĖ PASLAPTIS] segmente 2024 m. jau viršytų 40 proc. ir siektų [40-50] proc.⁹⁷ Tai rodo, kad *Copenhagen Economics* nuvertina Koncentracijos dalyvių rinkos dalį mažiausiuose segmentuose. Taigi, lieka neaišku, kaip buvo prieita išvados, kad VEKTRA duomenys, kurie akivaizdžiai neatitinka faktinės situacijos, yra tinkamesni vertinti rinkos dalis, negu faktiniai duomenys, kurie buvo surinkti nagrinėjimo metu.
- (164) Apibendrinant (161) - (163) pastraipose nurodytus argumentus, nėra pagrindo manyti, kad atlikti rinkos dalių skaičiavimai pervertina Koncentracijos dalyvių svarbą mažų įmokų segmente. Tuo tarpu *Copenhagen Economics* pateikti skaičiavimai pagal [KOMERCINĖ PASLAPTIS] yra nepatikimi ir nuvertina Koncentracijos dalyvių užimamą rinkos dalį. Atlikti tikslų skaičiavimų pagal vilkikų skaičių nebuvo galimybės dėl duomenų trūkumo (jų nepateikė ir vienas iš Koncentracijos dalyvių), todėl skaičiavimams buvo naudojami tiksliausi turimi duomenys – draudimo įmokų vertė.
- (165) Apibendrinant rinkos dalių vertinimą daroma išvada, kad nors bendroje vežėjų civilinės atsakomybės draudimo Lietuvos Respublikoje rinkoje Koncentracijos dalyvių užimama rinkos dalis nebūtų didelė, vertinant mažų įmokų segmentą susijungtų pirmas ir trečias konkurentai, bendra Koncentracijos dalyvių rinkos dalis viršytų 40 proc. ir būtų [KOMERCINĖ PASLAPTIS] didesnė nei didžiausio konkurento. Dėl Koncentracijos ženkliai išaugtų koncentracijos lygis mažų įmokų segmente, jis taptų

⁹⁵ Telefoninių skambučių metu apklaustų ūkio subjektų pateikta informacija (Bylos tomas 39 NK, 1 lapas).

⁹⁶ 2025 m. spalio 15 d. VEKTRA duomenys (Bylos tomas 40 NK, 3 lapas).

⁹⁷ Net ir pritaikius minimalios reikšmės prielaidą, skaičius nėra tikslus dėl (161) pastraipoje nurodytų priežasčių.

labai koncentruotas. Segmente egzistuoją tik trys didesnė nei 5 proc. rinkos dalį turintys konkurentai – BTA, Lietuvos draudimas ir IF.

4.2. Koncentracijos dalyviai yra artimi konkurentai mažų įmokų segmente

- (166) Gairių dėl horizontalių susijungimų vertinimo 28 punkte yra nurodyta, kad produktai gali būti diferencijuoti atitinkamoje rinkoje taip, kad kai kurie produktai yra artimesni pakaitalai už kitus. Kuo labiau susijungiančių įmonių produktai gali būti tarpusavyje pakeičiami, tuo didesnė tikimybė, kad susijungiančios įmonės žymiai pakels kainas. Pavyzdžiui, kai susijungia du gamintojai, siūlantys produktus, kuriuos didelis pirkėjų skaičius laiko savo pirmu ir antru pasirinkimu, tai gali sukelti žymų kainos išaugimą. Taigi faktas, kad šalių varžymasis buvo svarbus konkurencijos rinkoje šaltinis, gali būti pagrindinis veiksnys analizėje. Labiau tikėtina, kad susijungiančių įmonių noras pakelti kainas bus suvaržytas, jei konkuruojančios įmonės gamina artimus pakaitalus susijungiančių įmonių produktams, nei tada, kai jų siūlomi produktai yra mažiau artimi pakaitalai. Todėl mažiau tikėtina, kad susijungimas žymiai apribos veiksmingą konkurenciją, ypač sukurdamas ar sustiprindamas dominuojančią padėtį, jei yra aukštas produktų, kuriuos gamina susijungiančios įmonės, ir produktų, kuriuos tiekia konkuruojantys gamintojai, pakeičiamumo laipsnis.
- (167) Vertinant konkurencinio artumo (paslaugų pakeičiamumo) svarbą, Europos Komisija pažymėjo, kad jei susijungiančių šalių produktai yra artimiausi vienas kito pakaitalai, konkurencijos problemos gali būti ypač didelės. Tačiau nereikalaujama, kad susijungiančių šalių produktai būtų vienas kito artimiausi pakaitalai tam, kad būtų galima nustatyti konkurencijos problemą. Tai reiškia, jog „<...> nebūtina, kad dauguma klientų, kuriems viena iš šalių yra pirmasis geriausias pasirinkimas, kitą susijungiančią šalį laikytų antruoju geriausiu pasirinkimu <...>“⁹⁸. Europos Komisijos vertinimu, Europos Komisija neprivalo nustatyti, kad kuri nors susijungianti šalis yra svarbi konkurencinė jėga, kaip apibrėžta Gairių dėl horizontalių susijungimų vertinimo 37 punkte. Šiame sprendime Europos Komisija taip pat nurodė, kad svarbia konkurencine jėga koncentracijos dalyvis gali būti laikomas net jeigu jis neišsiskiria iš savo konkurentų savo įtaka konkurencijai.
- (168) Pranešimą pateikusio ūkio subjekto nuomone, visų rinkoje veikiančių draudikų klientams siūlomų draudimo produktų sąlygos yra panašios. Todėl šiuo aspektu ERGO ir Gjensidige nėra tarpusavyje artimesni konkurentai nei kiti atitinkamoje rinkoje veikiantys konkurentai, arba bent jau tie konkurentai, kurie yra įsisteigę Lietuvoje.
- (169) Koncentracijos nagrinėjimo metu apklausti rinkos dalyviai – konkurentai, brokeriai, klientai – pateikė savo vertinimus dėl to, ar ERGO ir Gjensidige yra artimi konkurentai lyginant su kitais Lietuvos ir užsienio ne gyvybės draudimo paslaugų tiekėjais, pagal kainą, draudžiamas rizikas ar kitas savybes.
- (170) Vienas⁹⁹ iš apklaustų vežėjų civilinės atsakomybės draudimo paslaugas įsigyjančių klientų teigė, jog, nors iš esmės visų draudimo bendrovių pasiūlymai yra panašūs, Koncentracijos dalyviai yra artimi konkurentai ir išsiskiria iš kitų draudimo bendrovių taikomomis nuolaidomis bei lankstesnėmis sąlygomis. Tarp konkurentų taip pat buvo išsakyta nuomonė¹⁰⁰, jog ERGO ir Gjensidige yra artimi konkurentai, siūlantys panašų produktą. [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Tarp brokerių buvo manančių, jog ERGO ir Gjensidige yra artimi konkurentai¹⁰¹, kad yra viena iš alternatyvų¹⁰², nors ne pagrindinė.

⁹⁸ Europos Komisijos byla HUTCHINSON 3G UK / TELEFONICA UK Nr. M.7612, 324 p.

⁹⁹ Atsakymai į 2025 m. birželio 27 d. Konkurencijos tarybos rašto Nr. (2.41Mr-46)6V-636 „Dėl informacijos pateikimo“ 10 ir 11 klausimus (Bylos tomas 26 NK, b. l. 79).

¹⁰⁰ 2025 m. gegužės 2 d. Konkurencijos tarybos raštas Nr. (2.41Mr-46)6V-388 „Dėl informacijos pateikimo“ atsakymai į 45 klausimą (Bylos tomas, 10 K).

¹⁰¹ Atsakymai į 2025 m. gegužės 5 d. Konkurencijos tarybos rašto Nr. (2.41Mr-46)6V-392 „Dėl informacijos pateikimo“ 54 klausimą arba į 2025 m. gegužės 5 d. Konkurencijos tarybos rašto Nr. (2.41Mr-46)6V-393 „Dėl informacijos pateikimo“ 21 klausimą (Bylos tomai nuo 13 NK iki 18 K).

¹⁰² Atsakymai į 2025 m. gegužės 5 d. Konkurencijos tarybos rašto Nr. (2.41Mr-46)6V-392 „Dėl informacijos pateikimo“ 54 klausimą arba 2025 m. gegužės 5 d. Konkurencijos tarybos rašto Nr. (2.41Mr-46)6V-393 „Dėl informacijos pateikimo“ 21 klausimą (Bylos tomai nuo 13 NK iki 18 K).

- (171) Tarp rinkos dalyvių buvo manančių, jog ERGO ir Gjensidige nėra artimi ar artimiausi konkurentai. Vienas¹⁰³ iš Koncentracijos dalyvių paslaugas perkančių klientų nurodė, jog iš esmės visos draudimo bendrovės yra labai panašios, o ERGO ir Gjensidige nėra pagrindinė alternatyva viena kitai. Kitas klientas¹⁰⁴ nurodė, jog ERGO ir Gjensidige neišsiskiria iš kitų tiekėjų teikiančių vežėjų civilinės atsakomybės draudimo paslaugas. Vienas iš konkurentų¹⁰⁵ taip pat nurodė nemanantis, jog Koncentracijos dalyviai gali būti laikomi artimais konkurentais. Tarp brokerių¹⁰⁶ buvo manančių, jog ERGO ir Gjensidige nėra artimi konkurentai.
- (172) Vis dėlto, rinkos dalyvių atsakymus reikėtų vertinti atsargiai: atsakymai nėra vienareikšmiai, taip pat paklausimuose buvo prašoma įvertinti Koncentracijos dalyvių artumą visoje vežėjų civilinės atsakomybės draudimo rinkoje, neišskiriant mažų įmokų segmento, todėl vien iš rinkos atsakymų nėra galimybės įvertinti Koncentracijos dalyvių artumo šiame segmente. Dėl šios priežasties, atlikta Koncentracijos dalyvių klientų sutarčių perėjimo pas kitus konkurentus analizė, kuri analizuoja faktinį klientų elgesį. Konkurencijos tarybos vertinimu, būtent perėjimų analizei, kuri rodo faktinius klientų pasirinkimus, turėtų būti skiriamas didžiausias svoris artumo vertinime.
- (173) Perėjimai buvo skaičiuojami remiantis Koncentracijos dalyvių, jų konkurentų bei draudimo brokerių pateiktomis duomenimis apie Lietuvos bei užsienio draudikų klientus bei su jais sudarytas sutartis. Sutartis buvo laikoma perėjusia pas kitą konkurentą tada, kai nuo buvusios sutarties pabaigos bei naujos sutarties su konkurentu pradžios buvo praėję ne daugiau nei 6 mėnesiai¹⁰⁷. Yra įmanomi atvejai, kuomet nauja sutartis su konkurentu yra pasirašoma anksčiau nei baigiasi sutartis su esamu draudiku. Tokiu atveju sutartis buvo laikoma perėjusia, kai nauja sutartis su konkurentu buvo pasirašyta ne daugiau nei 7 dienas prieš esamos sutarties pabaigą¹⁰⁸.
- (174) Perėjimai buvo skaičiuojami dviem būdais: pagal perėjusių sutarčių skaičių bei pagal perėjusių sutarčių įmokų vertę. Nustačius perėjimų atvejus buvo apskaičiuoti nukreipimo koeficientai, rodantys, kokia dalis sutarčių perėjo pas kitą konkretų konkurentą, lyginant su visais įvykusiais perėjimais.
- (175) Žemiau (5 lentelė) pateikiami ERGO klientų sutarčių perėjimai bei nukreipimo koeficientai į kitus konkurentus vežėjų civilinės atsakomybės draudimo Lietuvos Respublikoje rinkoje, vertinant pagal prarastų sutarčių skaičių bei pasirašytų įmokų vertę.

5 lentelė. Klientų sutarčių perėjimai iš ERGO į kitus konkurentus vežėjų civilinės atsakomybės draudimo Lietuvos Respublikoje rinkoje, 2021-2024 m., pagal perėjimų skaičių bei prarastų sutarčių įmokų vertę (Eur)

	2021	2022	2023	2024	Viso	2021	2022	2023	2024	Viso
	Perėjusių sutarčių įmokų vertė (Eur)					Perėjusių sutarčių skaičius				
Gjensidige	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]									
BTA	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]									
Lietuvos draudimas										
IF										
Užsienio draudikai bendrai										

¹⁰³ Atsakymai į 2025 m. birželio 27 d. Konkurencijos tarybos rašto Nr. (2.41Mr-46)6V-636 „Dėl informacijos pateikimo“ 10 ir 11 klausimus (Bylos tomas 26 NK, b. l. 89).

¹⁰⁴ Atsakymai į 2025 m. birželio 27 d. Konkurencijos tarybos rašto Nr. (2.41Mr-46)6V-636 „Dėl informacijos pateikimo“ 10 ir 11 klausimus (Bylos tomas 26 NK, b. l. 97-98).

¹⁰⁵ 2025 m. gegužės 2 d. Konkurencijos tarybos raštas Nr. (2.41Mr-46)6V-388 „Dėl informacijos pateikimo“ atsakymai į 45 klausimą (Bylos tomas, 10 K).

¹⁰⁶ Atsakymai į 2025 m. gegužės 5 d. Konkurencijos tarybos rašto Nr. (2.41Mr-46)6V-392 „Dėl informacijos pateikimo“ 54 klausimą arba 2025 m. gegužės 5 d. Konkurencijos tarybos rašto Nr. (2.41Mr-46)6V-393 „Dėl informacijos pateikimo“ 21 klausimą (Bylos tomai nuo 13 NK iki 18 K).

¹⁰⁷ Buvo laikomasi prielaidos, kad šešis mėnesius sudaro 180 dienų.

¹⁰⁸ Grupei kilo abejonų, ar 7 dienų terminas, kurį pasiūlė *Copenhagen Economics* savo atliktoje perėjimų analizėje, nėra per trumpas perėjimui fiksuoti. Vis dėlto, tiek Grupei, tiek *Copenhagen Economics* atlikus papildomą vertinimą su 30 dienų terminu abiem atvejais perėjimų analizės rezultatai ženkliai nesiskyrė. Kadangi rezultatai dėl termino pasirinkimo iš esmės nesikeičia, Grupė analizei pasirinko *Copenhagen Economics* pasiūlytą 7 dienų terminą.

Lloyds		
Mannheimer Versicherung AG		
Likę užsienio draudikai bendrai		
	Nukreipimo koeficientai (proc.)	Nukreipimo koeficientai (proc.)
Gjensidige	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	
BTA		
Lietuvos draudimas		
IF		
Užsienio draudikai bendrai		
Lloyds		
Mannheimer Versicherung AG		
Likę užsienio draudikai bendrai		

Šaltinis – parengta pagal nagrinėjimo metu pateiktus duomenis

(176) Vertinant bendrus 2021 – 2024 m. duomenis iš ERGO perspektyvos, per šį laikotarpį įvyko [KOMERCINĖ PASLAPTIS] perėjimai iš ERGO į Gjensidige, o šių perėjusių sutarčių įmokų vertė siekė [KOMERCINĖ PASLAPTIS] tūkst. Eur. Perėjimai į Gjensidige 2021 – 2024 m. sudarė [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. nuo visų fiksuotų perėjimų pas kitus rinkos dalyvius vertinant pagal perėjimų skaičių bei [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. vertinant pagal įmokų vertę¹⁰⁹. Gjensidige buvo [KOMERCINĖ PASLAPTIS] pagal artumą rinkos dalyvis ERGO, vertinant sutarčių skaičių, ir [KOMERCINĖ PASLAPTIS] pagal artumą, vertinant sutarčių vertę. Daugiausiai perėjimų iš ERGO, vertinant pagal sutarčių skaičių, fiksuota į [KOMERCINĖ PASLAPTIS] – [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. nuo visų perėjimų. Tuo tarpu pagal įmokų vertę daugiausiai perėjimų fiksuota į užsienio draudikus, iš kurių daugiausiai į [KOMERCINĖ PASLAPTIS] – nukreipimo koeficientas siekė [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. nuo visų perėjusių sutarčių įmokų vertės. Vertinant naujausius, 2024 m. duomenis, Gjensidige artumas ERGO išaugo – Gjensidige buvo [KOMERCINĖ PASLAPTIS] pagal artumą konkurentas ERGO pagal perimtų sutarčių skaičių, bei [KOMERCINĖ PASLAPTIS] pagal perimtų sutarčių vertę.

(177) Žemiau (6 lentelė) pateikiami Gjensidige klientų sutarčių perėjimai bei nukreipimo koeficientai į kitus konkurentus vežėjų civilinės atsakomybės draudimo Lietuvos Respublikoje rinkoje, vertinant pagal prarastų sutarčių skaičių bei pasirašytų įmokų vertę.

6 lentelė. Klientų sutarčių perėjimai iš Gjensidige į kitus konkurentus vežėjų civilinės atsakomybės draudimo Lietuvos Respublikoje rinkoje, 2021-2024 m., pagal perėjimų skaičių bei prarastų sutarčių įmokų vertę (Eur)

	2021	2022	2023	2024	Viso	2021	2022	2023	2024	Viso
	Perėjusių sutarčių įmokų vertė (Eur)					Perėjusių sutarčių skaičius				
ERGO	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]									
BTA	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]									
Lietuvos draudimas										
IF										
Užsienio draudikai bendrai										
Mannheimer Versicherung AG										
ATRALOsecur										
Likę užsienio draudikai bendrai										
ERGO	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]									
BTA										
Lietuvos draudimas										
IF										

¹⁰⁹ [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

Užsienio draudikai bendrai	
Mannheimer Versicherung AG	
ATRALOsecur	
Likę užsienio draudikai bendrai	

Šaltinis – parengta pagal nagrinėjimo metu pateiktus duomenis

- (178) Vertinant bendrus 2021 – 2024 m. duomenis iš Gjensidige perspektyvos, per šį laikotarpį įvyko [KOMERCINĖ PASLAPTIS] perėjimų iš Gjensidige į ERGO, o šių perėjusių sutarčių įmokų vertė siekė [KOMERCINĖ PASLAPTIS] tūkst. Eur. Perėjimai į ERGO 2021 – 2024 m. sudarė [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. nuo visų fiksuotų perėjimų pas kitus rinkos dalyvius vertinant pagal perėjimų skaičių bei [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. vertinant pagal įmokų vertę. ERGO buvo artimiausias Gjensidige konkurentas vertinant pagal perimtų sutarčių įmokų vertę bei [KOMERCINĖ PASLAPTIS] pagal artumą vertinant perimtų sutarčių skaičių, pirmas pagal šį rodiklį buvo [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Vertinant naujausius, 2024 m. duomenis, ERGO buvo [KOMERCINĖ PASLAPTIS] pagal artumą konkurentas Gjensidige pagal perimtų sutarčių skaičių ir [KOMERCINĖ PASLAPTIS] pagal perimtų sutarčių vertę.
- (179) Žemiau (7 lentelė) pateikiami ERGO klientų sutarčių perėjimai bei nukreipimo koeficientai į kitus konkurentus mažų įmokų rinkos segmente, vertinant pagal prarastų sutarčių skaičių bei pasirašytų įmokų vertę.

7 lentelė. Klientų sutarčių perėjimai iš ERGO į kitus konkurentus mažų įmokų segmente, 2021-2024 m., pagal perėjimų skaičių bei prarastų sutarčių įmokų vertę (Eur)

	2021	2022	2023	2024	Viso	2021	2022	2023	2024	Viso
	Perėjusių sutarčių įmokų vertė (Eur)					Perėjusių sutarčių skaičius				
Gjensidige	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]									
BTA										
Lietuvos draudimas										
IF										
Užsienio draudikai bendrai	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]									
Lloyds										
W.DENIS										
Likę užsienio draudikai bendrai										
	Nukreipimo koeficientai (proc.)					Nukreipimo koeficientai (proc.)				
Gjensidige	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]									
BTA										
Lietuvos draudimas										
IF										
Užsienio draudikai bendrai	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]									
Lloyds										
W.DENIS										
Likę užsienio draudikai bendrai										

Šaltinis – parengta pagal nagrinėjimo metu pateiktus duomenis

- (180) Vertinant situaciją mažų įmokų rinkos segmente 2021 – 2024 m., Gjensidige taip pat buvo [KOMERCINĖ PASLAPTIS] pagal artumą rinkos dalyvis ERGO, vertinant pagal sutarčių skaičių, kaip ir visoje rinkoje. Pastebėtina, kad vertinant mažų įmokų segmentą Gjensidige buvo [KOMERCINĖ PASLAPTIS] pagal artumą ir pagal sutarčių įmokų vertę. Kaip ir visos rinkos atveju, taip ir mažų įmokų segmente naujausiu, 2024 m. laikotarpiu, Gjensidige artumas ERGO padidėja – Gjensidige buvo [KOMERCINĖ PASLAPTIS] pagal artumą konkurentas ERGO vertinant tiek pagal įmokų vertę, tiek pagal sutarčių skaičių. Vertinant šį rinkos segmentą padidėja nukreipimo koeficientai į Gjensidige, ypač įmokų vertės atveju – perėjimai į Gjensidige siekė [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. nuo visų perėjimų pagal prarastų įmokų vertę (tuo tarpu kaip minėta (176)

pastraipoje, visoje rinkoje šis rodiklis siekė [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc.). Daugiausiai perėjimų iš ERGO fiksuota į [KOMERCINĖ PASLAPTIS], vertinant tiek pagal sutarčių skaičių, tiek pagal įmokų vertę. Vertinant mažų įmokų rinkos segmentą ženkliai sumažėja nukreipimo koeficientai į užsienio draudikus, lyginant su visa rinka - pagal sutarčių skaičių rodiklis bendrai visiems užsienio draudikams siekė [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc., o pagal įmokų vertę [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc.¹¹⁰

- (181) Žemiau (8 lentelė) pateikiami Gjensidige klientų sutarčių perėjimai bei nukreipimo koeficientai į kitus konkurentus mažų įmokų rinkos segmente, vertinant pagal prarastų sutarčių skaičių bei pasirašytų įmokų vertę.

8 lentelė. Klientų sutarčių perėjimai iš Gjensidige į kitus konkurentus mažų įmokų segmente, 2021-2024 m., pagal perėjimų skaičių bei prarastų sutarčių įmokų vertę (Eur)

	2021	2022	2023	2024	Viso	2021	2022	2023	2024	Viso										
	Perėjusių sutarčių įmokų vertė (Eur)					Perėjusių sutarčių skaičius														
ERGO	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]																			
BTA	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]																			
Lietuvos draudimas																				
IF																				
Užsienio draudikai bendrai																				
Mannheimer																				
Versicherung AG																				
Lloyds																				
Likę užsienio draudikai bendrai																				
											Nukreipimo koeficientai (proc.)					Nukreipimo koeficientai (proc.)				
ERGO											[KOMERCINĖ PASLAPTIS]									
BTA	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]																			
Lietuvos draudimas																				
IF																				
Užsienio draudikai bendrai																				
Mannheimer																				
Versicherung AG																				
Lloyds																				
Likę užsienio draudikai bendrai																				

Šaltinis – parengta pagal nagrinėjimo metu pateiktus duomenis

- (182) Kaip ir visos rinkos atveju, ERGO buvo bent jau artimas Gjensidige konkurentas – tiek pagal perimtų sutarčių skaičių, tiek pagal perimtų sutarčių įmokų vertę 2021 - 2024 m. buvo [KOMERCINĖ PASLAPTIS] pagal artumą rinkos dalyvis, o atskirais laikotarpiais netgi artimiausias Gjensidige konkurentas¹¹¹. Vertinant mažų įmokų rinkos segmentą 2021 – 2024 m., nukreipimo koeficientai į ERGO nežymiai sumažėja, lyginant su visa rinka¹¹². Tai, kad mažų įmokų segmente nukreipimo koeficientai nedidėja, galima paaiškinti tuo, kad Gjensidige atveju perėjimų skaičius į užsienio draudikus yra gana mažas ir visos rinkos atveju, todėl nukreipimo koeficientas į užsienio draudikus segmente nesumažėja taip ženkliai kaip visos rinkos atveju. Atitinkamai, nukreipimo koeficientai į kitus Lietuvos draudikus segmente ženkliai nepasikeičia, lyginant su visa rinka. Daugiausiai perėjimų iš Gjensidige 2021 – 2024 m. fiksuota į [KOMERCINĖ PASLAPTIS], vertinant tiek pagal sutarčių skaičių, tiek pagal įmokų vertę. Vertinant mažų įmokų segmentą sumažėja nukreipimo koeficientai į

¹¹⁰ Tuo tarpu visoje rinkoje siekė atitinkamai [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. ir [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc.

¹¹¹ 2021 m. tiek pagal įmokų vertę, tiek sutarčių skaičių, 2023 m. pagal sutarčių skaičių.

¹¹² Vertinant pagal įmokų vertę, mažų įmokų rinkos segmente nukreipimo koeficientas į ERGO lygus [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc., tuo tarpu visoje rinkoje siekė [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc.

Vertinant pagal sutarčių skaičių, mažų įmokų rinkos segmente nukreipimo koeficientas į ERGO lygus [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc., tuo tarpu visoje rinkoje siekė [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc.

užsienio draudikus, lyginant su visa rinka – pagal sutarčių skaičių rodiklis siekė [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc., o pagal įmokų vertę [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc.¹¹³

- (183) Atsiliepimuose į Išvadas teigiama, kad Konkurencijos tarybos atlikta artumo analizė remiasi tik vertinamojo pobūdžio teiginiais apie šalių eiliškumą vienas kito atžvilgiu, tačiau niekaip neatsako į klausimą, ar Koncentracijos dalyviai galėtų pelningai pakelti kainas po Koncentracijos, neprarasdami klientų tiek, kad toks pakėlimas būtų nepelningas¹¹⁴. Tai, kad Gjensidige yra tik [KOMERCINĖ PASLAPTIS] alternatyva ERGO klientams, o ERGO yra tik [KOMERCINĖ PASLAPTIS] alternatyva Gjensidige klientams leidžia abejojti, kad toks kainų pakėlimas būtų pelningas¹¹⁵. Negana to, [KOMERCINĖ PASLAPTIS] tik dar labiau sustiprina abejonę, ar Koncentracijos dalyviai apskritai galėtų kelti kainas mažų įmokų segmente¹¹⁶.
- (184) Konkurencijos tarybos vertinimu, nėra jokio pagrindo manyti, kad kainų pakėlimas po Koncentracijos galėtų būti nepelningas. Kaip detaliau analizuojama nutarimo 4.3 ir 4.4 dalyse Koncentracijos dalyvių klientai turės ribotas galimybes pakeisti tiekėją, o konkurentai neturės paskatų didinti pasiūlą jau ir taip [KOMERCINĖ PASLAPTIS] mažiau konkurencingame mažų įmokų segmente. Negana to, Koncentracijos dalyviai yra vienas kito artimi konkurentai. Nors Koncentracijos dalyviai ir kvestionuoja tai, kad Gjensidige, būdama [KOMERCINĖ PASLAPTIS] alternatyva ERGO, gali būti laikytina artimu konkurentu, svarbu pabrėžti, kad Europos Komisijos praktikoje taip pat yra atvejų, kai viena iš koncentracijos šalių buvo trečia alternatyva kitai šaliai ir tokiu atveju buvo nustatyta, kad šalys yra artimi konkurentai¹¹⁷.
- (185) Atsiliepimuose į išvadas Koncentracijos dalyviai be kita ko teigia, jog Išvadose nėra vertinama tai, kad Išvadose pateikti nukreipimo koeficientai atskirais laikotarpiais reikšmingai varijuoja. Pavyzdžiui, 2024 m., vertinant klientų perėjimus iš Gjensidige, [KOMERCINĖ PASLAPTIS], kas parodo, jog reikšmingą Gjensidige klientų dalį mažų įmokų segmente gali perimti ne tik [KOMERCINĖ PASLAPTIS], bet ir [KOMERCINĖ PASLAPTIS].¹¹⁸
- (186) Pabrėžtina, jog būtent todėl, kad variacijos yra įmanomos, svarbu analizę atlikti ilgesniame laikotarpyje, vertinant kelerių praėjusių metų duomenis. Net jei nukreipimo koeficientas į [KOMERCINĖ PASLAPTIS] paskutiniiais metais padidėjo, tai nekeičia fakto, kad nukreipimo koeficientai į ERGO taip pat išliko reikšmingi.
- (187) *Copenhagen Economics* savo pateiktoje analizėje teigia, kad jų atlikta perėjimų analizė rodo, kad Koncentracijos dalyviai nėra artimi konkurentai vežėjų civilinės atsakomybės draudimo Lietuvos Respublikoje rinkoje ar atskirame klientų, kurių įmokų vertė mažesnė nei 2000 Eur¹¹⁹, segmente¹²⁰, nes:

¹¹³ Tuo tarpu visoje rinkoje siekė atitinkamai [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. ir [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc.

¹¹⁴ Atsiliepimų į Išvadas 60-61 pastraipos (Bylos tomas 45 K, 37 lapas).

¹¹⁵ Atsiliepimų į Išvadas 57 pastraipa. (Bylos tomas 45 K, 36 lapas).

¹¹⁶ Atsiliepimų į Išvadas 58-59 pastraipos. (Bylos tomas 45 K, 36-37 lapai).

¹¹⁷ Europos Komisijos byla HUTCHINSON 3G UK / TELEFONICA UK Nr. M.7612, 454 - 460 paragrafai.

¹¹⁸ Atsiliepimų į Išvadas 57 pastraipa (Bylos tomas 45 K, 36 lapas).

¹¹⁹ Pradinėje komunikacijoje su Koncentracijos dalyviais Grupė identifikavo preliminarią 2000 Eur mažų įmokų segmento ribą, kuri vėliau buvo patikslinta iki 2500 Eur. Dėl šios priežasties *Copenhagen Economics* savo vertinimus atliko ne 2500 Eur ribai, kaip atliko Grupė, o 2000 Eur ribai. Vis dėlto, pasirinkimas tarp 2000 Eur ar 2500 Eur segmento ribos nekeičia perėjimų vertinimo.

¹²⁰ *Copenhagen Economics* 2025 m. rugpjūčio 28 d. analizė „*Closeness of Competition Between ERGO and Gjensidige*“, 2.2 – 2.3 dalys (Bylos tomas 7 K, 115-117 lapai); *Copenhagen Economics* 2025 m. rugsėjo 26 d. analizė „*Competitive assessment of the Carrier liability, Cargo and Surety markets*“, 1 dalis (Bylos tomas 8 K, 32 – 41 lapai).

- (a) nukreipimo koeficientai iš ERGO į Gjensidige yra labai maži ir reikšmingai mažesni nei rinkos dalimi paremti nukreipimo koeficientai¹²¹. Tai rodo, kad Gjensidige nesukelia reikšmingo konkurencinio spaudimo ERGO¹²²;
  - (b) nors nukreipimo koeficientai iš Gjensidige į ERGO yra didesni bei didesni nei rinkos dalimi paremti nukreipimo koeficientai, tačiau [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. nukreipimo koeficientai yra maži ir rodo, kad Gjensidige patirs reikšmingą konkurencinį spaudimą po Koncentracijos – [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. nukreipimo koeficientas 2024 m. rodo, kad Gjensidige susidurtų su dar penkiais simetriškais konkurentais (be ERGO)¹²³;
  - (c) lyginant nukreipimo koeficientus segmentuose: klientų, kurie moka mažesnes nei 2000 Eur įmokas, ir klientų, kurie moka didesnes nei 2000 Eur įmokas, mažesnes įmokas mokančių klientų segmente nukreipimo koeficientai paprastai yra mažesni. Tai neatitinka Konkurencijos tarybos nuogaštavimų, kad mažesnes įmokas mokančių klientų segmentas turės mažiau konkurencingų pasirinkimų, taip pat to, kad Koncentracijos dalyviai yra artimesni konkurentai mažesnes įmokas mokančių klientų segmente¹²⁴.
- (188) Šios *Copenhagen Economics* išvados, jų teigimu, nekeičia ir papildomai atlikti skaičiavimai, iš perėjimų analizės eliminavus bankrutavusius klientus¹²⁵.
- (189) Konkurencijos tarybos vertinimu, *Copenhagen Economics* pateikta perėjimų analizė nėra tinkama daryti išvadas apie Koncentracijos dalyvių artumą. Nors atnaujintoje analizėje *Copenhagen Economics* eliminavo bankrutavusius klientus, tačiau niekaip neatsižvelgė į faktą, kad dalis Koncentracijos dalyvių klientų bent jau laikinai nebepirko vežėjų civilinės atsakomybės draudimo paslaugų, kadangi jie, pavyzdžiui, laikinai nevykdė vežėjų veiklos. Niekaip neatsižvelgė į tokių klientų egzistavimą *Copenhagen Economics* nepagrįstai padidina iš jų analizės dingusių sutarčių skaičių, atitinkamai nepagrįstai sumažindami nukreipimo koeficientus tarp Koncentracijos dalyvių.
- (190) Tai, kad rinkoje egzistuoja klientų, kurie nebepirko vežėjų civilinės atsakomybės draudimo paslaugų, atspindi nagrinėjimo metu atlikta dingusių klientų apklausa. Nagrinėjimo metu buvo apklausta po 15¹²⁶ ERGO ir Gjensidige klientų, kurių vežėjų civilinės atsakomybės draudimo sutartys 2024 m. dingo, t. y. neperėjo pas jokią iš apklaustų rinkos dalyvių. Šiems klientams buvo užduotas klausimas, ar po sutarties pasibaigimo per 6 mėnesius buvo pasirašę kitą vežėjų civilinės atsakomybės draudimo sutartį. Visi (12 iš 12) atsakymus pateikę ERGO klientai ir 9 iš 10¹²⁷ atsakymus pateikę Gjensidige klientai nurodė, kad minėtu 6 mėnesių laikotarpiu nebuvo sudarę kitos vežėjų civilinės atsakomybės draudimo sutarties, nes klientai nebevykdė veiklos (tam tikrais atvejais visam laikui, tam tikrais atvejais laikinai), draudimas nebuvo aktualus, ar draudimas buvo pratęstas po ilgesnio nei 6 mėn. termino¹²⁸. Atlikta apklausa patvirtina, kad bent daliai nebankrutavusių Koncentracijos dalyvių klientų vežėjų civilinės atsakomybės draudimo paslaugų nereikėjo (bent jau perėjimų analizei

¹²¹ Rinkos dalimi paremtas nukreipimo koeficientas parodo rinkos dalyvių konkurencinį spaudimą vienas kitam, jeigu rinkos dalys būtų tobulai tai atspindintis matas. Rinkos dalimi paremtas nukreipimo koeficientas apskaičiuojamas kaip: (konkurento užimama rinkos dalis) / (1 – rinkos dalyvio užimama rinkos dalis).

¹²² *Copenhagen Economics* 2025 m. rugpjūčio 28 d. analizė „*Closeness of Competition Between ERGO and Gjensidige*“, 35 pastraipa (Bylos tomas 7 K, 115 lapas).

¹²³ *Copenhagen Economics* 2025 m. rugpjūčio 28 d. analizė „*Closeness of Competition Between ERGO and Gjensidige*“, 36 pastraipa (Bylos tomas 7 K, 116 lapas).

¹²⁴ *Copenhagen Economics* 2025 m. rugpjūčio 28 d. analizė „*Closeness of Competition Between ERGO and Gjensidige*“, 2.3 dalis (Bylos tomas 7 K, 116 – 117 lapai).

¹²⁵ *Copenhagen Economics* 2025 m. rugsėjo 26 d. analizė „*Competitive assessment of the Carrier liability, Cargo and Surety markets*“, 1.1.1 dalis (Bylos tomas 8 K, 33 – 36 lapai).

¹²⁶ Klientai buvo atrinkti pagal juridinio asmens kodą, iš eilės, didėjimo tvarka.

¹²⁷ Pastaba. Vienas iš apklaustų klientų nurodė, kad buvo pasirašęs kitą vežėjų civilinės atsakomybės draudimo sutartį, tačiau pažymėjo, kad negali nurodyti nei kada buvo pasirašyta sutartis, nei su kokia draudimo bendrove. Dėl šios priežasties, šio atsakymo nevertinome. Dar du iš apklaustų klientų nurodė, kad buvo pasirašę kitą vežėjų civilinės atsakomybės draudimo sutartį, nepateikdami tikslios sutarties pradžios datos, tačiau šiuos atsakymus mes vertinome, atsižvelgiant į tai, kad nagrinėjimo metu surinkta informacija rodė atitinkamų klientų perėjimus pas kitus ūkio subjektus, ką mes atitinkamai ir įvertinome.

¹²⁸ Telefoninių skambučių metu apklaustų ūkio subjektų pateikta informacija (Bylos tomas 39 NK, 1-3 lapai).

pasirinktu laikotarpiu), todėl vien bankrutavusių klientų eliminavimo iš analizės, kurį atliko *Copenhagen Economics*, nepakanka, o pateiktos analizės rezultatai yra iškreipiami paslaugų nebeperkusių klientų duomenimis.

- (191) Konkurencijos taryba nesutinka su *Copenhagen Economics* teiginiu, kad Gjensidige nesukelia reikšmingo konkurencinio spaudimo ERGO. Visų pirma, atlikta perėjimų analizė rodo didesnius nukreipimo koeficientus iš ERGO į Gjensidige, nei *Copenhagen Economics* analizė (Grupės analizėje nukreipimo koeficientai siekė 2021 – 2024 m. maždaug [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. visoje rinkoje, tuo tarpu *Copenhagen Economics* analizėje [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc.; vertinant mažų įmokų segmentą, Grupės nukreipimo koeficientai siekė maždaug [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc., tuo tarpu *Copenhagen Economics* analizėje [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc.). Atlikta analizė rodo, kad Gjensidige yra [KOMERCINĖ PASLAPTIS] pagal artumą, o 2024 m. netgi [KOMERCINĖ PASLAPTIS] pagal artumą ERGO konkurentas mažų įmokų segmente. Taip pat prabrėžtina, kad Gjensidige yra vienas iš kelių reikšmingų konkurentų koncentruotame (kaip nurodyta, 4 lentelėje, 2024 m. HHI prieš Koncentraciją siekė [1500-2000], o po Koncentracijos 2024 m. siektų [2500-3000]) rinkos segmente (mažų įmokų segmente Gjensidige 2024 m. užėmė maždaug [10-20] proc. rinkos dalį ir buvo trečias ūkio subjektas pagal dydį po ERGO ir BTA). Taip pat, nors mažų įmokų segmente rinkos dalimi paremtas nukreipimo koeficientas iš ERGO į Gjensidige yra didesnis nei nagrinėjimo metu apskaičiuotas nukreipimo koeficientas (2024 m. rinkos dalimi paremtas nukreipimo koeficientas siekė [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc., o apskaičiuotas [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. vertinant pagal įmokų vertę) tai nekeičia fakto, kad tiek pagal rinkos dalimi paremtą nukreipimo koeficientą, tiek pagal apskaičiuotą nukreipimo koeficientą Gjensidige buvo artimas (2024 m. [KOMERCINĖ PASLAPTIS] pagal artumą) ERGO konkurentas. Atsižvelgiant į visas šias aplinkybes, nėra pagrindo teigti, kad Gjensidige nesukelia reikšmingo konkurencinio spaudimo ERGO mažų įmokų segmente.
- (192) Konkurencijos taryba taip pat nesutinka su teiginiu, kad nukreipimo koeficientai iš Gjensidige į ERGO yra maži – atlikta perėjimų analizė rodo ženkliai didesnius nukreipimo koeficientus (2021 – 2024 m. maždaug [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. visoje rinkoje ir [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. mažų įmokų segmente). Taip pat, nagrinėjamu laikotarpiu¹²⁹ apskaičiuoti nukreipimo koeficientai iš Gjensidige į ERGO mažų įmokų segmente buvo didesni nei rinkos dalimi paremti nukreipimo koeficientai, tai parodo, kad ERGO daromas konkurencinis spaudimas Gjensidige yra didesnis nei leistų manyti rinkos dalys. Be to, nors Konkurencijos taryba ir neturi parodyti, kad Koncentracijos dalyviai yra artimiausi konkurentai, atskirais metais ERGO buvo artimiausias Gjensidige konkurentas pagal įmokų vertę tiek visoje rinkoje, tiek mažų įmokų segmente, o likusiais laikotarpiais buvo [KOMERCINĖ PASLAPTIS] pagal artumą konkurentas. Galiausiai, *Copenhagen Economics* teiginys, jog Gjensidige be ERGO susidurtų su dar 5 simetriškais konkurentais neatitinka realios situacijos – kaip matyti iš 8 lentelės duomenų, Gjensidige, be ERGO, susidurtų tik su 3 konkurentais, į kuriuos nukreipimo koeficientai viršytų [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. ([KOMERCINĖ PASLAPTIS]). Tai parodo, kad įvykus Koncentracijai Gjensidige netektų bent jau artimo savo konkurento, o patiriamas konkurencinis spaudimas reikšmingai sumažėtų.
- (193) Konkurencijos taryba nesutinka ir su *Copenhagen Economics* teiginiu, kad nukreipimo koeficientai mažų įmokų segmente yra mažesni nei didesnių įmokų segmente ir kad tai nesukelia nuogaštavimų, jog mažas įmokas mokantys klientai turės mažiau pasirinkimo. Nagrinėjimo metu atliktoje perėjimų analizėje nukreipimo koeficientai iš ERGO į Gjensidige mažų įmokų segmente padidėja, lyginant su visa rinka (2024 m. nuo [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. visoje rinkoje iki [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. segmente, vertinant pagal įmokų vertę; padidėjimas matomas ir visu laikotarpiu). Pastebėtina, kad ta pati nukreipimo koeficientų didėjimo tendencija mažų įmokų segmente matoma ir *Copenhagen Economics* atliktoje analizėje, tačiau šis faktas yra ignoruojamas. Tuo tarpu, nors nukreipimo koeficientai iš Gjensidige į ERGO mažų įmokų segmente šiek tiek sumažėja, skirtumai yra nedideli. Viena iš priežasčių, kodėl mažų įmokų segmente nukreipimo koeficientai nedidėja, gali

¹²⁹ Išskyrus 2024 m.

būti tai, jog nukreipimo koeficientai iš Gjensidige į užsienio draudikus nėra dideli ir visos rinkos atveju, taigi vertinant segmentą, nukreipimo koeficientai į užsienio draudikus beveik nepamažėja, atitinkamai nepadidėja nukreipimo koeficientai į ERGO. Bet kuriuo atveju, net jei kai kuriais atvejais nukreipimo koeficientai tarp Koncentracijos dalyvių mažų įmokų segmente nežymiai pamažėja, lyginant su visa rinka, tai nekeičia fakto, kad egzistuoja konkurencinių sąlygų skirtumai, lyginant mažų įmokų segmentą ir visą rinką. Kaip minėta (144) pastraipoje, koncentracijos lygis mažų įmokų segmente yra ženkliai didesnis nei visoje rinkoje. Taip pat, reikšmingų konkurentų skaičius mažų įmokų segmente yra daug mažesnis – užsienio draudikai šiame segmente veikia tik labai ribota apimtimi, nei vieno jų rinkos dalis 2022 – 2024 m. laikotarpiu neviršijo [0-5] proc.

- (194) Galiausiai, svarbu paminėti, kad Europos Komisijos praktika rodo, kad nėra būtina, jog susijungiančių šalių produktai būtų vienas kito artimiausi pakaitalai tam, kad būtų galima nustatyti konkurencijos problemą¹³⁰. Europos Komisija savo praktikoje taip pat buvo nustačiusi nukreipimo koeficientus rėžyje tarp [10-20] proc. tarp susijungiančių šalių ir tokiu atveju laikiusi, kad nemaža dalis susijungiančių šalių klientų laikė juos viena kitos geriausiomis alternatyvomis¹³¹.
- (195) *Copenhagen Economics* savo pateiktoje analizėje teigia, kad nagrinėjimo metu atlikta perėjimų analizė tikėtina yra šališka ir randa didesnę nukreipimo koeficientą tarp šalių. Taip, jų teigimu, yra todėl, kad Grupė traktuoja klientus, kurie turi lygiagrečias draudimo sutartis su abiem Koncentracijos dalyviais, kaip pereinančius tarp Koncentracijos dalyvių, nors tai yra papildomumo įrodymas, patvirtinantis, kad klientai renkasi draustis pas kelis draudikus, nes siekia gauti papildomą draudimo aprėptį, kurios nesuteikia pagrindinis draudikas¹³².
- (196) Visų pirma, *Copenhagen Economics* neteisingai interpretuoja nagrinėjimo metu atliktos perėjimų analizės metodologiją – Grupė nelaikė visų persidengiančių sutarčių kaip pereinančių. Kaip minėta (173) pastraipoje, perėjimui nustatyti buvo laikytasi 6 mėnesių termino prielaidos tarp buvusios sutarties pabaigos ir naujos sutarties su konkurentu pradžios bei 7 dienų termino prielaidos tarp naujos sutarties su konkurentu pradžios bei buvusios sutarties pabaigos, jeigu nauja sutartis buvo pasirašyta anksčiau nei baigėsi buvusi sutartis. Tik tuo atveju, jeigu yra tenkinama kažkuri iš šių sąlygų, sutartis buvo laikoma pereinančia. Pastebėtina, kad tokias pačias prielaidas dėl termino naudojo ir *Copenhagen Economics* savo pateiktoje perėjimų analizėje¹³³. Vis dėlto, net ir tuo atveju, jeigu pereinančiomis būtų traktuojamos visos persidengiančios sutartys, tai nepagrįstai nepadidintų nukreipimo koeficientų tarp Koncentracijos dalyvių, kadangi tokios pačios prielaidos būtų naudojamos ir perėjimams pas Koncentracijos dalyvių konkurentus. Nagrinėjimo metu buvo papildomai atlikta ir persidengimų analizė, kuri rodė panašius Koncentracijos dalyvių artumo rezultatus.
- (197) Taigi, nėra pagrindo manyti, kad nagrinėjimo metu atlikta perėjimų analizė yra šališka, kadangi atlikus Grupės ir *Copenhagen Economics* perėjimų analizių palyginimą, gaunami panašūs rezultatai.
- (198) Be (189) pastraipoje jau minėtos aplinkybės, kad *Copenhagen Economics* savo analizėje neatsižvelgė į klientus, kurie nebeperko vežėjų civilinės atsakomybės draudimo, yra kiti du pagrindiniai Grupės ir *Copenhagen Economics* analizių metodologiniai skirtumai. Vienas skirtumas yra tai, kad *Copenhagen Economics*, skaičiuodami perėjusių sutarčių įmokų vertę, susumuoja visas to kliento draudimo įmokas, gautas per 12 mėnesių iki perėjusios sutarties pabaigos. Tuo tarpu Grupė savo analizėje kliento sumokėtų draudimo įmokų nesumavo ir perėjusia laikė tik tos konkrečios perėjusios

¹³⁰ „<...> nebūtina, kad dauguma klientų, kuriems viena iš šalių yra pirmasis geriausias pasirinkimas, kitą susijungiančią šalį laikytų antruoju geriausiu pasirinkimu. Tai, kad tam tikriems pirkėjams susijungiančių šalių produktų pakeičiamumas yra mažesnis nei tarp kiekvienos susijungiančios šalies produktų ir kitų konkurentų tiekiamų produktų, savaime nėra pakankama, kad būtų panaikinta galimybė, jog oligopolinėje rinkoje sandoris gali reikšmingai apriboti veiksmingą konkurenciją vidaus rinkoje“. Europos Komisijos byla HUTCHINSON 3G UK / TELEFONICA UK Nr. M.7612, 324 paragrafas.

¹³¹ Europos Komisijos byla HUTCHINSON 3G UK / TELEFONICA UK Nr. M.7612, 456, 459 - 460 paragrafai.

¹³² *Copenhagen Economics* 2025 m. spalio 3 d. analizė „Assessment of carrier liability market“, 4 pastraipa, 3 punktas (Bylos tomas 8 K, 79 lapas).

¹³³ *Copenhagen Economics* 2025 m. rugpjūčio 28 d. analizė „Closeness of Competition Between ERGO and Gjensidige“, 1.2 dalis (Bylos tomas 7 K, 109 – 112 lapai).

sutarties įmokų vertę. Kitas skirtumas yra tai, jog *Copenhagen Economics* sutartį laikė perėjusia tik tuo atveju, jeigu klientas neturi jokios kitos sutarties su tuo pačiu draudiku dėl to paties produkto per ateinančius 6 mėnesius. Tuo tarpu Grupė savo analizėje neatsižvelgė, ar sutarčiai perėjus, klientas turėjo kitą galiojančią sutartį pas tą patį draudiką.

- (199) Siekdama išsiaiškinti, ar šios dvi aplinkybės reikšmingai keičia perėjimo analizės rezultatus, Grupė atliko savo ir *Copenhagen Economics* analizių palyginimą: *Copenhagen Economics* analizė buvo papildyta informacija apie pas kitus konkurentus perėjusias sutartis, skaičiavimo prielaidas paliekant tokias pačias. Kadangi *Copenhagen Economics* mažų įmokų segmentui nustatyti naudojo ne 2500 Eur, o 2000 Eur ribą, rezultatų palyginamumo tikslais Grupė šiuo atveju savo perėjimų analizei mažų įmokų segmente taip pat naudojo 2000 Eur ribą. Tuomet papildytos *Copenhagen Economics* analizės rezultatai buvo palyginti su Grupės analizės rezultatais. Vertinant iš Gjensidige perspektyvos ir pagal papildytą *Copenhagen Economics* analizę ERGO buvo [KOMERCINĖ PASLAPTIS] pagal artumą, o tam tikrais atvejais ir artimiausias Gjensidige konkurentas tiek visoje rinkoje, tiek mažų įmokų segmente. Nukreipimo koeficientai iš Gjensidige į ERGO abejais atvejais skirtingose analizėse reikšmingai nesiskiria, o mažų įmokų segmente pagal papildytą *Copenhagen Economics* analizę netgi šiek tiek padidėja, lyginant su Grupės analize (2021 – 2024 m. siekia [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc., tuo tarpu Grupės analizėje siekia [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc.). Vertinant iš ERGO perspektyvos, pagal papildytą *Copenhagen Economics* analizę nukreipimo koeficientai iš ERGO į Gjensidige yra mažesni, lyginant su Grupės analize, tačiau skirtumai nėra ženklūs – mažų įmokų segmente 2021 - 2024 m. nukreipimo koeficientas pagal *Copenhagen Economics* analizę siekė [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc., o pagal Grupės analizę [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. Pagal papildytą *Copenhagen Economics* analizę Gjensidige buvo [KOMERCINĖ PASLAPTIS] pagal artumą konkurentas ERGO mažų įmokų segmente. Šis palyginimas rodo, kad metodologiniai skirtumai tarp *Copenhagen Economics* ir Grupės atliktų analizių nekeičia pačio artumo vertinimo – abiem atvejais ERGO yra bent artimas, o tam tikrais atvejais ir artimiausias Gjensidige konkurentas mažų įmokų segmente. Taip pat, abiejų analizių atveju Gjensidige yra artimas ERGO konkurentas mažų įmokų segmente. Bet kuriuo atveju, svarbu pažymėti, jog Grupė savo taikytą perėjimų analizės metodologiją laiko teisingesne: klientų sutarčių grupavimas nepagrįstai suteikia visa svorį vienos sutarties pasibaigimui ir vienos sutarties pradžiai, nors ši viena pereinanti sutartis gali būti tik dėl dalies paklausos. Taip yra daromas atsiejimas nuo nutrūkusios sutarties objekto ir pasirašytos sutarties.
- (200) *Copenhagen Economics* savo pateiktoje analizėje teigia, kad tiek Grupės, tiek jų perėjimų analizės rodo, jog konkurencinis spaudimas tarp Koncentracijos dalyvių yra asimetrinis ir [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Todėl bet kokios galimos problemos po Koncentracijos būtų susijusios tik su [KOMERCINĖ PASLAPTIS], o šio segmento vertė 2024 m. siekė tik maždaug [KOMERCINĖ PASLAPTIS] tūkst. Eur. Pasak *Copenhagen Economics*, tokia maža vertė kelia abejonių, ar Koncentracijos dalyviai turėtų paskatų ir praktinių galimybių taikyti kainų diskriminaciją mažų įmokų segmento klientams. Europos Komisija Adidas/Reebok¹³⁴ byloje labai mažą rinkos dydį ir neaiškų rinkos apibrėžimą laikė kaip įrodymą, išskleidantį galimas konkurencijos problemas, nepaisant didelių rinkos dalių¹³⁵.
- (201) Visų pirma, nors atlikta perėjimų analizė rodo, jog [KOMERCINĖ PASLAPTIS] Gjensidige vis tiek yra artimas ERGO konkurentas (2024 m. [KOMERCINĖ PASLAPTIS] pagal artumą mažų įmokų segmente).
- (202) Kalbant apie segmento dydį, kaip nurodyta (140) pastraipoje, Grupė savo skaičiavimuose nesumuoja klientų įmokų per metus, taip pat, mažų įmokų segmentui naudoja ne 2000 Eur, o 2500 Eur ribą, todėl Grupės apskaičiuota Gjensidige mažų įmokų segmento vertė yra didesnė, nei nurodo *Copenhagen Economics* ir 2024 m. siekė maždaug [KOMERCINĖ PASLAPTIS] tūkst. Eur. Bet kokių atveju, nėra

¹³⁴ Europos Komisijos byla ADIDAS / REEBOK Nr. M.3942, 46 paragrafas.

¹³⁵ *Copenhagen Economics* 2025 m. spalio 3 d. analizė „Assessment of carrier liability market“ 4 pastraipa, 1 punktas, 20 pastraipa (Bylos 8 K, 78 lapas, 84 lapas).

teisinga teigti, kad neigiamą poveikį dėl Koncentracijos pajus tik Gjensidige mažų įmokų segmento klientai – visiems mažų įmokų segmento klientams sumažės galimų alternatyvų skaičius jau ir taip koncentruotame rinkos segmente. Taigi segmento, kuris dėl Koncentracijos patirs neigiamą poveikį, dydis, Grupės vertinimu, apima visus mažų įmokų segmento klientus ir 2024 m. siekė maždaug [KOMERCINĖ PASLAPTIS] Eur.

- (203) Galiausiai, [KOMERCINĖ PASLAPTIS] rodo, kad [KOMERCINĖ PASLAPTIS]¹³⁶. [KOMERCINĖ PASLAPTIS]¹³⁷, [KOMERCINĖ PASLAPTIS]¹³⁸. Taigi *Copenhagen Economics* teiginiai, kad Koncentracijos dalyviai neturės paskatų ar galimybių kelti kainas mažų įmokų segmento klientams, yra nepagrįsti.
- (204) Kalbant apie *Copenhagen Economics* nurodytą Europos Komisijos praktiką, ji nėra aktuali šios Koncentracijos nagrinėjimo tikslais, nes:
- (a) priešingai nei minimoje byloje, šios Koncentracijos atveju segmento, kuris patirs neigiamą poveikį, dydis nėra mažareikšmis. *Adidas/Reebok* byloje atitinkami segmentai sudarė tik 1–5 proc. rinkos, o šios Koncentracijos atveju mažų įmokų segmentas 2024 m. sudarė maždaug [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. visos rinkos. Pabrėžtina, kad net jeigu rinkos segmentas ir būtų nereikšmingas, kaip pripažino ir patys *Copenhagen Economics*, Lietuvoje nėra taikomas *de minimis* principas. Taigi vien mažas segmento dydis neišsklaidytų konkurencijos problemų.
  - (b) *Adidas/Reebok* byloje Europos Komisija konstatavo, kad rinkoje veikė daug stiprių konkurentų, o tarpu vežėjų mažų įmokų segmentas jau dabar yra koncentruotas, o po nagrinėjamo sandorio koncentracijos lygis atitinkamame segmente dar ženkliau padidėtų;
  - (c) *Adidas/Reebok* Europos Komisija pabrėžė, kad susijungiančios šalys orientavosi į skirtingas vartotojų grupes, skirtingus kainų lygius. Šios Koncentracijos atveju skirtingos specializacijos tarp Koncentracijos dalyvių nėra.
- (205) Apibendrinant artumo analizę yra daroma išvada, kad Koncentracijos dalyviai yra artimi vienas kito konkurentai vežėjų civilinės atsakomybės draudimo Lietuvos Respublikoje rinkoje ir mažų įmokų segmente. Perėjimų analizės rezultatai rodo, kad ERGO buvo artimas, o tam tikrais laikotarpiais – artimiausias Gjensidige konkurentas. Tuo tarpu Gjensidige buvo tolimesnis ERGO konkurentas visoje rinkoje, tačiau Gjensidige svarba išauga mažų įmokų segmente, kuriame 2024 m. Gjensidige buvo [KOMERCINĖ PASLAPTIS] pagal artumą konkurentas ERGO.

4.3. Mažų įmokų segmento klientai turės ribotas galimybes pakeisti tiekėją

- (206) Gairių dėl horizontalių susijungimų vertinimo 31 punkte teigiama, kad susijungiančių šalių pirkėjams gali būti sunku pasirinkti kitus tiekėjus, nes yra mažai alternatyvių tiekėjų arba jie susidurtų su didelėmis keitimo išlaidomis. Tokie klientai yra ypač pažeidžiami kainų padidinimui. Susijungimas gali paveikti tokių pirkėjų gebėjimą apsiginti nuo kainų padidinimo. Taip ypač gali įvykti, jei klientai naudojosi abiejų susijungiančių šalių pasiūla taip siekdami konkurencinių kainų. Duomenys apie ankstesnius pirkėjų keitimo modelius ir reakcijas į kainų pokyčius gali suteikti svarbios informacijos šiuo klausimu.
- (207) Nors Koncentracijos dalyvių klientams nėra fizinių ar finansinių (neskaitant draudimo kainų skirtumų) barjerų pakeisti tiekėją mažų įmokų segmente, jų galimybes tai padaryti apribos sumažėjęs pasirinkimas po Koncentracijos. Po Koncentracijos įgyvendinimo mažų įmokų segmente iš 5 draudikų, turėjusių didesnę nei 5 proc. rinkos dalį, liks tik 4. Kaip nurodyta (nutarimo 4.1 dalyje), ERGO ir Gjensidige yra atitinkamai [KOMERCINĖ PASLAPTIS] mažų įmokų segmento dalyviai, 2024 m. užėmę atitinkamai [20-30] proc. ir [10-20] proc. rinkos dalis. Po Koncentracijos įgyvendinimo likę 3 konkurentai bus daug mažesni už Koncentracijos dalyvius – bendra

¹³⁶ „[KOMERCINĖ PASLAPTIS]“. Pranešimo apie koncentraciją priedas Nr. 2, 6 puslapis (Bylos tomas 4 K, 79 lapas).

¹³⁷ Pranešimo apie koncentraciją priedas Nr. 4.4. „Vežėjų atsakomybės draudimas“, 7 puslapis, 27 puslapis (Bylos tomas 4 K, 79 lapas).

¹³⁸ „[KOMERCINĖ PASLAPTIS]“. Pranešimo apie koncentraciją priedas Nr. 2, 6 puslapis (Bylos tomas 4 K, 79 lapas).

Koncentracijos dalyvių rinkos dalis būtų [KOMERCINĖ PASLAPTIS] didesnė nei artimiausio konkurento, o koncentracijos lygis mažų įmokų segmente smarkiai išaugtų. Nėgana to, artumo vertinimas (nutarimo 4.2 dalis) rodo, jog Koncentracijos dalyviai yra vienas kito artimos, o tam tikrais atvejais ir artimiausios, alternatyvos. Visos šios aplinkybės rodo, kad mažų įmokų segmento klientų galimybės pakeisti tiekėją po Koncentracijos bus apribotos.

- (208) Nors dalis apklaustų rinkos dalyvių (klientų, draudimo brokerių) nurodė, kad galėtų pakeisti vežėjų civilinės atsakomybės draudimo tiekėją, pateikti atsakymai dažnu atveju buvo apie visą rinką, o ne patį mažų įmokų segmentą. Dalis brokerių pateikė savo nuomonę apie mažų klientų segmentą, kuri patvirtina, kad draudiko pasirinkimas mažų įmokų segmente yra ribotas ir/ar mažo įmokų segmento klientai iš esmės dažniausiai renkasi tik iš Lietuvos draudimo bendrovių. Vienas brokeris teigė, kad vežėjų, turinčių iki 5 vilkikų, segmente konkurencija yra labai ribota, kadangi be Koncentracijos dalyvių šiame segmente veikia tik trys Lietuvos kompanijos – Lietuvos draudimas, BTA ir IF, o užsienio kompanijų šis segmentas ypatingai nedomina¹³⁹. Kitas brokeris savo atsakyme teigė, kad užsienio draudikai pasiūlymus teikia tik vežėjams nuo ~8-10 vilkikų¹⁴⁰. Dar vienas draudimo brokeris teigė, kad pavienių vilkikų vežėjai užsienio draudikams nėra patrauklūs¹⁴¹. Dar trys brokeriai indikavo, kad mažų įmokų segmento klientams užsienio draudikų pasiūlymai nepatrauklūs dėl jų taikomų minimalių įmokų¹⁴².
- (209) Atsiliepimuose į Išvadas Koncentracijos dalyviai teigia, jog Išvadose ignoruojama tai, jog pagal nukreipimo koeficientus matyti, jog užsienio draudikai taip pat yra reikšminga alternatyva mažų įmokų segmente. Išvadose kvestionuojamas užsienio draudikų aktyvumas konkuruojant dėl mažų segmento klientų nepaneigia fakto, jog tiek pagal rinkos dalį, tiek ir pagal nukreipimo koeficientą užsienio bendrovės taip pat yra alternatyva šio segmento klientams¹⁴³.
- (210) Konkurencijos tarybos vertinimu, tai, jog yra atvejų, kai užsienio draudikai teikia tinkamus pasiūlymus ir mažų įmokų segmento klientams, savaime nereiškia, jog užsienio draudikai yra visapusiškai tinkama alternatyva ir sudaro reikšmingą konkurencinį spaudimą Koncentracijos dalyviams. Kaip jau minėta prieš tai, rinkos dalyvių atsakymai ir užsienio draudikų taikomos minimalios įmokos rodo, kad didelė dalis mažų įmokų segmento pirkėjų negalėtų pereiti pas užsienio draudikus.
- (211) Koncentracijos dalyviai paaiškinimuose teigia, jog klientai gali be kliūčių pakeisti tiekėją tiek bendroje rinkoje, tiek mažų įmokų segmente – draudiko pakeitimas klientui nesukelia jokių papildomų sąnaudų bei nesukelia jokių matomų ar materialių pokyčių kliento veikloje¹⁴⁴. Po Koncentracijos mažų įmokų segmente konkuruotų bent 4 ūkio subjektai, t. y. alternatyvą Koncentracijos dalyviams sudarytų 3 konkurentai - BTA, Lietuvos draudimas ir IF¹⁴⁵.
- (212) Kaip jau minėta (207) pastraipoje, Konkurencijos taryba neneigia, jog fizinių ar finansinių (neskaitant draudimo kainų skirtumų) barjerų pakeisti tiekėją nėra, tačiau galimybes tai padaryti riboja mažas alternatyvų skaičius, kuris po Koncentracijos dar labiau sumažėtų. Po Koncentracijos įgyvendinimo

¹³⁹ UADBB „H Brokers“ atsakymas į 2025 m. gegužės 5 d. Konkurencijos tarybos rašto Nr. (2.41Mr-46)6V-392 „Dėl informacijos pateikimo“ 27 klausimą (Bylos tomas 14 NK, 74 lapas).

¹⁴⁰ UADBB „Legator“ atsakymas į 2025 m. gegužės 5 d. Konkurencijos tarybos rašto Nr. (2.41Mr-46)6V-392 „Dėl informacijos pateikimo“ 24 klausimą (Bylos tomas 13 NK, 123 lapas).

¹⁴¹ UADBB „Perlo draudimo brokeris“ atsakymas į 2025 m. birželio 23 d. Konkurencijos tarybos rašto Nr. (2.41Mr-46)6V-596 „Dėl informacijos pateikimo“ 4 klausimą (Bylos tomas 23 NK, 39 lapas).

¹⁴² UADBB „Rizikos cesija“ atsakymas į 2025 m. gegužės 5 d. Konkurencijos tarybos rašto Nr. (2.41Mr-46)6V-392 „Dėl informacijos pateikimo“ 24 klausimą (Bylos tomas 14 NK, 33 lapas). UADBB „Aon Baltic“ atsakymas į 2025 m. birželio 23 d. Konkurencijos tarybos rašto Nr. (2.41Mr-46)6V-596 „Dėl informacijos pateikimo“ 4 klausimą (Bylos tomas 23 NK, 28 lapas); GrECo International LT, UADBB atsakymas į 2025 m. birželio 23 d. Konkurencijos tarybos rašto Nr. (2.41Mr-46)6V-596 „Dėl informacijos pateikimo“ 4 klausimą (Bylos tomas 23 NK, 54 lapas).

¹⁴³ Atsiliepimų į Išvadas 68 pastraipa (Bylos tomas 45 K, 38 lapas).

¹⁴⁴ Koncentracijos dalyvių 2025 m. rugsėjo 23 d. paaiškinimai, 54 pastraipa (Bylos tomas 8 K, 14 – 15 lapai).

¹⁴⁵ Koncentracijos dalyvių 2025 m. rugsėjo 23 d. paaiškinimai, 49 pastraipa (Bylos tomas 8 K, 13 lapas).

mažų įmokų segmente Koncentracijos dalyviai būtų aiškūs rinkos lyderiai su [KOMERCINĖ PASLAPTIS] didesne rinkos dalimi nei artimiausio konkurento (BTA).

- (213) [KOMERCINĖ PASLAPTIS]¹⁴⁶. Taigi, kliūčių klientams pakeisti tiekėją nebuvimas mažų įmokų segmente nesukėlė problemų šiam, jau ir taip koncentruotam, segmentui [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Nėra jokio pagrindo manyti, jog po Koncentracijos dar labiau sumažėjus galimų alternatyvų skaičiui, mažų įmokų segmentas netaptų [KOMERCINĖ PASLAPTIS], o sąlygos klientams nepablogėtų.
- (214) Atsiliepimuose į Išvadas Koncentracijos dalyviai teigia nesuprantantys, kodėl 3 rinkoje liksiančios alternatyvos po Koncentracijos nėra pakankamas alternatyvų skaičius. Nei konkurencijos teisės praktikoje, nei teorijoje nėra suformuluotos taisyklės, jog 3 rinkoje veikiančios konkurentai laikytini mažu pasirinkimu, kuris apsunkena galimybę keisti tiekėją¹⁴⁷. Koncentracijos dalyviai pateikė keletą Europos Komisijos bylų pavyzdžių¹⁴⁸, kai koncentracija buvo leidžiama nepaisant to, jog rinkos dalyvių skaičius sumažėjo iki 2.
- (215) Pirma, Europos Komisijos¹⁴⁹ praktika rodo, kad konkurencijos sumažėjimo rizika gali kilti net ir tuomet, kai po koncentracijos rinkoje lieka keturi dalyviai, todėl vien rinkos dalyvių skaičius nėra pakankamas vertinimo kriterijus. Tai ypač aiškiai matyti Europos Komisijos sprendime Hutchison 3G UK/Telefónica UK, kuriame sandoris buvo uždraustas, nors po jo Jungtinės Karalystės mobiliojo ryšio rinkoje būtų likę keturi operatoriai. Europos Komisija nustatė, kad sandoris pašalintų artimą konkurentą ir pakeistų labai koncentruotos rinkos struktūrą taip, kad sumažėtų likusių operatorių paskatos agresyviai konkuruoti, o klientams taptų sudėtingiau pereiti prie alternatyvių tiekėjų. Europos Komisija pabrėžė, kad rinkoje egzistuojantys įėjimo barjerai ir ribotos galimybės virtualaus judriojo ryšio operatoriams (*angl. Mobile Virtual Network Operators – MVNOs*) bei paslaugų teikėjams užtikrinti pakankamą konkurencinį spaudimą reiškia, jog vien formaliai išliekantis keturių operatorių skaičius nepašalina reikšmingo konkurencijos sumažėjimo rizikos. Ši byla patvirtina principą, kad koncentracijos poveikis negali būti vertinamas remiantis vien paslaugų teikėjų skaičiumi – būtina analizuoti realų konkurencinio spaudimo intensyvumą, pirkėjų galimybių pereiti prie kitų tiekėjų ribotumą ir struktūrinius pokyčius, kurie sumažina veiksmingą konkurenciją tam tikruose segmentuose.
- (216) Antra, Koncentracijos dalyvių pateiktuose pavyzdžiuose, kai buvo leidžiamos koncentracijos, nepaisant to, jog po jų rinkoje beliko 2 dalyviai, buvo kitų poveikio vertinimo aplinkybių, kurios lėmė, jog Europos Komisija neįžvelgė neigiamo poveikio konkurencijai. Buvo nustatyta, jog tikėtinas greitas konkurento atėjimas arba plėtra¹⁵⁰, buvo įvertinta, jog įmonės nėra artimi konkurentai¹⁵¹, nustatyta, jog rinkos dalių pokytis po koncentracijos mažas¹⁵², o besijungiančių šalių rinkos dalys turi mažėjimo tendenciją¹⁵³, taip pat buvo įvertinta ir tai, jog likęs konkurentas kėlė didesnę konkurencinį spaudimą nei besijungiančios įmonės viena kitai¹⁵⁴.
- (217) Paaikškinimuose teigiama, jog klientų galimybių pakeisti tiekėją neriboja ir tai, jog vežėjų civilinės atsakomybės draudimo Lietuvos Respublikoje rinkos klientai neturi ilgalaikių įsipareigojimų su draudikais¹⁵⁵.

¹⁴⁶ Pranešimo priedas Nr. 4.4. „Vežėjų atsakomybės draudimas“, 16 puslapis, 25 puslapis (Bylos tomas 4 K, 79 lapas).

¹⁴⁷ Atsiliepimų į Išvadas 64 pastraipa (Bylos tomas 45 K, 37 lapas).

¹⁴⁸ Europos Komisijos byla BAXTER INTERNATIONAL / GAMBRO Nr. M.6851; Europos Komisijos byla SYNIVERSE / BSG Nr. M.4662.

¹⁴⁹ Europos Komisija, sprendimas byloje *Hutchison 3G UK / Telefónica UK* (M.7612), 2016-05-11, paragrafai 334-336; 585. Prieiga: https://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/decisions/m7612_6555_3.pdf

¹⁵⁰ BAXTER INTERNATIONAL / GAMBRO Nr. M.6851, 392 pastraipa, 406 pastraipa; SYNIVERSE / BSG Nr. M.4662, 102 pastraipa.

¹⁵¹ BAXTER INTERNATIONAL / GAMBRO Nr. M.6851, 391 pastraipa, 179 pastraipa.

¹⁵² BAXTER INTERNATIONAL / GAMBRO Nr. M.6851, 392 pastraipa, 179 pastraipa.

¹⁵³ BAXTER INTERNATIONAL / GAMBRO Nr. M.6851, 390 pastraipa, 404 pastraipa.

¹⁵⁴ SYNIVERSE / BSG Nr. M.4662, 101 pastraipa.

¹⁵⁵ Koncentracijos dalyvių 2025 m. rugsėjo 23 d. paaikškinimai, 53 pastraipa (Bylos tomas 8 K, 14 lapas).

- (218) Pabrėžtina, kad ši Koncentracijos dalyvių nurodyta aplinkybė niekaip nekeičia fakto, kad po Koncentracijos klientams sumažės galimų alternatyvų skaičius, neliekant vienos artimos alternatyvos, todėl galimybės pakeisti tiekėją bus apribotos.
- (219) Paaiškinimuose teigiama, jog paslaugų tiekėjo pakeitimą palengvina brokeriai, kurie yra pagrindinis platinimo kanalas. Brokeriai, būdami profesionalūs konsultantai, gali padėti klientui apsispręsti dėl paslaugų tiekėjo keitimo pateikdami jam visų atitinkamame segmente veikiančių rinkos dalyvių pasiūlymus. Teigiama, kad praktikoje brokerių vaidmuo gali būti dar didesnis, kadangi jie palaiko santykius ir su užsienio draudikais bei įgaliotais nepriklausomais bendro draudimo portfelio valdytojais (*angl. managing general agents*) (toliau – MGA). Jeigu mažų įmokų segmente kainos po Koncentracijos imtų kilti nedidėjant klientų rizikingumui, brokeriai galėtų atkreipti užsienio draudikų dėmesį į šio segmento pelningumo augimą ir paskatinti užsienio draudikus sumažinti mažiausios draudimo įmokos „grindis“ (jeigu tokios yra taikomos) tam, kad užsienio draudikai galėtų perimti santykinai mažesnės rizikos klientus¹⁵⁶.
- (220) Kaip jau minėta, Konkurencijos taryba neteigia, kad techniškai yra sunku pakeisti paslaugų tiekėją ir/ar apsispręsti dėl jo keitimo, tačiau galimybes tai padaryti riboja mažas alternatyvų skaičius, šios alternatyvos yra ženkliai mažesnės už Koncentracijos dalyvius. Brokerių egzistavimas rinkoje šios aplinkybės niekaip nekeičia. Kaip minėta (208) pastraipoje, dalis brokerių patys indikavo, kad mažų įmokų segmento klientams draudiko pasirinkimas yra ribotas ir/ar jie dažniausiai renkasi tik iš Lietuvos draudimo bendrovių. Pabrėžtina, kad brokeriai rinkoje veikė ir iki šiol, tačiau tai nepaskatino didesnės konkurencijos mažų įmokų segmente – Koncentracijos dalyviai patys pripažįsta, kad [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Tai, kad [KOMERCINĖ PASLAPTIS], niekaip nepaskatino užsienio draudikų ar MGA plėsti savo veiklą mažų įmokų segmente – kaip nurodyta nutarimo (141) pastraipoje, nei vieno iš užsienio draudikų rinkos dalis šiame segmente neviršijo 5 proc., o užsienio draudikų užimama rinkos dalis šiame segmente 2024 m. buvo sumažėjusi, lyginant su 2022 m. Atsižvelgiant į tai, nėra jokio pagrindo manyti, kad ši situacija pasikeis po Koncentracijos įgyvendinimo.
- (221) Paaiškinimuose teigiama, kad išvadą apie kliūčių pakeisti paslaugų tiekėją nebuvimą patvirtina ir *Copenhagen Economics* atlikta ERGO ir Gjensidige klientų kaitos analizė, kuri parodo, kad [KOMERCINĖ PASLAPTIS], kas taip pat patvirtina išvadą, jog tiek atitinkamose rinkose, tiek ir jų segmentuose nėra sudėtinga pakeisti tiekėją¹⁵⁷.
- (222) Visų pirma, perėjimų skaičius neparodo klientų galimybių pakeisti tiekėjo. Net jei mažų įmokų segmente būtų daug daugiau perėjimų, tai nekeistų fakto, kad šis rinkos segmentas yra ženkliai labiau koncentruotas, alternatyvių tiekėjų skaičius yra ženkliai mažesnis, [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Konkurencijos tarybos vertinimu, svarbus ne pats faktas, ar klientai turi fizinių kliūčių pakeisti tiekėją, o tai, ar šis tiekėjo pakeitimas gali atgrasyti nuo kainų kėlimo. [KOMERCINĖ PASLAPTIS], tai rodo, kad klientų perėjimai neturi atgrasomojo poveikio, o klientų techninės galimybės pakeisti vieną pabrangusį pasiūlymą kitu brangiu pasiūlymu atspindi neigiamą poveikį klientui.
- (223) Taip pat, *Copenhagen Economics* atliktos analizės rezultatus iškraipo tai, jog yra laikoma, kad visi klientai, kurie nepratęse sutarties su Koncentracijos dalyviais, pakeitė paslaugų tiekėją. Kaip jau minėta nutarimo 4.1 ir 4.2 dalyse, dalis klientų galėjo tiesiog nepirkti vežėjų civilinės atsakomybės draudimo paslaugų, nes bankrutavo, arba šis draudimas jiems nebebuvo aktualus.
- (224) Atlikta alternatyvi klientų kaitos analizė (9 lentelė), vertinant kokia dalis (proc.) Koncentracijos dalyvių klientų sutarčių perėjo pas kitus rinkos dalyvius, rodo, kad [KOMERCINĖ PASLAPTIS], nei nurodo *Copenhagen Economics*: paskaičiuotas perėjusių klientų sutarčių proc. 2022 – 2024 m. mažų įmokų segmente siekė [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc., tuo tarpu *Copenhagen Economics* atveju atitinkamu laikotarpiu siekė [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. Gjensidige atveju apskaičiuotas perėjusių sutarčių proc. segmente taip pat yra mažesnis nei *Copenhagen Economics*¹⁵⁸:

¹⁵⁶ Koncentracijos dalyvių 2025 m. rugsėjo 23 d. paaiškinimai, 55-56, 59 pastraipos (Bylos tomas 8 K, 15 - 16 lapai).

¹⁵⁷ Koncentracijos dalyvių 2025 m. rugsėjo 23 d. paaiškinimai, 59 pastraipa (Bylos tomas 8 K, 16 lapas).

¹⁵⁸ Išskyrus 2022 m., kai apskaičiuotas perėjusių sutarčių proc. siekė [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc., o *Copenhagen Economics* [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc.

2023 m. siekė [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc., o 2024 m. [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc., tuo tarpu *Copenhagen Economics* atveju atitinkamai [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. ir [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. Atlikti alternatyvūs skaičiavimai patvirtina, kad *Copenhagen Economics* pateikti skaičiavimai dėl tiekėjo keitimo yra pervertinti.

9 lentelė. Koncentracijos dalyvių klientų sutarčių dalis, perėjusi pas kitus rinkos dalyvius (proc.) vėžėjų civilinės atsakomybės draudimo Lietuvos Respublikoje rinkoje ir mažų įmokų rinkos segmente, 2022 – 2024 m.

	ERGO		Gjensidige	
	Visa rinka	Mažų įmokų segmentas	Visa rinka	Mažų įmokų segmentas
2022	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]			
2023				
2024				

Šaltinis – parengta pagal nagrinėjimo metu pateiktus duomenis

- (225) Taip pat, apskaičiuota perėjusių klientų sutarčių dalis ERGO atveju mažų įmokų segmente netgi yra šiek tiek mažesnė nei visoje rinkoje, priešingai nei rodo *Copenhagen Economics* analizė. Tuo tarpu, nors Gjensidige atveju perėjusių klientų sutarčių dalis mažų įmokų segmente yra didesnė, lyginant su visa rinka, šis skirtumas nėra labai ženklus, be to, tai niekaip nepaneigia fakto, kad koncentracijos lygis segmente yra daug didesnis, o užsienio draudikai veikia tik labai ribota apimtimi. Tai rodo, kad mažo įmokų segmento klientai turi mažiau alternatyvų.
- (226) Apibendrinant, mažų įmokų segmento klientai turi ribotas galimybes pakeisti tiekėją – šiame segmente veikia mažas alternatyvių draudimo bendrovių skaičius, kuris po Koncentracijos dar labiau sumažės, o Koncentracijos dalyviai bus ženkliai didesni už konkurentus.

4.4. Mažai tikėtina, kad konkurentai padidins pasiūlą

- (227) Gairių dėl horizontalių susijungimų vertinimo 32 punkte nurodoma, kad jeigu koncentracijos dalyvių konkurentai negalėtų reikšmingai padidinti pasiūlos reaguojant į kainos augimą, koncentracijos dalyviai gali turėti paskatas sumažinti savo produktų pasiūlą iki žemesnio lygio, nei buvo prieš koncentraciją, tokiu būdu padidinant rinkos kainų lygį. Gairių dėl horizontalių susijungimų vertinimo 33 punkte nurodoma, kad jeigu koncentracijos dalyvių konkurentai turi pakankamai laisvų pajėgumų pelningai padidinti pasiūlą, yra mažiau tikėtina, kad po koncentracijos galėtų būti sukurta ar sustiprinta dominuojanti padėtis arba itin apribota konkurencija. Tam, kad atgrasymas didinti kainas atsižvelgiant į konkurentų pajėgumus veiktų efektyviai, kiti rinkos dalyviai turi turėti galimybę reikšminga apimtimi pakeisti koncentracijos dalyvių produkciją be reikšmingo kainos padidėjimo pirkėjams.
- (228) Visų pirma, svarbu atkreipti dėmesį, jog galimybė didinti pasiūlą priklauso ne tik nuo konkurentų pajėgumų, bet ir nuo klientų pasirinkimų bei kiek tinkamomis alternatyvomis jie laiko Koncentracijos dalyvių konkurentus. Kaip aptarta aukščiau esančioje dalyje, mažų įmokų segmento klientai turi ribotas galimybes pakeisti tiekėją dėl mažo alternatyvų skaičiaus, kas reiškia, jog konkurentų veiksmai nevaržys Koncentracijos dalyvių. Taigi, Koncentracijos dalyvių teiginys, jog draudikai yra pajėgūs itin greitai padidinti pasiūlą, išauginti klientų bazę bei perimti Koncentracijos dalyvių klientus¹⁵⁹, neleidžia daryti prielaidos, kad šios aplinkybės galėtų panaikinti neigiamas Koncentracijos pasekmes, ką rodo ir faktiniai duomenys aptariamai žemiau.
- (229) Paaikškinimuose Koncentracijos dalyviai taip pat teigia, jog nemato priežasčių, dėl ko konkurentai neturėtų paskatų didinti pasiūlos mažų įmokų segmente, turint omenyje tai, jog [KOMERCINĖ

¹⁵⁹ Koncentracijos dalyvių 2025 m. rugsėjo 23 d. paaikškinimai, 62 pastraipa (Bylos tomas 8 K, 16 lapas).

PASLAPTIS]. Anot Koncentracijos dalyvių, galimas kainų augimas po Koncentracijos mažų įmokių segmente ši segmentą darytų dar patrauklesniu¹⁶⁰.

- (230) Pabrėžtina, kad, kaip minėta (213) pastraipoje, mažų įmokių segmentas [KOMERCINĖ PASLAPTIS], tačiau iki šiol tai nepaskatino aktyvesnės konkurencijos. [KOMERCINĖ PASLAPTIS]¹⁶¹. Taigi, jau dabar rinkoje veikiantys konkurentai turi galimybes didinti pasiūlą ir taip aktyvinti konkurenciją, tačiau padėtis minėtame segmente yra stabili. Koncentracijos dalyvių daroma prielaida, jog dar labiau pamažėjus konkurentų skaičiui, konkurencija paintensyvėtų, prieštarauja ekonominei logikai. Aplinkybės rodo, kad labiau tikėtina, jog po Koncentracijos konkurentai prisitaikytų prie kainų kilimo, o ne didintų pasiūlą.
- (231) Paaiškinimuose Koncentracijos dalyviai taip pat pabrėžia, jog konkurentai generuoja didžiules apyvartas ne gyvybės draudimo sektoriuje, todėl nemato priežasčių, kodėl šie konkurentai negalėtų padidinti pasiūlos mažame rinkos segmente¹⁶².
- (232) Konkurencijos taryba nemano, jog šis argumentas yra aktualus, kaip aptarta prieš tai, ne tik pajėgumai, bet ir paskatos bei vartotojų pasirinkimai lemia konkurentų galimybes didinti pasiūlą.
- (233) Galiausiai, apklausti konkurentai nurodė¹⁶³, kad specialių planų plėtrai neturi, o tik planuoja organiškai augti su rinka. Vienas iš konkurentų pažymėjo¹⁶⁴, kad plėstųsi tik jei rinkoje įvyktų reikšmingų pokyčių, pavyzdžiui, atsirastų papildomų draudimo objektų ar tam tikra klientų dalis, kuri draudžiasi užsienio bendrovėse, kreiptųsi į Lietuvoje registruotus draudikus.
- (234) Koncentracijos dalyvių vertinimu, konkurentų atsakymai negali būti tinkamu įrodymu šios dalies išvadoms pagrįsti. Koncentracijos dalyvių teigimu, konkurentų pasisakymai neadresavo „hipotetinio monopolisto testo“ klausimo – kaip būtų elgiamasi, jeigu po Koncentracijos ERGO keltų kainas kitoms aplinkybėms išliekant nepakitusioms – ar jie turėtų galimybių ir paskatų perimti alternatyvų ieškančius klientus, ar ne. Anot Koncentracijos dalyvių, Konkurencijos taryba taip pat netinkamai interpretavo rinkos dalyvių atsakymus, susijusius su planuojama plėtra. Pasak Koncentracijos dalyvių, konkurentai „plėtrą“ suprato ne kaip pasiūlos padidinimą ar naujų klientų pritraukimą, o kaip produkto apimties plėtrą, naujų produktų įvedimą į rinką¹⁶⁵.
- (235) Pažymėtina, jog klausimai konkurentams buvo pateikti ne siekiant tiesiogiai taikyti hipotetinio monopolisto testą, o siekiant surinkti kokybinę informaciją apie konkurencinę aplinką ir konkurentų galimybes bei paskatas plėstis. Konkurencijos taryba nesutinka su Koncentracijos dalyvių vertinimu, jog konkurentų atsakymai buvo netinkamai interpretuojami, ir nemano, kad yra pagrindo teigti, jog klausimas, kuriuo norėta išsiaiškinti konkurentų plėtros planus, buvo suprstas netinkamai. Konkurentų atsakymai nebuvo skirti nagrinėti jų potencialios plėtros strategijų siaurąją prasmę, klausimu buvo siekiama išsiaiškinti, ar konkurentai planavo bet kokios formos plėtrą. Viena iš įmonės „plėtros“ priežasčių įprastai ir yra įmonės siekis pritraukti naujus klientus, todėl nėra teisinga teigti, jog, pavyzdžiui, klientų rato plėtra ir produkto apimties plėtra yra nesusiję konceptai. Konkurentų atsakymus dėl plėtros patvirtina ir kita Konkurencijos tarybos surinkta informacija bei duomenys. Reikšminga konkurentų plėtra iki šiol pastebima nebuvo, ir, kaip minėta (230) pastraipoje, nėra pagrindo manyti, kad konkurentai turėtų paskatų didinti veiklos apimtį šioje rinkoje po Koncentracijos. Bet kuriuo atveju, lieka neaišku, kaip hipotetinio monopolisto testo atlikimas galėtų paneigti faktines aplinkybes, [KOMERCINĖ PASLAPTIS], kad minėtame segmente konkurencija yra mažesnė [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

¹⁶⁰ Koncentracijos dalyvių 2025 m. rugsėjo 23 d. paaiškinimai, 75 ir 99 pastraipa (Bylos tomas 8 K, 19 lapas, 24 lapas).

¹⁶¹ Pranešimo apie koncentraciją priedas Nr. 4.4. „Vėžėjų atsakomybės draudimas“, 16 puslapis, 25 puslapis (Bylos tomas 4 K, 79 lapas).

¹⁶² Koncentracijos dalyvių 2025 m. rugsėjo 23 d. paaiškinimai, 65-66 pastraipos (Bylos tomas 8 K, 17 lapas).

¹⁶³ Atsakymai į Konkurencijos tarybos 2025 m. birželio 23 d. rašto Nr.(2.41Mr-46)6V-595 13 klausimą: BTA, Lietuvos draudimas (Bylos tomai 21 NK, 21 ir 29 lapai).

¹⁶⁴ Lietuvos draudimas atsakymas į Konkurencijos tarybos 2025 m. birželio 23 d. rašto Nr.(2.41Mr-46)6V-595 13 klausimą (Bylos tomas 21 NK, 29 lapas).

¹⁶⁵ Atsiliepimų į Išvadas 73 pastraipa (Bylos tomas 45 K, 39 lapas).

(236) Taigi, nors konkurentai techninių ar finansinių kliūčių didinti pasiūlos neturi, surinkta informacija leidžia daryti išvadą, kad šios aplinkybės neatsvers neigiamų Koncentracijos padarinių.

4.5. Susijungimas panaikins svarbią konkurencinę jėgą mažų įmokų segmente

(237) Gairių dėl horizontalių susijungimų vertinimo 37 punkte nurodyta, kad tam tikros įmonės turi didesnę įtaką konkurencijos procesui nei galima spręsti iš jų rinkos dalių ar panašių matų. Susijungimas, kuriame dalyvauja tokia įmonė, gali pakeisti konkurencijos dinamiką konkurencijai labai žalingu būdu, ypač jei rinka jau yra koncentruota. Pavyzdžiui, įmonė gali būti neseniai atėjusi į rinką, ir tikimasi, kad ateityje ji vykdys didelį konkurencinį spaudimą kitoms rinkoje esančioms įmonėms.

(238) Koncentracijos dalyviai savo paaiškinimuose bei Atsiliepimuose į Išvadas teigia, kad nėra jokių aplinkybių, kurios leistų daryti išvadą, jog Koncentracijos dalyvių įtaka konkurencijos procesui atitinkamoje rinkoje yra didesnė, nei jų rinkos dalis. Nei ERGO, nei Gjensidige nėra naujai į rinką įėjusios įmonės ar novatoriai, nėra ir kitų aplinkybių, dėl kurių kuris nors iš Koncentracijos dalyvių turėtų potencialą tapti svarbia konkurencine jėga. Koncentracijos dalyvių teigimu, Gjensidige atitinkamoje rinkoje yra labai mažas ir neišskirtinis rinkos dalyvis, o *Copenhagen Economics* atlikta klientų perėjimų analizė tik patvirtina išvadą, jog Gjensidige konkurencinis spaudimas ERGO atžvilgiu pastarojoje rinkoje yra nereikšmingas. Net ir analizuojant Koncentracijos poveikį mažų įmokų segmente, nėra prielaidų konstatuoti, jog Koncentracija galėtų pašalinti svarbią konkurencinę jėgą, taip pakeisdama konkurencijos atitinkamoje rinkoje dinamiką klientams nepalankiu būdu.

(239) Kaip minėta (167) pastraipoje, remiantis Europos Komisijos praktika, Konkurencijos tarybai nėra būtina parodyti, kad susijungimu bus panaikinta svarbi konkurencinė jėga, tam, kad būtų nustatytas neigiamas koncentracijos poveikis. Be to, Konkurencijos taryba neprivalo parodyti, jog koncentracijos dalyviai išsiskiria iš kitų, pakanka ir to, jog vienas iš koncentracijos dalyvių būtų reikšmingas dalyvis ir taip koncentruotoje rinkoje ar jos segmente. Bet kuriuo atveju, Konkurencijos taryba nesutinka su Koncentracijos dalyvių pozicija, kad susijungimu nebūtų panaikinta svarbi konkurencinė jėga mažų įmokų segmente, dėl žemiau šioje dalyje nurodytų priežasčių.

(240) Gjensidige svarbos mažų įmokų segmente neatspindi užimamos rinkos dalys bendroje rinkoje: nors, 2024 m. bendroje rinkoje Gjensidige užėmė tik [0-5] proc. rinkos dalį, jo svarba mažų įmokų segmente ženkliai išauga, jame Gjensidige užimama rinkos dalis 2024 m. siekė [10-20] proc., Gjensidige buvo trečias pagal dydį šio segmento dalyvis. Kaip matyti iš 10 lentelės duomenų, Gjensidige [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

10 lentelė. Rinkos dalyvių draudimo įmokų vertės dalis (proc.) mažų įmokų segmente, lyginant su įmokomis visoje rinkoje, 2022 – 2024 m.

	ERGO	Gjensidige	BTA	IF	Lietuvos draudimas	Užsienio draudikai bendrai
2022	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]		[KOMERCINĖ PASLAPTIS]			
2023						
2024						

Šaltinis – parengta pagal nagrinėjimo metu pateiktus duomenis

(241) Taip pat, vertinant mažų įmokų segmentą, Gjensidige yra vienas iš artimiausių (vertinant 2024 m. duomenis, [KOMERCINĖ PASLAPTIS] pagal artumą) ERGO konkurentų. Galiausiai, patys Koncentracijos dalyviai pabrėžia, kad mažų įmokų segmentas yra [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

(242) Visos (238) - (241) pastraipose nurodytos aplinkybės rodo, kad po Koncentracijos būtų panaikinta svarbi konkurencinė jėga mažų įmokų segmente, nes ERGO netektų svarbaus, į mažų įmokų segmentą orientuoto konkurento, kuris taip pat yra ir artimas ERGO konkurentas jau ir taip koncentruotame rinkos segmente.

4.6. Klientai neturi kompensacinės pirkėjo įtakos

- (243) Gairių dėl horizontalių susijungimų vertinimo 64 punkte nurodyta, kad konkurencinį spaudimą tiekėjui vykdo ne tik konkurentai, jis gali kilti ir iš pirkėjų. Net ir labai didelės rinkos dalis turinčios įmonės negali po susijungimo labai riboti veiksmingos konkurencijos, ypač veikdamos dideliu mastu nepriklausomai nuo savo pirkėjų, jei pastarieji turi kompensacinę pirkėjo įtaką.
- (244) Pirkėjų kompensacinė įtaka labiausiai priklauso nuo klientų dydžio, komercinės svarbos pardavėjui ir pajėgumo pasirinkti kitus tiekėjus¹⁶⁶.
- (245) Gairių dėl horizontalių susijungimų vertinimo 65 punkte nurodyta, kad vienas kompensacinės pirkėjo įtakos šaltinis būtų, jei klientas galėtų pagrįstai grasinti per pagrįstą laikotarpį pereisias prie alternatyvių tiekimo šaltinių, jei tiekėjas nuspręstų padidinti kainas ar kitaip pabloginti tiekimo kokybę ar sąlygas. Taip būtų, jei pirkėjas galėtų nedelsdamas pakeisti tiekėjus, pagrįstai grasinti vertikalčiai integruotis į tiekėjo rinką arba remti tiekėjų plėtrą ar atėjimą, pavyzdžiui, įtikinti potencialių dalyvių ateiti, įsipareigodamas pateikti šiai bendrovei didelius užsakymus. Labiau tikėtina, kad tokią kompensacinę pirkėjo įtaką turės stambūs ir patyrę klientai, nei mažesnės įmonės fragmentuotoje pramonėje. Pirkėjas taip pat gali naudotis kompensacine pirkėjo įtaka atsisakydamas pirkti kitus to tiekėjo gaminamus produktus arba, ypač ilgalaikio vartojimo prekių atveju, atidėdamas pirkimus. Kompensacinės pirkėjo įtakos buvimas grindžiamas prezumpcija, kad pirkėjai apsaugos save ir galiausiai galutinį vartotoją nuo neigiamų pasekmių, kurias gali sukelti susijungimas.
- (246) Gairių dėl horizontalių susijungimų vertinimo 67 punkte nurodyta, jog negalima nustatyti, kad kompensacinė pirkėjo įtaka pakankamai atsveria potencialius neigiamus susijungimo padarinius, jei ji tik užtikrina, kad tam tikras klientų segmentas, turintis didelę derėjimosi galią, apsaugomas nuo žymaus kainos išaugimo ir pablogėjusių sąlygų po susijungimo.
- (247) Siekiant įvertinti klientų santykinę svarbą palyginus su Koncentracijos dalyviais, nagrinėjimo metu buvo įvertinta, kokią dalį Koncentracijos dalyvių pardavimų 2024 m. sudarė kiekvienas klientas vežėjų civilinės atsakomybės draudimo Lietuvos Respublikoje rinkoje ir mažų įmokų segmente.
- (248) ERGO sumokėtų draudimo įmokų sumos 2024 m. vežėjų civilinės atsakomybės draudimo Lietuvos Respublikoje rinkoje buvo pasiskirsčiusios tarp [KOMERCINĖ PASLAPTIS] klientų. Surinkta draudimo įmokų suma iš didžiausio kliento ([KOMERCINĖ PASLAPTIS]) sudarė [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. nuo visų gautų draudimo įmokų 2024 m. šioje rinkoje. [KOMERCINĖ PASLAPTIS], [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Mažų įmokų segmente įmokos gaunamos iš didžiausių klientų sudaro [KOMERCINĖ PASLAPTIS] nuo bendros šiame segmente ERGO generuojamos apyvartos. Didžiausias klientas 2024 m. ([KOMERCINĖ PASLAPTIS]) buvo atsakingas [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. visų tais metais gautų pajamų mažų įmokų segmente. [KOMERCINĖ PASLAPTIS].
- (249) Iš viso 2024 m. vežėjų civilinės atsakomybės draudimo paslaugas iš Gjensidige pirko [KOMERCINĖ PASLAPTIS] klientų. Gjensidige didžiausias klientas 2024 m. vežėjų civilinės atsakomybės draudimo rinkoje buvo [KOMERCINĖ PASLAPTIS], tačiau šio kliento pirkimai sudarė [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. visų tais metais šioje rinkoje draudiko gautų draudimo įmokų. [KOMERCINĖ PASLAPTIS], kas rodo, jog iš šio kliento perspektyvos Gjensidige jam yra geriausia alternatyva ir klientas nekeičia arba ribotai keičia tiekėjus. Mažų įmokų segmente daugiausia įmokų generavo tas pats klientas, kaip ir bendrai visoje rinkoje ([KOMERCINĖ PASLAPTIS]). Šio kliento įmokos sudarė [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. nuo visų šiame segmente Gjensidige surinktų įmokų 2024 m.
- (250) Kaip matyti iš aukščiau pateiktų duomenų, nei vežėjų civilinės atsakomybės draudimo Lietuvos Respublikoje rinkoje, nei jos mažų įmokų segmente nėra didelių klientų, kurie turėtų didelę komercinę svarbą Koncentracijos dalyviams. Tai rodo, jog kompensuojanti klientų galia šioje rinkoje yra ribota.
- (251) Nors rinkos dalyviai nenurodė, kad nebūtų alternatyvių draudimo bendrovių (be Koncentracijos dalyvių), siūlančių panašias kainas ar draudimo sąlygas, svarbu įvertinti aplinkybes, susijusias su

¹⁶⁶ Gairių dėl horizontalių susijungimų vertinimo 64 punktas.

šiomis alternatyvomis. Kaip nurodyta nutarimo 4.3 dalyje, dalis atsakymus pateikusių brokerių nurodė, kad draudiko pasirinkimas mažų įmokų segmente yra ribotas ir/ar mažo segmento klientai iš esmės dažniausiai renkasi tik iš Lietuvos draudimo bendrovių. Tai rodo, kad klientai mažų įmokų segmente turi ribotas galimybes pakeisti paslaugos tiekėją.

- (252) *Copenhagen Economics* ataskaitoje teigiama, kad Koncentracijos dalyviai susiduria su didele pirkėjų galia iš patyrusių draudimo brokerių, kurie gali labiau įtraukti užsienio draudikus, jei kainos padidės, ribodami Koncentracijos dalyvių galimybę didinti kainas¹⁶⁷.
- (253) Ataskaitoje nurodyta, jog vežėjų civilinės atsakomybės draudimo Lietuvos Respublikoje rinkoje draudimo brokeriai atlieka svarbų vaidmenį. Koncentracijos dalyvių atveju didžioji dalis vežėjų civilinės atsakomybės draudimo polisų parduodama per brokerius, kas būtent ir suteikia brokeriams pirkėjo galią. Brokeriai mažų įmokų segmente sugeneruoja [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. ERGO ir [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. Gjensidige draudimo įmokų. Trys didžiausi ERGO brokeriai vežėjų atsakomybės draudimo sektoriuje sugeneruoja apie [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc., o Gjensidige atveju trys didžiausi brokeriai – [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. įmokų¹⁶⁸.
- (254) Ataskaitoje taip pat teigiama, jog draudimo brokerių kaip Koncentracijos dalyvių klientų svarba suteikia brokeriams pirkėjo galią, o tai savo ruožtu gali riboti Koncentracijos dalyvių galimybę didinti kainas netgi mažesnių įmokų klientams. Praktikoje šių klientų mažas dydis nereiškia, kad jie turi mažai arba visai neturi pirkėjų galios, nes naudojantis draudimo brokerių paslaugomis jie gali pasinaudoti brokerių dydžiu ir svarba¹⁶⁹.
- (255) Atsakant į šiuos Koncentracijos dalyvių argumentus visų pirma svarbu pažymėti tai, kad nėra jokio pagrindo visus atskirus brokerius, parduodančius vežėjų civilinės atsakomybės draudimo polisus, vertinti kaip vieną „svarbų“ klientą ar teigti, kad individualių brokerių pirkėjų „galią“ parodo apibendrinti visų, įvairaus dydžio, brokerių parduodamų polisų duomenys. Nėra jokių duomenų, kurie leistų teigti, kad brokeriai, atstovaudami savo klientus, veikia suderintu būdu. Apibendrintas per brokerius sudaromų draudimų polisų kiekis nesuteikia informacijos apie realią kiekvieno brokerio svarbą Koncentracijos dalyviams. Šiuo atveju svarbu ir tai, kad tik dalis brokerių, kurie parduoda ir Koncentracijos dalyvių draudimo produktus, yra dideli, o likę yra mažesni ir jų galimybės derėtis (net jei tokios būtų), faktiškai būtų gerokai mažesnės.
- (256) Be to, brokeriai veikia ne kaip klientai, bet kaip tarpininkai, kurie teikia įvairių draudimo bendrovių siūlymus klientui ir už tarpininkavimą gauna komisinį užmokestį, t. y. jie „surenka“ draudimo bendrovių pateikiamus pasiūlymus ir juos pateikia klientui. Koncentracijos dalyviai nepateikė jokių praktinių pavyzdžių, kurie rodytų, kad brokeriai derasi dėl vežėjų civilinės atsakomybės draudimo kainos, kad Koncentracijos dalyviai koreguoja savo pasiūlymus atsižvelgdami į brokerių turimą „derybinę galią“, ar kad būtų kitų požymių, kad brokeriai „naudojasi“ savo dydžiu ir svarba siekdami gauti geresnį pasiūlymą nagrinėjamų paslaugų pirkėjams. Atitinkamai argumentas dėl to, kad brokerių kaip pirkėjų galia galėtų apsaugoti dalį ar visus nagrinėjamo segmento paslaugų pirkėjus, nėra pagrįstas. Be to, pakėlus draudimo produktų kainas, galimai brokeriai galėtų gauti didesnį komisinį užmokestį¹⁷⁰, kas galėtų dar ir mažinti jų norą ar iniciatyvą „derėtis“ dėl geresnių sąlygų pirkėjams su šiuo metu paslaugas teikiančiomis Lietuvos draudimo bendrovėmis.

¹⁶⁷ *Copenhagen Economics* 2025 spalio 3 d. analizė „*Assessment of carrier liability market*“, 4 pastraipa, 5 punktas (Bylos tomas 8K, b. l. 70).

¹⁶⁸ *Copenhagen Economics* 2025 spalio 3 d. analizė „*Assessment of carrier liability market*“, 36-37 pastraipos, (Bylos tomas 8K, b. l. 90).

¹⁶⁹ *Copenhagen Economics* 2025 spalio 3 d. analizė „*Assessment of carrier liability market*“, 38 pastraipa, (Bylos tomas 8K, b. l. 90).

¹⁷⁰ Koncentracijos dalyvių pateiktoje tipinėje sutartyje su draudimo brokeriu nurodyta, kad komisinis atlyginimas brokeriui mokamas taikant procentinį tarifą nuo draudimo įmokos, kurią sumokėjo klientas. Pranešimo apie koncentraciją priedas Nr. 5.1.2 „*XX-B-XXX_Bendradarbiavimo sutartis.doc*“ (Bylos tomas 4 K, 79 lapas).

- (257) *Copenhagen Economics* ataskaitoje taip pat teigiama, kad draudimo brokerių svarba rinkoje taip pat didina užsienio draudikų tikimybę ir galimybes įeiti į mažų įmokų segmentą, o užsienio draudikai jau teikia pasiūlymus mažesniems klientams¹⁷¹.
- (258) *Copenhagen Economics* ataskaitoje nurodyta, jog stipri brokerių padėtis ir galimybė derėtis sudaro pagrindą daryti spaudimą esamiems rinkos dalyviams arba pateikti rinkoje alternatyvius konkurencingus pasiūlymus. Pavyzdžiui, užsienio draudikai turi stiprią poziciją didesnių įmokų klientų segmente veikdami per brokerius, taip pat kai kurie brokeriai įėjo į draudimo rinką įsteigdami atstovybę laidavimo sektoriuje. Todėl nėra pagrindo manyti, kad brokeriai neturi paskatų imtis panašių veiksmų ir mažų įmokų segmente¹⁷².
- (259) Konkurencijos tarybos vertinimu, nėra jokių faktinių duomenų ar pagrįstų prielaidų vertinti, kad brokeriai gali ar faktiškai daro spaudimą esamiems rinkos dalyviams arba kad brokeriai gali ar yra suinteresuoti pateikti alternatyvius konkurencingus pasiūlymus nagrinėjamo segmento paslaugų pirkėjams. Brokeriai vykdė veiklą ir iki šiol, tačiau jų pačių pateikta informacija rodo, kad jie žino, jog mažų įmokų segmente esančių klientų galimybės gauti konkurencingą pasiūlymą yra ribotos (208) pastraipa), ir iki šiol tai nepaskatino jų nei daryti spaudimą esamiems rinkos dalyviams, nei rasti užsienio draudikus, kurie galėtų įsitvirtinti ir daryti reikšmingą konkurencinį spaudimą mažų įmokų segmente. Nėra jokio objektyvaus pagrindo teigti, kad po įgyvendintos Koncentracijos situacija pasikeis. Be to, brokeriai, kurie, pagal Koncentracijos dalyvius, turi derybinę galią, patys nurodė, kad mažų įmokų segmento klientai po Koncentracijos turės ribotą skaičių alternatyvų ir negalės pasinaudoti užsienio draudimo bendrovių pasiūlymais.
- (260) Atsižvelgiant į tai, kad mažų įmokų segmentas [KOMERCINĖ PASLAPTIS], jei Koncentracijos dalyvių teorinės prielaidos dėl brokerių galios bei galimybių ir būtų teisingos, brokeriai jau būtų pritraukę užsienio tiekėjų į mažų įmokų segmentą, tačiau to nėra padarę.
- (261) *Copenhagen Economics* ataskaitoje nurodyta, kad jei po susijungimo Koncentracijos dalyviai padidintų kainas mažų įmokų segmente, draudimo brokeriai galėtų remti įėjimą į rinką arba siekti geresnių pasiūlymų iš užsienio ir nacionalinių draudikų, sujungdami mažesnius klientus į didesnius draudimo portfelius, kaip, *Copenhagen Economics* žiniomis, jau yra darę anksčiau. Kaip nurodyta *Copenhagen Economics* ataskaitoje, Konkurencijos taryba netyrė, koku mastu brokeriai naudojami galimybe sujungti draudimo pasiūlymus ir ar jie galėtų tai daryti vis dažniau, kad padidintų savo kompensuojančią pirkėjų galią¹⁷³.
- (262) Nagrinėjimo metu nebuvo atliktas vertinimas, ar brokeriai naudojami galimybe sujungti mažesnius klientus į didesnius draudimo portfelius, nes nebuvo gauta jokių indikacijų, kad tokia praktika būtų paplitusi. Be to, Koncentracijos dalyviai nepateikė įrodymų, kurie tokią galimybę pagrįstų. Tačiau, net ir įrodžius brokerių galimybę sujungti mažesnius klientus į didesnius draudimo portfelius, tai nepagrįstų to, kad brokeriai turi pirkėjo galią, nes tokiu atveju nuo žymaus kainos išaugimo ir pablogėjusių sąlygų po susijungimo galėtų būti apsaugota tik dalis klientų, t. y. tie, kurie būtų sujungti į didesnius draudimo portfelius, kas pagal Gaires dėl horizontalių susijungimų vertinimo negali būti laikoma atsveriančia neigiamas koncentracijos pasekmes pirkėjo galia.
- (263) *Copenhagen Economics* ataskaitoje taip pat teigiama, kad konkurencija tarp brokerių paskatintų visus brokerius mažinti kainas, pavyzdžiui, svarstant daugiau alternatyvų iš užsienio draudikų. Susijungusi įmonė taip pat neturėtų paskatos teikti naudos tik didesniems brokeriams, nes tai padidintų jų priklausomybę nuo jų¹⁷⁴.

¹⁷¹ *Copenhagen Economics* 2025 spalio 3 d. analizė „Assessment of carrier liability market“, 39 pastraipa, (Bylos tomas 8K, b. l. 91).

¹⁷² *Copenhagen Economics* 2025 spalio 3 d. analizė „Assessment of carrier liability market“, 40 pastraipa, (Bylos tomas 8K, b. l. 91).

¹⁷³ *Copenhagen Economics* 2025 spalio 3 d. analizė „Assessment of carrier liability market“, 41 pastraipa, (Bylos tomas 8K, b. l. 91).

¹⁷⁴ *Copenhagen Economics* 2025 spalio 3 d. analizė „Assessment of carrier liability market“, 42 pastraipa, (Bylos tomas 8K, b. l. 91).

- (264) Visų pirma, prielaidos dėl to, kad konkurencija tarp brokerių kažkokiu būdu galėtų paskatinti visus brokerius mažinti kainas, laikomos nepagrįstomis ir visiškai teorinėmis. Kaip jau minėta, brokeriai yra priklausomi nuo draudikų pasiūlymų, t. y. ne jie nustato paslaugų kainas. Be to, nėra pagrindo manyti, kad brokeriai jau dabar nebūtų svarstę alternatyvų iš užsienio draudikų, jei tokių faktiškai būtų. Be to, Koncentracijos dalyviai prieštarauja patys sau – iš vienos pusės teigiama, kad didesni brokeriai turi pirkėjo galią, bet šiuo atveju nurodoma, kad Koncentracijos dalyviai gali daryti tai, kas yra nenaudinga didesniems brokeriams, nes anot jų, tai padidintų jų priklausomybę nuo tokių brokerių.
- (265) Aukščiau išdėstyti argumentai iš *Copenhagen Economics* ataskaitos nepagrindžia kompensacinės brokerių pirkėjo galios buvimo. Brokeriai neturi ir nesinaudoja pirkėjo galia, o savo klientams, kaip tarpininkai, padeda išsirinkti geriausią alternatyvą iš jiems prieinamų draudimo paslaugų teikėjų pasiūlymų rinkoje. T. y. esminę įtaką daro konkurencingų draudimo pasiūlymų alternatyvų buvimas, kurių po Koncentracijos bus mažiau.
- (266) Tai patvirtina ir apklaustų brokerių bendrovių atsakymų analizė. Dalis nagrinėjimo metu apklaustų brokerių nurodė, kad mažų įmokų segmente draudiko pasirinkimas yra ribotas ir/ar mažo segmento klientai iš esmės dažniausiai renkasi tik iš Lietuvos draudimo bendrovių. Kaip jau minėta, brokeriai veikia kaip tarpininkai, kurie teikia įvairių draudimo bendrovių siūlymus klientui.¹⁷⁵ Jokių įrodymų ir pavyzdžių, kad jie turi ir/ar naudoja derybinę galią mažų įmokų segmente, apie kurią nurodoma *Copenhagen Economics* ataskaitoje, Pranešime ar kituose Koncentracijos dalyvių pateiktuose dokumentuose nėra. Pranešime kalbant apie platinimo kanalų svarbą platinant draudimo rizikas, nurodyta, jog „<...> [KOMERCINĖ PASLAPTIS]“. Be to, viename iš vidinių dokumentų¹⁷⁶ nurodyta, jog [KOMERCINĖ PASLAPTIS].
- (267) Apibendrinant, Koncentracijos nagrinėjimo metu surinkti duomenys rodo, jog nei vežėjų civilinės atsakomybės draudimo Lietuvos Respublikoje rinkoje, nei mažų įmokų segmente nėra didelių pirkėjų, kurie turėtų didelę komercinę svarbą Koncentracijos dalyviams. Tai rodo, jog kompensuojanti klientų galia šioje rinkoje yra ribota. Konkurencijos tarybos vertinimu, brokeriai taip pat neturi kompensacinės pirkėjo galios, kuri atsvertų neigiamas Koncentracijos pasekmes. Net jeigu ir būtų konkretus brokeris ar pirkėjas, kuris yra svarbesnis Koncentracijos dalyviams ir kuris galėtų apsaugoti save ir galiausiai galutinį vartotoją nuo kainų padidinimo, tokia apsauga nepersikeltų kitiems pirkėjams. Kaip nurodyta Pranešime, „*kaina nustatoma individualiai, kainai įtaką daro sukaupta kliento duomenų statistika, prognozuojami ekonominiai veiksniai, tokie kaip infliacija bei kiti faktoriai galintys turėti įtaką žalos dydžiui*“.¹⁷⁷ Dėl to, bet koks individualaus kliento (ar kelių) galėjimas derėtis dėl geresnių draudimo produktų kainų nepersikeltų kitiems klientams, kurie tokios galios neturi. Kaip nurodyta Gairėse dėl horizontalių susijungimų vertinimo, pirkėjo galia negali būti laikoma atsveriančia neigiamas koncentracijos pasekmes, jeigu ji apsaugo tik dalį klientų, t. y. jei ji tik užtikrina, kad tam tikras klientų segmentas, turintis didelę derėjimosi galią, apsaugomas nuo žymaus kainos išaugimo ir pablogėjusių sąlygų po susijungimo.
- (268) Atsižvelgiant į visas nurodytas aplinkybes, darytina išvada, kad Koncentracijos dalyvių klientai neturi kompensacinės pirkėjo įtakos nei vežėjų civilinės atsakomybės draudimo Lietuvos Respublikoje rinkoje, nei mažų įmokų segmente.

4.7. Įėjimo į rinką kliūtys bei naujos įmonės įėjimo tikimybė

- (269) Gairių dėl horizontalių susijungimų vertinimo 68 punkte nurodyta, kad jei naujos įmonės atėjimas į rinką yra palyginti lengvas, susijungimas veikiausiai nesukels didesnio pavojaus konkurencijai. Todėl atėjimo analizė yra svarbi bendro konkurencijos įvertinimo dalis. Kad atėjimą būtų galima laikyti

¹⁷⁵ Draudimo įstatyme brokeriai – draudimo tarpininkai – apibūdinami kaip asmenys už atlygį vykdantys draudimo produktų platinimo veiklą.

¹⁷⁶ Pranešimo apie koncentraciją Priedas Nr. 6 – 06.01_20240619_Andiamo_Sub_Paper_BO_Baltics_sent.pdf – pirma dalis – 1. Introduction and summary: „<...> [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. <...>“ 1 lapas (Bylos tomas 4 K, 79 lapas).

¹⁷⁷ Pranešimas apie koncentraciją, 76.1. dalis (Bylos tomas 5 K, 52 lapas).

pakankamu konkurenciniu suvaržymu susijungiančioms šalims, turi būti įrodyta, kad jis yra tikėtinas, savalaikis ir pakankamas atgrasinti ar įveikti bet kokius potencialius susijungimo padarinius.

- (270) Tiek Koncentracijos dalyvių pateikta informacija, tiek konkurentų apklausa rodo, kad naujo, draudimo veikla dar neužsiimančio konkurento atėjimas į vežėjų civilinės atsakomybės draudimo rinką ar jos segmentą yra mažai tikėtinas dėl Lietuvoje taikomų finansinių bei teisinių reikalavimų, keliamų, norint gauti veiklos licenciją. Kaip nurodo Koncentracijos dalyviai, norėdamas pradėti teikti draudimo paslaugas, ūkio subjektas turėtų atitikti Draudimo įstatyme nustatytus įstatinio kapitalo, minimalaus kapitalo bei organizacinio fondo reikalavimus. Įstatinis kapitalas negali būti mažesnis nei 1 000 000 Eur, minimalus kapitalas turi siekti bent 2 500 000 Eur¹⁷⁸, o organizacinis fondas privalo būti ne mažesnis kaip 300 000 Eur.
- (271) Visos draudimo bendrovės taip pat privalo atitikti taisykles dėl nuosavo ir skolinto kapitalo, turto ir įsipareigojimų vertinimo, nuosavų lėšų, mokumo kapitalo, techninių atidėjimų bei investicijų.
- (272) Koncentracijos dalyviai nurodė ir kitus svarbius veiksnius, kurie galėtų tapti kliūtimis, norint pradėti teikti draudimo paslaugas. Anot Pranešimą pateikusio ūkio subjekto, draudimo rinkoje labai svarbi praktinė patirtis, susijusi su rizikos vertinimu, taip pat reikalinga gerai išvystyta IT infrastruktūra, pritaikyta draudimo sutarčių sudarymui, apskaitai bei žalų administravimui, be to, labai svarbu išvystytas platinimo tinklas bei santykis su žalų administravimo partneriais.
- (273) Nagrinėjamoje rinkoje veikiantys apklausti konkurentai iš esmės nurodė tas pačias egzistuojančias kliūtis kaip ir Koncentracijos dalyviai¹⁷⁹. Compensa Vienna Insurance Group, akcinė draudimo bendrovė, pabrėždama, kad įėjimas į draudimo rinką pareikalautų nemažai laiko sąnaudų, dar atkreipė dėmesį ir į tai, jog be Draudimo įstatymo reikalavimų reikia atitikti ir Lietuvos banko patvirtintus draudimo įmonių skaidraus, patikimo ir apdairaus valdymo nuostatus¹⁸⁰.
- (274) Taigi, norėdamas įeiti į rinką, naujas ūkio subjektas turėtų atitikti teisės aktuose keliamus finansinius ir kitus reikalavimus, gauti licenciją ir leidimus, turėti gerai išvystytą IT infrastruktūrą bei platinimo tinklą, užmegzti ryšius su žalų administravimo partneriais bei investuoti į žmogiškuosius išteklius. Visa tai gali pareikalauti reikšmingų finansinių išteklių ir laiko. Kaip nurodė IF¹⁸¹, naujo konkurento (iki tol neteikusio draudimo paslaugų) atėjimas į vežėjų civilinės atsakomybės draudimo rinką užtruktų 2-3 metus.
- (275) Tai patvirtina ir realių naujų įėjimų į nagrinėjamą draudimo rinką nebuvimas per pastaruosius 5 metus. Be to, nei Koncentracijos dalyviai, nei Konkurencijos taryba neturi informacijos apie tai, jog artimiausiu metu kas nors galėtų bandyti įeiti į vežėjų civilinės atsakomybės draudimo Lietuvos Respublikoje rinką ar mažų įmokų segmentą.
- (276) Kita vertus, anot Koncentracijos dalyvių, ūkio subjektams, kurie jau užsiima draudimo veikla, teoriškai neturėtų būti sudėtinga pradėti teikti bet kurią kitą ne gyvybės draudimo produktą ar naujus tam tikros draudimo rūšies produktus, jei jie yra gavę veiklos licenciją draudimo grupei, į kurią patenka konkretus produktas. Koncentracijos dalyvių teigimu, didesni ES ir EEE veikiantys draudikai paprastai turi licencijas visoms veikloms, todėl poreikis turėti licenciją savaime nesudaro patekimo į rinką kliūčių jau veikiančioms draudimo bendrovėms.
- (277) Anot Koncentracijos dalyvių, naujų rizikų draudimas ar esamų rizikų apimties išplėtimas toje pačioje draudimo grupėje yra gana greitas procesas, nes jis yra susijęs su esamų procesų ir sistemų pritaikymu naujoms rizikoms, o ne su visiškai naujų procesų kūrimu, tačiau nurodoma, jog naujo draudimo produkto pateikimas rinkai gali užtrukti ir iki 2 metų priklausomai nuo produkto sudėtingumo ir

¹⁷⁸ Vadovaujantis Draudimo įstatymu, draudimo įmonėms, vykdančioms su sausumos transporto priemonių valdymu susijusios civilinės atsakomybės draudimą, minimalaus kapitalo reikalavimas yra 3 700 000 Eur.

¹⁷⁹ Atsakymai į 2025 m. birželio 23 d. Konkurencijos tarybos rašto Nr. (2.41Mr-46)6V-595 „Dėl informacijos pateikimo“ 11 ir 12 klausimus (Bylos tomas 21 NK).

¹⁸⁰ „Compensa Vienna Insurance Group“, akcinė draudimo bendrovė atsakymas į 2025 m. birželio 23 d. Konkurencijos tarybos rašto Nr. (2.41Mr-46)6V-595 „Dėl informacijos pateikimo“ 11 klausimą (Bylos tomas 21 NK, 62-63 lapas).

¹⁸¹ IF atsakymas į 2025 m. birželio 23 d. Konkurencijos tarybos rašto Nr. (2.41Mr-46)6V-595 „Dėl informacijos pateikimo“ 11 klausimą (Bylos tomas 21 NK, 51 lapas).

planuojamų platinimo kanalų savybių. Norėdama praplėsti teikiamų draudimo produktų sąrašą, draudimo bendrovė turi surinkti duomenis ir įvertinti rizikos pobūdį, mastą ir nuostolingumą, apskaičiuoti nuosavo kapitalo poreikį, atnaujinti draudimo taisykles, apmokyti personalą ir pritaikyti IT sistemas bei atlikti kitus techninius veiksmus. Jei draudimo bendrovė ketina išplėsti savo veiklą į kitą draudimo grupę arba apimti visų tos pačios grupės rizikų draudimą, papildomai reikalingas verslo plano parengimas, taip pat reikia notifikuoti Lietuvos banką ir pakeisti veiklos licenciją.

- (278) Koncentracijos dalyviai taip pat pabrėžia ir praktinės patirties, susijusios su rizikos vertinimu, svarbą. Kadangi rizikos vertinimas tiesiogiai veikia draudiko finansinius rezultatus, draudimo įmonė turėtų užtikrinti, kad šį procesą vykdytų patyrę specialistai, galintys tiksliai įvertinti rizikas ir jų pasireiškimo tikimybę. Pabrėžtina, jog rizikos vertinimas yra specifinis ir priklauso nuo draudimo produkto. Norint įvertinti riziką, reikia turėti surinktus duomenis bei statistinę informaciją. Susirinkti tokią informaciją tiems, kas nedirba su tuo konkrečiu draudimo produktu, yra ganėtinai sudėtinga, todėl renkant informaciją apie konkretų draudimo produktą reikalinga brokerių, perdraudėjų bei draudimo agentų pagalba.
- (279) Apklausti konkurentai¹⁸², kalbėdami apie kliūtis bei išteklius, reikalingus draudimo bendrovių plėtrai į naujas draudimo produktų rinkas, pabrėžė, kad, norint plėstis, labai svarbu darbuotojų patirtis, kvalifikuotas, specifinių žinių konkrečioje rinkoje turintis personalas, stiprus partnerių tinklas, reikalingas IT sistemų atnaujinimas. Taip pat gali būti reikalingas licencijos praplėtimas, jei turima licencija neapima naujai norimo tiekti draudimo produkto.
- (280) Iš apklaustų rinkos dalyvių tik IF¹⁸³ konkrečiai įvardijo, kiek galėtų trukti jau Lietuvoje veikiančios draudimo bendrovės plėtra į kitų draudimo produktų rinką. Bendrovės teigimu, plėtra truktų nuo 6 iki 12 mėnesių. Balcia, kuri kol kas neteikia paslaugų vežėjų civilinės atsakomybės draudimo rinkoje, įvardino, jog, kadangi ji jau draudžia vežėjus privalomuoju transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimu, jos plėtra į vežėjų civilinės atsakomybės draudimo rinką galėtų trukti nuo 4 iki 6 mėnesių¹⁸⁴. Nors Balcia neatmetė galimybės ateityje plėstis į vežėjų civilinės atsakomybės draudimo rinką, vis dėlto bendrovė nurodė, kad šiuo metu didžiausią dėmesį skiria jau teikiamų draudimo produktų vystymui ir tobulinimui, nes pagrindinis bendrovės prioritetas šiuo metu – tvarus ir pelningas augimas, o ne plėtra į kitas rinkas¹⁸⁵.
- (281) Svarbu paminėti, jog Lietuvoje veikia nedaug ne gyvybes draudimo produktus platinančių draudimo bendrovių ir didžioji dalis jų jau teikia paslaugas vežėjų civilinės atsakomybės draudimo rinkoje. Surinkta informacija iš Koncentracijoje dalyvaujančių ūkio subjektų bei kitų rinkos dalyvių neleidžia manyti, jog šioje draudimo rūšyje ar jos siauresniame segmente greituoju metu atsiras naujas konkurentas.
- (282) Koncentracijos dalyvių teigimu, vertinant įėjimą į rinką geografiniu požiūriu, užsienio draudimo bendrovėms, ypač toms, kurios yra registruotos ES ar EEE šalyse, neturėtų būti sudėtinga patekti į Lietuvos draudimo rinką. Anot Pranešimą pateikusio ūkio subjekto, nėra jokių specifinių kliūčių, kurios ribotų užsienio bendrovių patekimą į Lietuvos rinką. Pagal atitinkamas Draudimo įstatymo nuostatas, valstybėse narėse registruoti draudikai gali lengvai įgyti teisę teikti draudimo paslaugas, nes, norint vykdyti šią veiklą, jiems reikia gauti savo valstybės priežiūros institucijos leidimą. Jei draudikas jau įsisteigęs teikia draudimo paslaugas bet kurioje kitoje ES/EEE valstybėje narėje, jis atleidžiamas nuo tam tikrų Lietuvoje taikomų mokumo atsargos, draudimo įmonės indėlio ir garantinio fondo lėšų reikalavimų.

¹⁸² Atsakymai į 2025 m. birželio 23 d. Konkurencijos tarybos rašto Nr. (2.41Mr-46)6V-595 „Dėl informacijos pateikimo“ 11 ir 12 klausimus (Bylos tomas 21 NK).

¹⁸³ IF atsakymas į 2025 m. birželio 23 d. Konkurencijos tarybos rašto Nr. (2.41Mr-46)6V-595 „Dėl informacijos pateikimo“ 11 klausimą (Bylos tomas 21 NK, 51 lapas).

¹⁸⁴ Balcia atsakymas į 2025 m. birželio 23 d. Konkurencijos tarybos rašto Nr. (2.41Mr-46)6V-595 „Dėl informacijos pateikimo“ 15 klausimą (Bylos tomas 21 NK, 38 lapas).

¹⁸⁵ Balcia atsakymas į 2025 m. birželio 23 d. Konkurencijos tarybos rašto Nr. (2.41Mr-46)6V-595 „Dėl informacijos pateikimo“ 16 klausimą (Bylos tomas 21 NK, 39-40 lapai).

- (283) Koncentracijos dalyvių teiginį, kad užsienio bendrovės turi galimybes ateiti į Lietuvos rinką, pagrindžia ir nagrinėjimo metu surinkta informacija bei duomenys, iš kurių galima matyti, kad užsienio draudimo bendrovės nagrinėjamoje bendroje rinkoje užima nemažą rinkos dalį (2024 m. – [70-80] proc.). Koncentracijos dalyvių teigimu, užsienio draudikai atidžiai stebi Lietuvos rinką ir pasitaikius galimybei yra pasiryžusios į ją įžengti. Vis dėlto, kaip jau aptarta ankstesnėse dalyse, užsienio draudikų aktyvumas vežėjų civilinės atsakomybės draudimo rinkoje skiriasi priklausomai nuo įmokų dydžio. Mažų įmokų segmente užsienio draudikai užima ženkliai mažesnes rinkos dalis nei visoje rinkoje¹⁸⁶, kas rodo, jog užsienio draudikų spaudimas Lietuvos draudikams mažų įmokų segmente yra žymiai mažesnis ir nėra jokių indikacijų, kad tai artimiausiu metu galėtų pasikeisti.
- (284) Paaškinimuose Koncentracijos dalyviai teigia, kad, jų manymu, neegzistuoja jokie reikšmingi įėjimo į mažų įmokų segmentą barjerai, dėl kurių užsienio draudikai, jau veikiantys didesnės vertės sutarčių segmente, negalėtų įeiti į mažų įmokų segmentą ir konkuruoti dėl šio segmento klientų¹⁸⁷.
- (285) Visų pirma, Konkurencijos taryba neteigia, jog užsienio draudikai apskritai neveikia mažų įmokų segmente, tą galima matyti ir rinkos dalių skaičiavimuose, tačiau jų rinkos dalis šiame segmente ženkliai mažesnė nei Lietuvos draudikų ir ženkliai skiriasi nuo rinkos dalies, kurią jie užima visoje rinkoje bendrai. Taigi, reikia atkreipti dėmesį, jog, kai kalbama apie užsienio draudikų galimybes didinti veiklos apimtį mažų įmokų segmente, omenyje turima jų galima plėtra, o ne „įėjimas“. Be to, kaip nurodyta Gairių dėl horizontalių susijungimo vertinimo 68 punkte, kad atėjimą būtų galima laikyti pakankamu konkurenciniu suvaržymu susijungiančioms šalims, turi būti įrodyta, kad jis yra tikėtinas, savalaikis ir pakankamas atgrasinti ar įveikti bet kokius potencialius susijungimo padarinius. Mažų įmokų segmente veikiantys užsienio draudikai nesukuria tokio spaudimo, kurį būtų galima laikyti pakankamu Koncentracijos padariniams įveikti. Net ir [KOMERCINĖ PASLAPTIS]¹⁸⁸ yra pabrėžiama, kad [KOMERCINĖ PASLAPTIS] taigi, matyti, jog mažų įmokų segmente užsienio draudimo bendrovės nesukuria pakankamo spaudimo Lietuvos draudikams, įskaitant Koncentracijos dalyvius.
- (286) Antra, pastarųjų trejų metų duomenys rodo, jog užsienio draudimo bendrovių rinkos dalis mažų įmokų segmente keitėsi neženkliai ir tendencingo augimo nebuvo – priešingai, užsienio draudikų rinkos dalis mažų įmokų segmente 2024 m. netgi buvo sumažėjusi, lyginant su 2022 m., nors visos Koncentracijos dalyvių nurodytos aplinkybės, jų teigimu, rodančios, kad užsienio draudimo bendrovės galėtų lengvai įeiti į mažų įmokų segmentą, egzistavo ir iki šiol. Net ir mažų įmokų [KOMERCINĖ PASLAPTIS] nepadidino užsienio draudikų rinkos dalių mažų įmokų segmente, kas tik dar kartą parodo, kad [KOMERCINĖ PASLAPTIS] ne visada inicijuoja aktyvesnę konkurenciją. Taikomos minimalios įmokos rodo, kad užsienio draudikai gali turėti priežasčių, dėl kurių jiems neapsimoka sudarinėti draudimo sutarčių už mažas įmokas.
- (287) Paaškinimuose Koncentracijos dalyviai taip pat pabrėžia, jog užsienio bendrovių „įėjimas“ nesudėtingas dėl toliau išvardintų priežasčių: draudimo veiklą palengvina brokeriai, rizika nukrypti nuo teisės aktuose įtvirtintų mokumo rodiklių reikalavimų yra tik teorinė, pirkėjams draudiko keitimo procesas yra nesudėtingas, nesukuriantis papildomų kaštų, daugelis sutarčių sudaroma ne ilgiau kaip vieneriems metams, o konkurentai, norėdami įeiti į mažų įmokų segmentą, neprivalo pasiekti kažkokio konkretaus veiklos masto¹⁸⁹. Koncentracijos dalyvių teigimu, visos šios aplinkybės turėtų leisti užsienio draudikų buvimą kitame tos pačios rinkos segmente vertinti kaip potencialią konkurenciją ir konkurencinio spaudimo šaltinį¹⁹⁰.
- (288) Atkreiptinas dėmesys, jog Koncentracijos dalyviai, bandydami pagrįsti lengvą užsienio draudikų įėjimą į rinką, remiasi tik tuo, jog tam nėra jokių fizinių ar finansinių kliūčių, tačiau visiškai neįvertina

¹⁸⁶ Kaip aptarta 4.1 dalyje, užsienio draudikų rinkos dalis mažų įmokų segmente siekia [10-20] proc., o visoje rinkoje bendrai – [70-80] proc.

¹⁸⁷ Koncentracijos dalyvių 2025 m. rugsėjo 23 d. paaškinimai, 90 pastraipa (Bylos tomas 8 K, 22 lapas).

¹⁸⁸ Pranešimo priedas Nr. 4.4. „Vežėjų atsakomybės draudimas“, 16 puslapis, 25 puslapis (Bylos tomas 4 K, 79 lapas).

¹⁸⁹ Koncentracijos dalyvių 2025 m. rugsėjo 23 d. paaškinimų 91-98 pastraipos (Bylos tomas 8 K, 22-24 lapai).

¹⁹⁰ Koncentracijos dalyvių 2025 m. rugsėjo 23 d. paaškinimų 89 pastraipa (Bylos tomas 8 K, 22 lapas).

to, kad užsienio draudikai gali neturėti jokių paskatų didinti veiklos apimčių mažų įmokų segmente. Konkurencijos taryba neginčija, jog užsienio draudikai, norėdami vykdyti veiklą mažų įmokų segmente, nesusiduria su fiziniais ar finansiniais barjeriais, tačiau visos aplinkybės rodo, jog užsienio draudikai neturi intencijų būti aktyvesni mažų įmokų segmente. Koncentracijos dalyviai neatsižvelgia į rinkos dalyvių pateiktas indikacijas dėl minimalių įmokų bei į išreikštus pastebėjimus dėl mažas įmokas mokančių klientų prieinamumo prie užsienio draudikų. Be to, visos Koncentracijos dalyvių išvardintos aplinkybės egzistuoja jau dabar, bet tai nepadidino užsienio draudikų rinkos dalies mažų įmokų segmente. Galima matyti, jog bendrai rinkoje užsienio draudikų rinkos dalis augo, bet mažų įmokų segmente beveik nesikeitė, kas dar kartą įrodo, kad mažų įmokų segmentas užsienio draudimo bendrovėms nėra patrauklus. Taigi, visa tai pagrindžia vertinimą, kad ir toliau užsienio draudikai nevaržys Koncentracijos dalyvių mažų įmokų segmente.

- (289) Koncentracijos dalyviai taip pat teigia, kad yra įmanomas ir naujo konkurento, dar neveikusio jokiam atitinkamų rinkų segmente, įėjimas¹⁹¹, tačiau, kaip minėta (275) pastraipoje, Konkurencijos tarybos vertinimu, nėra aplinkybių, rodančių, kad tai būtų tikėtina, o tokių atvejų, kai draudikai veiktų tik mažų įmokų segmente, nėra ir pastaruoju metu tokių įėjimų nepasitaikė.
- (290) Atsiliepimuose į Išvadas Koncentracijos dalyviai teigia, kad visa įėjimo į rinką kliūčių bei naujos įmonės įėjimo tikimybės analizė yra neaktuali Pranešime nagrinėjamos konkurencijos problemos kontekste nes:
- Išvados yra grindžiamos Lietuvoje veikiančių konkurentų komentarais, kurie Konkurencijos tarybos klausimą apie naujo konkurento įėjimą į rinką vertino remdamiesi prielaida, jog nauji konkurentai atitinkamoje rinkoje gali veikti tik taip, kaip veikia kiti Lietuvoje įsisteigę draudikai, tačiau draudikai Lietuvos vežėjų civilinės atsakomybės draudimo rinkoje gali veikti ir neįsisteigę Lietuvoje. Toks „įėjimas į rinką“ nereikalauja jokių reikšmingų investicijų¹⁹²;
  - Tai, jog užsienio draudikai jau aktyviai veikia Lietuvoje, niekaip nesiderina su išvada, jog įėjimas į šią atitinkamą rinką yra ribotas dėl aukštų patekimo į rinką barjerų¹⁹³;
  - Kritiškai vertinamas ir Išvadų teiginys, jog per pastaruosius 5 metus nebuvo naujų įėjimų į atitinkamą rinką¹⁹⁴;
  - Išvada apie tariamus patekimo į rinką barjerus tam tikra apimtimi prieštarauja daromai išvadai, jog konkurentai neturi techninių ar finansinių kliūčių didinti pasiūlą. Kadangi ES/EEE veikiantys draudikai Lietuvoje veiklą vykdo per brokerius, jų įėjimas į rinką iš esmės ir yra pasiūlos padidinimas – jie tiesiog teikia pasiūlymus ir sudaro draudimo sutartis su klientais, t.y. perima Lietuvoje įsisteigusius draudikų ar kitų užsienio draudikų klientus. Todėl yra neaišku, kaip išvada apie kliūčių padidinti pasiūlą nebuvimą dera su išvada, jog patekimas į vežėjų civilinės atsakomybės draudimo rinką yra sudėtingas dėl finansinių ar teisinių reikalavimų¹⁹⁵;
  - Išvadose akcentuojama aplinkybė, kad užsienio draudikų aktyvumas mažų įmokų segmente yra reikšmingai mažesnis nei konkuruojant visoje vežėjų civilinės atsakomybės draudimo rinkoje arba didesnių įmokų segmente, savaime nėra susijęs su patekimo į rinką barjerų vertinimu. Patekimo į rinką barjerų analizė turi atsakyti į klausimą, ar yra objektyvių kliūčių, kurios apsunkintų įėjimą į atitinkamą rinką ar jos segmentą tiems draudikams, kurie, reaguodami į galimą kainų pakėlimą po Koncentracijos, norėtų į ją įeiti. Analizėje tokio pobūdžio kliūčių nėra nurodoma¹⁹⁶;

¹⁹¹ Koncentracijos dalyvių 2025 m. rugsėjo 23 d. paaiškinimų 86 pastraipa (Bylos tomas 8 K, 21 lapas).

¹⁹² Atsiliepimų į Išvadas 85 pastraipa (Bylos tomas 45 K, 41 lapas).

¹⁹³ Atsiliepimų į Išvadas 86 pastraipa (Bylos tomas 45 K, 41 lapas).

¹⁹⁴ Atsiliepimų į Išvadas 87 pastraipa (Bylos tomas 45 K, 41 lapas).

¹⁹⁵ Atsiliepimų į Išvadas 88 pastraipa (Bylos tomas 45 K, 41 lapas).

¹⁹⁶ Atsiliepimų į Išvadas 91 ir 92 pastraipos (Bylos tomas 45 K, 42 lapas).

- f) Išvadų teiginiai, kurie tikrai aptaria rinkos struktūrą atspindinčią informaciją, savaime nepagrindžia išvados, jog dėl kažkokių specifinių barjerų įėjimas į mažos vertės segmentą būtų sudėtingas¹⁹⁷.
- (291) Taigi, Koncentracijos dalyvių teigimu, ignoruojama esminė aplinkybė – tai, kad Lietuvos rinkoje galima veikti neįsisteigus Lietuvoje ir kad tokių užsienio draudikų veikla yra pagrindinis konkurencinio spaudimo šaltinis vežėjų civilinės atsakomybės draudimo rinkoje¹⁹⁸. Be to, pati analizė yra metodologiškai nekorektiška, nes ji atlikta ignoruojant tai, jog tiriama konkurencijos problema yra susijusi tik su mažų įmokų segmentu¹⁹⁹.
- (292) Pirmiausia, atkreiptinas dėmesys, jog Išvadų dalyse, kuriose aptariamos kliūtys, su kuriomis susidurtų į vežėjų civilinės atsakomybės draudimo rinką norintis ateiti konkurentas, kalbama apie teisinius bei finansinius barjerus, su kuriais susidurtų naujas, dar šioje draudimo rūšyje neveikiantis, konkurentas. Kaip pabrėžiama Išvadose, iš rinkos dalių galima matyti, jog užsienio bendrovės bendrai šioje rinkoje yra aktyvios, taigi, užsienio draudikai nėra traktuojami kaip nauji, šių paslaugų neteikiantys konkurentai, kurie susiduria su išvardintomis kliūtimis. Kaip pažymėta (275) pastraipoje, kai kalbama apie užsienio draudikų galimybes didinti veiklos apimtį mažų įmokų segmente, omenyje turima jų galima plėtra, o ne „įėjimas“. Vis dėlto, Konkurencijos taryba pabrėžia, kad, net jei kaip teigia Koncentracijos dalyviai, užsienio draudikai ir nesusiduria su jokiais reikšmingomis įėjimo į rinką ar plėtros kliūtimis, jų, aktyvumas mažų įmokų segmente yra ribotas ir keliantis mažesnę konkurencinį spaudimą Lietuvos draudikams nei visoje rinkoje bendrai ir, kaip aptarta šioje bei ankstesnėse dalyse, užsienio draudikai neturi paskatų didinti veiklos apimtį šiame segmente, taigi, jų plėtra artimiausiu metu yra mažai tikėtina.
- (293) Taigi, Koncentracijos dalyvių išsakyti argumentai dėl analizės neaktualumo yra nepagrįsti. Šioje dalyje daroma išvada, jog naujo, dar draudimo veiklos nevykdančio arba šios draudimo rūšies paslaugų neteikiančio konkurento įėjimas į šią rinką yra mažai tikėtinas, nėra taikoma draudimo veiklą jau vykdančioms užsienio draudikams. Koncentracijos dalyvių teiginys, jog analizė yra metodologiškai nekorektiška, taip pat nėra pagrįstas. Nėra jokių indikacijų, jog įėjimo procesas į mažų įmokų segmentą skirtųsi nuo įėjimo į vežėjų civilinės atsakomybės draudimo rinką apskirtai, todėl nėra jokio pagrindo atskirai vertinti įėjimo į rinką bei naujos įmonės įėjimo tikimybės tik mažų įmokų segmente, ypač turint omenyje tai, kad draudikai veikia visuose segmentuose.
- (294) Taigi, nors naujų užsienio draudimo bendrovių įėjimas į vežėjų civilinės atsakomybės draudimo rinką Lietuvos Respublikoje nėra neįmanomas, vis tik užsienio bendrovių reikšmingas įėjimas ir plėtra mažų įmokų segmente šiuo metu yra mažai tikėtina.
- (295) Apibendrinant, visiškai naujo konkurento (iki tol neteikusio draudimo paslaugų) įėjimas ar jau veikiančių draudimo bendrovių Lietuvoje plėtra į vežėjų civilinės atsakomybės draudimo Lietuvos Respublikoje rinką ar jos mažų įmokų segmentą yra mažai tikėtini dėl įvairių finansinių, teisinių bei su žmogiškaisiais ištekliais susijusių kliūčių buvimo.

4.8. Dėl papildomų Koncentracijos dalyvių pateiktų argumentų

- (296) Koncentracijos dalyvių daroma prielaida, jog kainos padidėjimo atveju mažų įmokų segmente Koncentracijos dalyviai prarastų klientus, o užsienio draudikai galėtų juos perimti²⁰⁰, yra nepagrįsta. Kaip minėta (98) pastraipoje, mažesnė konkurencija mažų įmokų segmente daro kainų kėlimą tame segmente labiau tikėtiną, o turint omenyje, [KOMERCINĖ PASLAPTIS], bet užsienio draudikai jame vis tiek yra mažiau aktyvūs, nesuteikia pagrindo manyti, jog po Koncentracijos atsirastų aplinkybių, kurios padidintų užsienio draudikų įsitraukimą šiame segmente.

¹⁹⁷ Atsiliepimų į Išvadą 93 pastraipa (Bylos tomas 45 K, 42 lapas).

¹⁹⁸ Atsiliepimų į Išvadą 89 pastraipa (Bylos tomas 45 K, 41 lapas).

¹⁹⁹ Atsiliepimų į Išvadą 84 pastraipa (Bylos tomas 45 K, 40 lapas).

²⁰⁰ *Copenhagen Economics* 2025 m. spalio 3 d. analizė „Assessment of carrier liability market“, 28-31 pastraipos (Bylos tomas 8K, 87 lapas).

- (297) *Copenhagen Economics* teigimu, nėra aišku, kuo yra grindžiamas teiginys, kad užsienio draudikai mažų įmokų segmente teikia nekonkurencingus pasiūlymus (teigiama, kad Grupė neatliko Lietuvos ir užsienio draudikų kainų palyginimo analizės). Bet kuriuo atveju, kiekvienas Koncentracijos dalyvių bandymas pakelti kainas padidins užsienio draudikų paskatas teikti konkurencingus pasiūlymus klientams segmente²⁰¹.
- (298) Kaip minėta (87) - (88) pastraipose, nagrinėjimo metu buvo remtasi pateiktais rinkos dalyvių atsakymais, kurie indikavo, kad užsienio draudikai taiko minimalias įmokas, dėl kurių užsienio draudikų pasiūlymai mažų įmokų segmento klientams nėra patrauklūs. Konkurencijos taryba neatliko Lietuvos ir užsienio draudikų kainų palyginimo analizės, kadangi tokio tipo analizės atlikimas praktiškai nėra įmanomas, kadangi patys Koncentracijos dalyviai nurodo, jog kainodara yra nustatoma individualiai²⁰², taip pat *Copenhagen Economics* ir patys neatliko kainų palyginimo analizės. Be to, užsienio draudikų užimamų rinkos dalių skirtumai visoje rinkoje ir mažų įmokų segmente rodo, kad užsienio draudikai mažų įmokų segmente yra gerokai mažiau konkurencingi, o Koncentracijos dalyviai [KOMERCINĖ PASLAPTIS]²⁰³. Galiausiai, Koncentracijos dalyviai savo [KOMERCINĖ PASLAPTIS] ir Paaiškinimuose teigia, kad mažų įmokų segmentas jau dabar yra [KOMERCINĖ PASLAPTIS], tačiau tai nepaskatino užsienio draudikų teikti konkurencingus pasiūlymus šiam segmentui. Nėra jokio pagrindo manyti, kad ši situacija po Koncentracijos įgyvendinimo pasikeis.
- (299) *Copenhagen Economics* teigimu, klientai, esantys netoli mažų įmokų segmento ribos, kainų kilimo atveju jau patektų į didelių įmokų segmentą ir jiems užsienio draudikai būtų alternatyva. Taip pat, įvykus kainų padidėjimui, mažų įmokų segmento riba tikėtina nukris, kadangi padaugės klientų, kuriems užsienio draudikų pasiūlymai yra konkurencingi. Koncentracijos dalyvių klientų ir įmokų pasiskirstymas mažų įmokų segmente rodo, kad nors klientų skaičius yra didesnis mažiausiose įmokų vertėse, didelė dalis klientų įmokų yra arti mažų įmokų segmento ribos²⁰⁴.
- (300) Konkurencijos tarybos vertinimu, vien formalus mažų įmokų segmento ribos peržengimas nereiškia, kad visais atvejais, kai bus viršyta ši riba, užsienio draudikų pasiūlymai bus konkurencingi. Taip pat, iš *Copenhagen Economics* pateiktų histogramų matyti, kad priešingai nei teigia *Copenhagen Economics*, tik maža dalis į mažų įmokų segmentą patenkančių įmokų yra netoli mažų įmokų segmento ribos²⁰⁵. Tai rodo, kad galimas Koncentracijos dalyvių kainų padidėjimas lemtų tik mažos dalies Koncentracijos dalyvių klientų įmokų perėjimą į didesnę segmentą. Atlikti papildomi skaičiavimai rodo, kad mažų įmokų segmento ribai padidėjus 10 proc. (nuo 2500 Eur iki 2750 Eur), Koncentracijos dalyvių rinkos dalis vis dar viršytų 40 proc. Taip pat pastebėtina, kad užsienio draudikų rinkos dalis reikšmingai neišauga ir prie didesnės (2750 Eur) rinkos segmento ribos²⁰⁶. Galiausiai, dalis brokerių indikavo, kad užsienio draudikai taiko minimalias draudimo įmokas, aukštesnes nei 2500 Eur riba.
- (301) *Copenhagen Economics* teigimu, [KOMERCINĖ PASLAPTIS], vis dėlto, vertinant „trendą“, nėra jokio aiškaus lūžio taško, rodančio, kad konkurencinės sąlygos smarkiai skiriasi priklausomai nuo kliento vilkikų skaičiaus²⁰⁷.
- (302) [KOMERCINĖ PASLAPTIS] Tai parodo, kad atskiras mažų įmokų segmentas egzistuoja [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

²⁰¹ *Copenhagen Economics* 2025 m. spalio 3 d. analizė „Assessment of carrier liability market“, 24 pastraipa (Bylos tomas 8 K, 85 lapas).

²⁰² Pranešimas apie koncentraciją, 76.1. dalis (Bylos tomas 5 K, 52 lapas).

²⁰³ Pranešimo apie koncentraciją priedas Nr. 4.4. „Vėžėjų atsakomybės draudimas“, 25 puslapis (Bylos tomas 4 K, 79 lapas).

²⁰⁴ *Copenhagen Economics* 2025 m. spalio 3 d. analizė „Assessment of carrier liability market“, 26 - 28 pastraipos (Bylos tomas 8 K, 85 – 87 lapai).

²⁰⁵ Remiantis *Copenhagen Economics* duomenimis, 1800 – 2000 Eur rėžyje yra sugeneruojama [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. ERGO ir [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. Gjensidige mažų įmokų segmento įmokų.

²⁰⁶ Nei vieno užsienio draudiko rinkos dalis neviršija 5 proc., o bendra visų užsienio draudikų rinkos dalis siektų [10-20] proc.

²⁰⁷ *Copenhagen Economics* 2025 m. spalio 3 d. analizė „Assessment of carrier liability market“, 32 – 33 pastraipos (Bylos tomas 8 K, 87 - 89 lapai).

- (303) *Copenhagen Economics* teigimu, klientams, turintiems mažus parkus, egzistuoja didesnė įmokos vienam vilkikui variacija. Taip yra todėl, kad tarp mažų klientų yra daugiau specializuotų įmonių, turinčių didesnę riziką ar turinčių prastesnę įvykių istoriją. Taigi, nėra jokio pagrindo manyti, kad didesnė įmokų variacija yra nulemta konkurencinių veiksnių, konkrečiau rinkos dalių skirtumų. Tai yra dar vienas argumentas tam, kad įmokų dydis nėra tinkamas rodiklis rinkos daliai matuoti²⁰⁸.
- (304) Pabrėžtina, kad *Copenhagen Economics*, teigdami, kad tarp mažų klientų yra daugiau tokių, kurie turi didesnę riziką, iš esmės prieštarauja Koncentracijos dalyvių [KOMERCINĖ PASLAPTIS] pateiktai pozicijai, kad [KOMERCINĖ PASLAPTIS]²⁰⁹, taip pat tam, kad [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Taip pat, Konkurencijos taryba neteigia, kad didesnė draudimo įmokų variacija mažų įmokų segmente yra nulemta konkurencinių veiksnių. Galiausiai, užsienio draudikų nustatomos minimalios įmokos nėra sąlyginės mažai ar didelei rizikai. Pavyzdžiui, tiek klientui su vienu vilkiku, kuriuo rizika yra didelė, tiek klientui su 8 vilkikais, bet mažesne rizika, jeigu jų mokama draudimo įmoka yra mažesnė už užsienio draudikų taikomą minimalią įmoką, jiems užsienio draudikų pasiūlymas nebus patrauklus.
- (305) Koncentracijos dalyvių atstovo 2025 m. spalio 3 d. el. laiške buvo nurodyta, jog Koncentracijos dalyvių atstovai peržiūrėjo Europos Komisijos praktiką, kur koncentracijos buvo leistos nepaisant atskirame segmente ar rinkoje buvusios didesnės nei 50 proc. rinkos dalies. Anot atstovų, Europos Komisija paprastai vertindavo konkurentų pajėgumus, t. y. galimybę plėstis, ir jeigu rinkoje ar segmente nebūdavo barjerų tam, tokiu atveju buvo daroma išvada, jog rinkoje ar segmente esantys konkurentai konkuruos dėl susijungiančių šalių klientų. Tokie sprendimai būdavo priimami rinkose (įvairių prekių gamyba, dujų tiekimas ir pan.), kuriose plėtra ar tiekėjo pakeitimas yra sudėtingesni nei draudime.
- (306) Sutiktina, kad Koncentracijos dalyvių rinkos dalys suteikia, visų pirma, naudingas pirmąsias nuorodas apie rinkos struktūrą ir konkurencinę abiejų susijungiančių šalių ir jų konkurentų svarbą, tačiau tai nėra vienintelis kriterijus, kuris turi būti vertinamas, siekiant nustatyti galimas neigiamas sandorio pasekmes konkurencijai. Be to, Europos Komisijos praktikoje yra atvejų, kai Europos Komisija nustatė konkurencijos problemas, esant ir mažesnėms nei 50 proc. rinkos dalims²¹⁰.
- (307) Apibendrinant, Koncentracijos galimo poveikio konkurencijai išvada daroma remiantis įvairiais ir visapusiškais vertinimo kriterijais, neakcentuojant išimtinai tik Koncentracijos dalyvių užimamų rinkos dalių dydžių.
- (308) Pranešimą pateikęs ūkio subjektas atkreipė dėmesį, kad itin svarbu, jog atlikta rinkos analizė ir brokerių apklausa būtų reprezentatyvi. Pranešimą pateikęs ūkio subjektas nurodo, kad tiesioginis vežėjų civilinės atsakomybės draudimo paslaugų įsigijimas yra mažai tikėtinas, paslaugos paprastai yra įsigyjamoms tarpininkaujant brokeriams arba iš MGA. Pažymėtina, kad Lietuvos draudėjai (klientai) gali draustis užsienyje ne tik per Lietuvoje įsisteigusius brokerius ir (arba) MGA įmones, bet ir per užsienyje įsteigtas brokerių ir (arba) MGA įmones. Pranešimą pateikęs ūkio subjekto vertinimu, mažesnių klientų (arba sutarčių) segmento bendrovės Lietuvoje dirba ne su dideliais, bet su vidutinio dydžio bei mažesniais brokeriais. Pranešimą pateikęs ūkio subjekto supratimu, Grupė apklausė dalį Lietuvoje veikiančių brokerių, tačiau tokia informacija tikėtina pilnai neatspindi situacijos. Atsižvelgiant į šias aplinkybes, Pranešimą pateikęs ūkio subjektas Konkurencijos tarybai pateikė:
- (a) brokerių, draudikų ir MGA sąrašą, neturinčių biurų, bet veikiančių Lietuvoje;
  - (b) brokerių ir MGA sąrašą, turinčius biurus Lietuvoje ir palaikančius verslo santykius su užsienio draudikais;

²⁰⁸ *Copenhagen Economics* 2025 m. spalio 3 d. analizė „Assessment of carrier liability market“, 33 pastraipa (Bylos tomas 8 K, 88-89 lapai).

²⁰⁹ Pranešimo apie koncentraciją priedas Nr. 4.4. „Vežėjų atsakomybės draudimas“, 26 puslapis (Bylos tomas 4 K, 79 lapas).

²¹⁰ Pavyzdžiui, Europos Komisijos 2016 m. gegužės 11 d. sprendimas HUTCHINSON 3G UK / TELEFONICA UK Nr. M.7612.

(c) 4 ūkio subjektų pavyzdžius, kurie, ERGO žiniomis, įsigijo draudimą tiesiogiai iš ne Lietuvos draudimo bendrovių²¹¹.

- (309) Konkurencijos tarybos vertinimu, Koncentracijos nagrinėjimo metu surinkta informacija yra pakankama daryti išvados apie padėtį vežėjų civilinės atsakomybės draudimo Lietuvos Respublikoje rinkoje ir mažų įmokų segmente. Pastebėtina, kad nagrinėjimo metu buvo apklausti dauguma²¹² Koncentracijos dalyvių pateiktame sąraše nurodytų Lietuvoje įsisteigusių brokerių ir MGA. Pirmiausiai apklausus pagrindinius brokerius dėl užsienio draudikų klientų, vėliau buvo išsiųsti papildomi paklausimai ir mažesniems draudimo brokeriams. Gavus 15 naujų mažesnių brokerių atsakymus, bendra Koncentracijos dalyvių rinkos dalis mažų įmokų segmente sumažėjo mažiau nei 1 proc. punktu, palyginti su pradiniu vertinimu, atliktu pagal pagrindinių draudimo tarpininkų duomenis. Tai rodo, kad kelių papildomų mažesnių brokerių apklausimas neturėtų reikšmingos įtakos rinkos dalių vertinimui.
- (310) Kalbant apie Koncentracijos dalyvių pateiktą Lietuvoje neįsisteigusių brokerių, draudikų ir MGA sąrašą, svarbu paminėti, kad siekiant surinkti visą reikšmingą informaciją apie užsienio draudikų daromą konkurencinį spaudimą Koncentracijos dalyviams, Pranešime buvo siūloma apklausti tik Lietuvoje įsisteigusius draudimo brokerius. Apie MGA egzistavimą ne gyvybės draudimo sektoriuje Pranešime apskritai nebuvo užsimenama. Apie MGA egzistavimą rinkoje bei dviejų MGA pavyzdžius Koncentracijos dalyviai indikavo tik 2025 m. liepos 21 d., t. y. praėjus beveik 3 mėnesiams nuo Koncentracijos nagrinėjimo pradžios²¹³. Išsamų Lietuvoje neįsisteigusių brokerių, draudikų ir MGA sąrašą Koncentracijos dalyviai pateikė tik 2025 m. rugsėjo 5 d. t. y. praėjus daugiau nei 4 mėnesiams nuo Koncentracijos nagrinėjimo pradžios²¹⁴. Įvertinus šias aplinkybes, Konkurencijos taryba neturėjo jokių galimybių apklausti šiuos užsienyje veikiančius ūkio subjektus, surinkti aktualius duomenis bei atlikti jų vertinimą per tokį ribotą laiką.
- (311) Bet kokių atveju, pabrėžtina kad Koncentracijos dalyviai nepateikė jokių įrodymų, kad sąraše pateikti ūkio subjektai faktiškai parduoda vežėjų civilinės atsakomybės draudimo paslaugas Lietuvoje, tiesiogiai, o ne per Lietuvoje veikiančius brokerius, kurių didelė dalis nagrinėjimo metu buvo apklausti. Tuo labiau nebuvo pateikti įrodymai, kad tokia praktika yra vykdoma mažų įmokų segmente. Taip pat, absoliučiai didžioji dalis Koncentracijos dalyvių sąraše nurodytų Lietuvoje neregistruotų draudikų ir MGA atsispindi nagrinėjimo metu surinktuose duomenyse, gautuose iš Lietuvoje veikiančių draudimo brokerių. Tai, kad Konkurencijos taryba nepraleido svarbių užsienyje veikiančių konkurentų parodo ir atlikta dingusių klientų apklausa (190) pastraipa. Nei vienas apklaustas su ERGO ar Gjensidige sutarties nepratęsęs klientas nenurodė, kad perėjo pas užsienio draudiką ar MGA²¹⁵.
- (312) Galiausiai, vertinant Koncentracijos dalyvių pateiktus pavyzdžius dėl tiesiogiai iš užsienio draudikų paslaugas perkančių bendrovių, trys įmonės Konkurencijos tarybos turimuose duomenyse matomos kaip apsidraudusios užsienio draudimo bendrovėse, bet per Lietuvoje veikiančius brokerius. Viena įmonė nėra identifikuojama surinktuose duomenyse (nei Lietuvos draudimo bendrovių, nei brokerių). Tai gali reikšti, kad įmonė nebuvo Koncentracijos dalyvių klientė nagrinėjimu laikotarpiu, todėl šis pavyzdys galimai nėra tinkamas jų teiginiams pagrįsti. Be to, ši įmonė galimai draustis pradėjo tik 2025 m., todėl analizuojamas laikotarpis (iki 2024 m.) jos dar neapima. Taip pat, patys Koncentracijos dalyviai nurodė, kad tiesioginis paslaugų įsigijimas iš užsienio draudikų yra mažai tikėtinas, todėl bet kuriuo atveju, Koncentracijos dalyvių pateikti pavyzdžiai galėtų būti tik išimtiniai.

²¹¹ Koncentracijos dalyvių atsakymas į 2025 m. rugpjūčio 12 d. Konkurencijos tarybos rašto Nr.(2.41Mr-46)6V-803 „Dėl informacijos pateikimo“, 2 klausimą (Bylos tomas 7 K, 131 – 136 lapai).

²¹² Išskyrus du. Pabrėžtina, kad vienas neapklaustas ūkio subjektas atsispindi kitų brokerių duomenyse, todėl jo pardavimai bent iš dalies yra atspindėti.

²¹³ 2025 m. liepos 21 d. Koncentracijos dalyvių atsakymas į 2025 m. liepos 17 d. Konkurencijos tarybos rašto Nr. (2.41Mr-46)6V-709 „Dėl informacijos pateikimo“, 1 klausimą (Bylos tomas 7 K, 90 – 92 lapai).

²¹⁴ 2025 m. rugsėjo 5 d. Koncentracijos dalyvių atsakymas į 2025 m. rugpjūčio 12 d. Konkurencijos tarybos rašto Nr. (2.41Mr-46)6V-803 „Dėl informacijos pateikimo“, 2 klausimą (Bylos tomas 7 K, 133 – 134 lapai).

²¹⁵ Telefoninių skambučių metu apklaustų ūkio subjektų pateikta informacija (Bylos tomas 39 NK, 1-3 lapai).

4.9. Koncentracijos poveikio konkurencijai vertinimo išvados

- (313) Remiantis Koncentracijos nagrinėjimo metu surinktais duomenimis, Konkurencijos tarybos vertinimu, dėl Koncentracijos nebūtų sukurta ar sustiprinta dominuojanti padėtis arba itin apribota konkurencija vertinant vežėjų civilinės atsakomybės draudimo Lietuvos Respublikoje rinką bendrai.
- (314) Vis dėlto, surinkti duomenys rodo, kad bendra Koncentracijos dalyvių rinkos dalis mažų įmokų segmente viršija 40 proc., o Koncentracijos dalyviai yra pirmas ir trečias pagal dydį šio segmento dalyviai. Po Koncentracijos įgyvendinimo Koncentracijos dalyvių rinkos dalis šiame segmente būtų [KOMERCINĖ PASLAPTIS] didesnė už artimiausio konkurento. Po Koncentracijos mažų įmokų segmentas taptų labai koncentruotas.
- (315) Atlikta perėjimų analizė rodo, kad Koncentracijos dalyviai yra artimi, o tam tikrais atvejais ir artimiausi konkurentai mažų įmokų segmente: ERGO yra bent jau artimas, o atskirais laikotarpiais ir artimiausias Gjensidige konkurentas, tuo tarpu Gjensidige yra artimas ERGO konkurentas.
- (316) Mažų įmokų segmento klientai turės ribotas galimybes pakeisti tiekėją: po Koncentracijos dar labiau sumažės galimų alternatyvų, kurių skaičius ir taip yra ribotas. Negana to, alternatyvūs tiekėjai būtų ženkliai mažesni už Koncentracijos dalyvius.
- (317) Mažai tikėtina, kad konkurentai padidins pasiūlą mažų įmokų segmente. Nors ir neegzistuoja techninių ar finansinių kliūčių padidinti pasiūlą, mažai tikėtina, kad konkurentai turės tam paskatų.
- (318) Susijungimu bus panaikinta svarbi konkurencinė jėga mažų įmokų segmente. Po Koncentracijos ERGO netektų reikšmingo, į mažų įmokų segmentą orientuoto konkurento.
- (319) Koncentracijos dalyvių pirkėjai ar brokeriai neturi kompensacinės pirkėjo įtakos, kuri atsvertų neigiamas Koncentracijos pasekmes.
- (320) Taip pat, mažai tikėtinas pakankamas ir savalaikis naujos įmonės įėjimas į mažų įmokų segmentą.
- (321) Vadovaujantis aukščiau išdėstyta informacija, darytina išvada, kad dėl vykdomos Koncentracijos būtų sukurta ar sustiprinta dominuojanti padėtis arba itin apribota konkurencija vežėjų civilinės atsakomybės draudimo Lietuvos Respublikoje rinkos mažų įmokų segmente.

5. Pateikti Įsipareigojimai ir jų vertinimas

- (322) Siekdama pašalinti galimas neigiamas Koncentracijos pasekmes konkurencijai *Munich Re* 2025 m. lapkričio 27 d. pateikė Įsipareigojimus, kurie buvo patikslinti 2025 m. gruodžio 10 d.
- (323) Konkurencijos taryba 2025 m. lapkričio 27 d. Įsipareigojimus paskelbė viešai konsultacijai kviesdama pateikti argumentuotą nuomonę ar pastabas dėl Įsipareigojimų. Nuomonių dėl Įsipareigojimų nebuvo gauta.

5.1. Įsipareigojimų vertinimo gairės

- (324) Koncentracijoje dalyvaujantys ūkio subjektai turi teisę teikti Konkurencijos tarybai įsipareigojimus, pašalinančius konkurencijos problemą, kuri atsirastų dėl koncentracijos įgyvendinimo²¹⁶. Įsipareigojimai turi būti pakankami konkurencijos problemoms visiškai išspręsti, išsamūs bei tinkami juos įgyvendinti per kuo trumpesnę laiką²¹⁷. Jeigu įsipareigojimai nepašalina konkurencijos problemų, Konkurencijos taryba priima nutarimą atsisakyti duoti leidimą vykdyti koncentraciją²¹⁸. Vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 12 straipsnio 1 dalies 2 punktu, Konkurencijos taryba, išnagrinėjusi pranešimą apie koncentraciją, gali priimti nutarimą leisti vykdyti koncentraciją pagal dalyvaujantiems ūkio subjektams ar kontroliuojantiems asmenims nustatytas koncentracijos vykdymo sąlygas ir įpareigojimus. Konkurencijos įstatyme įtvirtinta, kad šios vykdymo sąlygos ir įpareigojimai reikalingi tam, kad nebūtų sukurta ar sustiprinta dominuojanti padėtis arba itin apribota konkurencija atitinkamoje rinkoje.

²¹⁶ Pranešimo apie koncentraciją pateikimo ir nagrinėjimo tvarkos 48 punktas.

²¹⁷ Pranešimo apie koncentraciją pateikimo ir nagrinėjimo tvarkos 50 punktas.

²¹⁸ Pranešimo apie koncentraciją pateikimo ir nagrinėjimo tvarkos 52 punktas.

- (325) Remiantis Europos Komisijos išaiškinimais, pateiktais Pranešime dėl konkurencijos gynimo priemonių, priimtinių pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 139/2004 ir Komisijos reglamentą (EB) Nr. 802/2004 (toliau – Pranešimas dėl konkurencijos gynimo priemonių), šalių pasiūlytų įsipareigojimų tikslas yra pašalinti Europos Komisijos identifikuotas abejones dėl konkurencijos ir užtikrinti konkurencingas rinkos struktūras. Įsipareigojimų turi pakakti konkurencijos problemoms visiškai išspręsti, ir jie turi būti išsamūs bei visais atžvilgiais veiksmingi. Be to, įsipareigojimai turi būti tinkami veiksmingai juos įgyvendinti per trumpą laiko tarpą, nes konkurencijos rinkoje sąlygos nebus užtikrintos, kol nebus įvykdyti įsipareigojimai²¹⁹.
- (326) Įsipareigojimų tinkamumo įvertinimui reikalinga, kad šalys Europos Komisijos vertinimui pateiktų reikalingą išsamią informaciją apie siūlomų įsipareigojimų turinį, jų įgyvendinimo sąlygas bei pagrįstų pateiktų įsipareigojimų tinkamumą išspręsti konkurencijos problemoms. Pažymėtina, kad tik šalys turi visą svarbią informaciją, kuri būtina įvertinti, ar šalių pasiūlyti įsipareigojimai juos įgyvendinus išspręstų nustatytas konkurencijos problemas²²⁰.
- (327) Jeigu šalys nepasiūlo įtikinamų konkurencijos gynimo priemonių, kurios būtų tinkamos konkurencijos problemoms išspręsti, vienintelė Europos Komisijai liekanti galimybė – uždrausti koncentraciją²²¹.
- (328) Vertindama, ar siūlomas įsipareigojimas gali išspręsti nustatytą konkurencijos problemą, Europos Komisija išnagrinėja visus su pačia siūloma konkurencijos gynimo priemone susijusius svarbius veiksnius, įskaitant *inter alia* siūlomos konkurencijos gynimo priemonės rūšį, dydį ir apimtį, atsižvelgdama į rinkos, kurioje kyla konkurencijos problemų, struktūrą ir būdingas ypatybes, įskaitant šalių ir kitų rinkos dalyvių joje užimamą padėtį²²².
- (329) Europos Komisijos vertinimu, struktūrinio pobūdžio įsipareigojimai dažniausiai yra priimtinesni pasiekti pagrindinį įsipareigojimų tikslą – užtikrinti konkurencingas rinkos struktūras – pasiekti, nes jie ilgainiui užkerta kelią konkurencijos problemoms, kurių sukeltų susijungimas, be to, jiems nebūtinai vidutinės trukmės ar ilgalaikės kontrolės priemonės²²³. Įsipareigojimas perleisti dalį verslo – geriausias būdas spręsti konkurencijos problemas, kylančias dėl horizontalaus veiklos sričių sutapimo, nes tokiu būdu sudaromos sąlygos atsirasti naujam konkurencingam ūkio subjektui arba sustiprėti jau esantiems konkurentams²²⁴.
- (330) Pranešime dėl konkurencijos gynimo priemonių nurodyta, kad perleidžiamą veiklą turi sudaryti gyvybingas verslas, kuris, valdomas tinkamo įgijėjo, galėtų ilgai ir nuolat veiksmingai konkuruoti su susijungusia įmone. Verslas turi apimti visą turtą bei visus darbuotojus, kurie reikalingi ir būtini verslo gyvybingumui bei konkurencingumui užtikrinti, o Europos Komisija gali pritarti turto ir darbuotojų neįtraukimui, tik jeigu šalys gali aiškiai įrodyti, kad tai nekenkia verslo gyvybingumui ir konkurencingumui²²⁵.
- (331) Europos Komisijos vertinimu, numatomas verslo dalies perleidimo poveikis pasiekiamas, jei verslas perduodamas tinkamam įgijėjui, kuris jį pavers aktyviu konkurentu rinkoje. Tam tikrais atvejais tik gavusi pasiūlymą dėl preliminarus pirkėjo Europos Komisija gali reikiamai nustatyti, kad verslas iš tikrųjų bus perleistas tinkamam įgijėjui, todėl šalys įsipareigojimuose turi pasižadėti, kad neketina užbaigti susijungimo, kol nesudarys saistančio susitarimo su Europos Komisijos patvirtintu perleidžiamo verslo įgijėju²²⁶.

5.2. Pateikti Įsipareigojimai

²¹⁹ Pranešimo dėl konkurencijos gynimo priemonių 9 ir 15 punktai.

²²⁰ Pranešimo dėl konkurencijos gynimo priemonių 7 ir 8 punktai.

²²¹ Pranešimo dėl konkurencijos gynimo priemonių 6 punktas.

²²² Pranešimo dėl konkurencijos gynimo priemonių 12 punktas.

²²³ Pranešimo dėl konkurencijos gynimo priemonių 15 punktas.

²²⁴ Pranešimo dėl konkurencijos gynimo priemonių 17 ir 22 punktai.

²²⁵ Pranešimo dėl konkurencijos gynimo priemonių 23, 25 ir 29 punktai.

²²⁶ Pranešimo dėl konkurencijos gynimo priemonių 47 ir 53 punktai.

- (332) *Munich Re* įsipareigojo užtikrinti, kad būtų tinkamai perleistos visos Gjensidige vežėjų civilinės atsakomybės draudimo sutartys su klientais (toliau – Perleidžiamas portfelis).
- (333) Įsipareigojimuose numatyta *Munich Re* pareiga užtikrinti tinkamą Perleidžiamo portfelio valdymą, siekiant išsaugoti jo gyvybingumą, neatlikti jokių veiksmų, kurie galėtų sumažinti Perleidžiamo portfelio vertę ar vientisumą, arba galinčių pakeisti Perleidžiamo portfelio apimtį, ar pagrindinius sutartinius įsipareigojimus. *Munich Re* taip pat įsipareigojo užtikrinti, jog pereinamuoju laikotarpiu Perleidžiamo portfelio pirkėjui bus teikiamos paslaugos, kurių gali pagrįstai (protingai) prireikti sklandžiam Perleidžiamo portfelio perdavimui ir perėmimui.
- (334) *Munich Re* įsipareigojo perleisti Perleidžiamą portfelį Konkurencijos tarybos patvirtintam pirkėjui. Pirkėjui Įsipareigojimuose numatyti šie reikalavimai:
- pirkėjas turi būti nepriklausomas nuo *Munich Re* ir/ar Gjensidige ar su jomis susijusių įmonių;
  - pirkėjas turi turėti patirties teikiant draudimo paslaugas, finansinius išteklius, būtinas licencijas, kompetenciją ir suinteresuotumą išsaugoti ir efektyviai plėtoti perleidžiamą verslą ir aktyviai konkuruoti su koncentracijos dalyviais bei kitais konkurentais atitinkamoje rinkoje teikiant vežėjų civilinės atsakomybės draudimą;
  - Perleidžiamo portfelio įgijimas neturi sukurti, remiantis Konkurencijos tarybos turima informacija, *prima facie* konkurencijos problemų.
- (335) Siekiant išlaikyti Įsipareigojimų struktūrinį poveikį, *Munich Re* ir su ja susiję ūkio subjektai įsipareigojo 2 (du) metus nuo sandorio užbaigimo tiesiogiai ir netiesiogiai neįgyti jokių teisių ir pareigų pagal sutartis, sudarančias Perleidžiamą portfelį, ir nesudaryti naujų vežėjų civilinės atsakomybės draudimo sutarčių su tais klientais, su kuriais sudarytos vežėjų civilinės atsakomybės draudimo sutartys buvo perleistos.
- (336) Klientų, kurie buvo sudarę vežėjų civilinės atsakomybės draudimo sutartis su Gjensidige ir su *Munich Re* ir/ ar su ja susijusiais ūkio subjektais, atžvilgiu *Munich Re* ir su ja susiję ūkio subjektai turi teisę konkuruoti, siūlant jiems pratęsti ar sudaryti naujas sutartis tokia pačia apimtimi, kuria jos galiojo Perleidžiamo portfelio perleidimo metu.
- (337) Įsipareigojimai numato priemones, kuriomis bus užtikrintas nekonkuravimo įsipareigojimo įgyvendinimas, bei priemones, sudarančias galimybę Konkurencijos tarybai prižiūrėti Įsipareigojimų laikymąsi.
- (338) Įsipareigojimuose numatyta, kad Koncentracija gali būti įgyvendinama tik po to, kai Konkurencijos taryba patvirtina pirkėją ir su pirkėju sudarytą verslo perleidimo sutartį.

5.3. Įsipareigojimų vertinimas

- (339) Konkurencijos taryba nustatė, kad dėl nagrinėjamos Koncentracijos būtų sukurta ar sustiprinta dominuojanti padėtis arba itin apribota konkurencija vežėjų civilinės atsakomybės draudimo Lietuvos Respublikoje atitinkamos rinkos mažų įmokų segmente, tuo tarpu *Munich Re* įsipareigojo perleisti visas vežėjų civilinės atsakomybės draudimo sutartis, o ne tik tas, kurios būtų priskirtinos mažų įmokų segmentui. Toks perleidimas, Konkurencijos tarybos vertinimu, užtikrina, kad su *Munich Re* susijusio ūkio subjekto ERGO padėtis atitinkamoje rinkoje Lietuvoje ir siauresniuose jos segmentuose dėl Koncentracijos nesikeis. Tokiu būdu Konkurencijos tarybos identifikuota problema bus pašalinta ir atitinkamoje rinkoje bus išlaikyta veiksminga konkurencija.
- (340) Nors Perleidžiamas portfelis savaime negali būti laikomas gyvybingu verslu, tačiau *Munich Re* įsipareigojo Perleidžiamą portfelį perleisti pirkėjui, kuris turi patirties teikiant draudimo paslaugas, finansinius išteklius, būtinas licencijas, kompetenciją ir suinteresuotumą išsaugoti ir efektyviai plėtoti perleidžiamą verslą ir aktyviai konkuruoti su Koncentracijos dalyviais bei kitais konkurentais atitinkamoje rinkoje teikiant vežėjų civilinės atsakomybės draudimo paslaugas. Be to, *Munich Re* pereinamuoju laikotarpiu po Perleidžiamo portfelio perleidimo sandorio užbaigimo įsipareigojo pirkėjui teikti paslaugas, kurių gali pagrįstai (protingai) prireikti tvarkingam ir sklandžiam Perleidžiamo portfelio perdavimui ir perėmimui. Vertinimui svarbu ir tai, kad *Munich Re* įsipareigojo

Koncentraciją įgyvendinti tik po to, kai Konkurencijos taryba patvirtins pirkėją ir su pirkėju sudarytą sutartį. Atsižvelgiant į tai, tinkamai įgyvendinus Įsipareigojimus ir Perleidžiamą portfelį perleidus tinkamam pirkėjui, perleidžiamos verslo dalies apimtis bus pakankama veiksmingai konkuruoti su Koncentracijos dalyviais.

- (341) Įsipareigojimuose įtvirtintas 2 (dviejų) metų nekonkuravimo įpareigojimas, Konkurencijos tarybos vertinimu, yra pakankamas siekiant suteikti galimybę Perleidžiamą portfelį perėmusiam pirkėjui užtikrinti perimtos verslo dalies veiklos tęstinumą bei išlaikytų Įsipareigojimų struktūrinį poveikį.
- (342) Atsižvelgiant į tai, kad įgyvendinus Įsipareigojimus ir perleidus vieno iš Koncentracijoje dalyvaujančių subjektų verslo dalį bus panaikintas dėl Koncentracijos atsirandantis persidengimas vežėjų civilinės atsakomybės draudimo Lietuvos Respublikoje rinkoje (įskaitant probleminiame mažų įmokų segmente), Konkurencijos taryba daro išvadą, jog tinkamai ir laiku įgyvendinus priisimtus Įsipareigojimus bus pašalintos Konkurencijos tarybos nustatytos neigiamos Koncentracijos pasekmės, t. y. dėl Koncentracijos nebus sukurta ar sustiprinta dominuojanti padėtis ar itin apribota konkurencija vežėjų civilinės atsakomybės draudimo Lietuvos Respublikoje rinkos mažų įmokų segmente.

Vadovaudamasi Konkurencijos įstatymo 12 straipsnio 1 dalies 2 punktu,

Konkurencijos taryba n u t a r i a :

Leisti vykdyti koncentraciją *Münchener Rückversicherungs-Gesellschaft Aktiengesellschaft in München* netiesiogiai per *ERGO International AG*, įsigyjant 100 proc. akcinės draudimo bendrovės „Gjensidige“ akcijų ir tokiu būdu įgyjant vienvaldę pastarosios bendrovės kontrolę, įpareigojant *Münchener Rückversicherungs-Gesellschaft Aktiengesellschaft in München* ir su ja susijusius ūkio subjektus laikytis 2025 m. gruodžio 10 d. Konkurencijos tarybai pateiktų įsipareigojimų, kurie pridedami prie šio Konkurencijos tarybos nutarimo ir laikomi neatsiejama leidimo vykdyti koncentraciją dalimi (Priedas Nr.1).

Nutarimas gali būti skundžiamas Regionų administraciniam teismui per vieną mėnesį nuo jo įteikimo dienos arba nuo jo paskelbimo Konkurencijos tarybos interneto svetainėje www.kt.gov.lt dienos, atsižvelgiant į tai, kas įvyksta pirmiau.

PRIDEDAMA: *Münchener Rückversicherungs-Gesellschaft Aktiengesellschaft in München* 2025 m. gruodžio 10 d. Konkurencijos tarybai pateikti įsipareigojimai.

Pirmininkė

Jolanta Ivanauskienė